

СЛАЃАНА ЈАКИМОВИЌ

ИРЕНА БОГДАНОСКА

МЕНДИМЕ АЛИУ

МАТЕМАТИКА

ЗА ВТОРО ОДДЕЛЕНИЕ

2

МАТЕМАТИКА

ЗА ВТОРО ОДДЕЛЕНИЕ

Математика за второ одделение

Авторки:

Слаѓана Јакимовиќ
Ирена Богданоска
Мендима Алиу

Рецензентки:

Слаѓана Брсакоска
Роберта Јордановска
Ирена Башовска

Илустрација на насловна страница: **Ване Костуранов**

Илустрации на внатрешните страници: **Македонка Тошевски**

Лекторка: **Елизабета Бандиловска**

Стручна редакција: **Орданка Мицкова**

Уредник: **Орданка Мицкова**

Графичко и техничко уредување: **Леон Џинго, Евгенија Павлова - APC СТУДИО**

Место и година на издавање: **Скопје, 2023 година**

Издавач: **Министерство за образование и наука на Република Северна Македонија**
Ул. „Св. Кирил и Методиј“ бр.54, 1000 Скопје

Со одлука за одобрување на учебникот по предметот Математика за II одделение за деветгодишно основно образование, 26-1668/1 од 09.12.2022, донесена од Националната комисија за учебници.

CIP - Каталогизација во публикација
Национална и универзитетска библиотека "Св. Климент Охридски", Скопје

373.3.016:51(075.2)=163.3

ЈАКИМОВИЌ, Слаѓана

Математика за второ одделение [Електронски извор] / [авторки Слаѓана Јакимовиќ, Ирена Богданоска, Мендима Алиу ; илустрации Македонка Тошевски]. - Скопје : Министерство за образование и наука на Република Северна Македонија, 2023

Начин на пристапување (URL):

https://www.e-ucebnici.mon.gov.mk/pdf/Matematika_2_mak.pdf. - Текст во PDF формат, содржи 144, [3] стр., илустр. - Наслов преземен од екранот. - Опис на изворот на ден 27.01.2023. - Содржи и: Додаток

ISBN 978-608-273-355-5

1. Богданоска, Ирена [автор] 2. Алиу, Мендима [автор]

COBISS.MK-ID 59243781

МАТЕМАТИКА

2

Скопје 2023

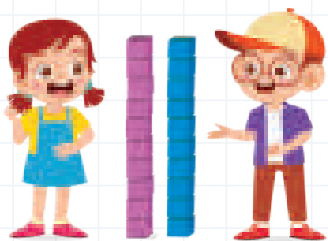
СОДРЖИНА

БРОЕВИ И БРОЕЊЕ ДО 100	7
БРОЕВИТЕ ОД 1 ДО 100	8
ПРОЦЕНУВАМ И БРОЈАМ ПРЕДМЕТИ	9
РАЗЛОЖУВАМЕ БРОЕВИ ДО 100 НА ДЕСЕТКИ И НА ЕДИНИЦИ	12
ЗАОКРУЖУВАМЕ БРОЕВИ ДО 100 НА НАЈБЛИСКАТА ПОЛНА ДЕСЕТКА	13
СПОРЕДУВАМЕ И ПОДРЕДУВАМЕ БРОЕВИ ДО 100	14
РЕДНИТЕ БРОЕВИ ДО 10	16
РЕДНИТЕ БРОЕВИ ДО 20	17
ПАРНИТЕ И НЕПАРНИТЕ БРОЕВИ ДО 100	18
УЧЕВМЕ ЗА БРОЕВИТЕ ДО 100	20
ИГРАМЕ ИГРИ И ПОВТОРУВАМЕ	24

ГЕОМЕТРИЈА	25
АЈДЕ ДА ЦРТАМЕ: СОНЦЕ, МОРЕ, БРОД...	26
ТОЧКА И ПРАВА	27
ОТВОРЕНА И ЗАТВОРЕНА ИСКРШЕНА ЛИНИЈА	28
ДА СЕ ПОТСЕТИМЕ НА 2Д-ФОРМИТЕ	30
ИМЕНУВАМЕ, ОПИШУВАМЕ И ЦРТАМЕ 2Д-ФОРМИ	32
ЗД-ФОРМИ: ПИРАМИДА	34
ПРЕПОЗНАВАМЕ 2Д-ФОРМИ НА ЗД-ФОРМИТЕ	36
ГРУПИРАМЕ ЗД-ФОРМИ	37
ИГРАМЕ ИГРИ И ПОВТОРУВАМЕ	38

ОПЕРАЦИИ СО БРОЕВИТЕ ДО 100	39
ЗБИР И РАЗЛИКА НА БРОЕВИ	40
ПАРОВИ ДЕСЕТКИ ЧИЈ ЗБИР Е 100	43
ОДЗЕМАМЕ ДЕСЕТКИ ДО 100	44
СОБИРАМЕ ДВОЦИФРЕН БРОЈ СО 10	45
ОДЗЕМАМЕ 10 ОД ДВОЦИФРЕН БРОЈ	46
СОБИРАМЕ ДВОЦИФРЕН БРОЈ СО ЕДНОЦИФРЕН БРОЈ (БЕЗ ПРЕМИН)	47
ПРОМЕНА НА МЕСТАТА НА СОБИРОЦИТЕ	48
ОДЗЕМАМЕ ДВОЦИФРЕН БРОЈ ОД ДВОЦИФРЕН БРОЈ (БЕЗ ПРЕМИН)	49
СОБИРАМЕ ДВОЦИФРЕН БРОЈ СО ЕДНОЦИФРЕН БРОЈ (СО ПРЕМИН)	50
ОДЗЕМАМЕ ЕДНОЦИФРЕН БРОЈ ОД ДВОЦИФРЕН БРОЈ (СО ПРЕМИН)	51
МАТЕМАТИЧКИ ПРИКАЗНИ	52
СОБИРАМЕ ДВОЦИФРЕН БРОЈ СО ДВОЦИФРЕН БРОЈ (БЕЗ ПРЕМИН)	53
ОДЗЕМАМЕ ДВОЦИФРЕН БРОЈ ОД ДВОЦИФРЕН БРОЈ (БЕЗ ПРЕМИН)	54
СОБИРАМЕ ДВОЦИФРЕН БРОЈ СО ДВОЦИФРЕН БРОЈ (СО ПРЕМИН)	55
ОДЗЕМАМЕ ДВОЦИФРЕНИ БРОЕВИ (СО ПРЕМИН)	56
ОПРЕДЕЛУВАМЕ НЕПОЗНАТ СОБИРОК	57
ОПРЕДЕЛУВАМЕ НЕПОЗНАТ НАМАЛЕНИК	60
ОПРЕДЕЛУВАМЕ НЕПОЗНАТ НАМАЛИТЕЛ	61
НАМАЛЕНИКОТ, НАМАЛИТЕЛОТ И НИВНИТЕ МЕСТА	62
ДОДАВАМЕ И ОДЗЕМАМЕ НУЛА	64

УДВОЈУВАМЕ И ПРЕПОЛОВУВАМЕ ПОЛНИ ДЕСЕТКИ ДО 100	65
УДВОЈУВАМЕ И ПРЕПОЛОВУВАМЕ ДВОЦИФРЕНИ БРОЕВИ ДО 100	67
БРОЕВИ ДОБИЕНИ СО БРОЕЊЕ ПО 1, ПО 2, ПО 4, ПО 5 И ПО 10	69
СОБИРАМЕ ЕДНАКВИ СОБИРОЦИ	70
МНОЖИМЕ БРОЕВИ	72
РАЗЛИЧЕН РЕДОСЛЕД НА МНОЖЕЊЕТО	76
ДЕЛИМЕ БРОЕВИ	77
ВРСКАТА МЕЃУ МНОЖЕЊЕТО И ДЕЛЕЊЕТО	80
МНОЖИМЕ СО БРОЈОТ 2	82
ДЕЛИМЕ СО БРОЈОТ 2	84
МНОЖИМЕ СО БРОЈОТ 10	86
ДЕЛИМЕ СО БРОЈОТ 10	88
МНОЖИМЕ СО БРОЈОТ 5	90
ДЕЛИМЕ СО БРОЈОТ 5	92
МНОЖИМЕ СО БРОЈОТ 4	94
ДЕЛИМЕ СО БРОЈОТ 4	96
МНОЖИМЕ И ДЕЛИМЕ СО БРОЈОТ 1	98
УЧЕВМЕ ЗА МНОЖЕЊЕ И ЗА ДЕЛЕЊЕ СО БРОЕВИТЕ 1, 2, 4, 5 И 10	100
ДРОПКИ: ЦЕЛО, ПОЛОВИНА И ЧЕТВРТИНА	103
ПОЛОВИНИ И ЧЕТВРТИНИ	105
ПОЛОВИНА И ЧЕТВРТИНА ОД ГРУПА ПРЕДМЕТИ	106
ЕДНАКВИ ДРОПКИ	108
УЧЕВМЕ ЗА ДРОПКИ	109
МАТЕМАТИЧКИ ИГРИ СО ОПЕРАЦИИТЕ	110

ГЕОМЕТРИЈА, МЕРЕЊЕ И РАБОТА СО ПОДАТОЦИ **113**

ЛИНИЈА НА СИМЕТРИЈА	114
ПОЛОЖБА, НАСОКА И ДВИЖЕЊЕ	116
ЦЕЛО, ПОЛОВИНА И ЧЕТВРТИНА СВРТУВАЊЕ	117
ПРЕПОЗНАВАМЕ СВРТУВАЊА	118
НАСОКИ ЗА ДВИЖЕЊЕ СО СВРТУВАЊА ЗА ПРАВ АГОЛ	119
ПАРИ: МОНЕТИ И БАНКНОТИ	120
ТОЧНА СУМА ПАРИ	122
МЕРИМЕ ДОЛЖИНА ВО МЕТРИ И ВО САНТИМЕТРИ	124
МЕРИМЕ МАСА ВО КИЛОГРАМИ	128
МЕРИМЕ ЗАФАТНИНА ВО ЛИТРИ	131
ДЕНОВИТЕ ВО СЕДМИЦАТА И МЕСЕЦИТЕ ВО ГОДИНАТА	133
МЕРИМЕ ВРЕМЕ ВО ЧАСОВИ И ВО МИНУТИ	136
ПИКТОГРАМ, ВЕНОВ, СТОЛБЕСТ И КЕРОЛОВ ДИЈАГРАМ	139
МАТЕМАТИЧКИ ИГРИ ЗА КРАЈОТ НА ГОДИНАТА	141

Драго втораче,

Во рацете ја држиш **Математиката** за второ одделение. И оваа година ќе патуваш во прекрасниот свет на математичките откритија. **Ќе броиш, ќе собираш и ќе одземаш, ќе множиш и ќе делиш, ќе решаваш** задачи, **ќе играш игри** со формите и со количините, **ќе мериш и ќе собираш** податоци, **ќе ги бележиш** во табели и во дијаграми, а потоа **ќе изведуваш** заклучоци!

Учењето математика е игра во која со секоја точно решена задача се искачуваш на повисоко ниво на знаења и умеања. Играј математика и **не плаши се да згрешиш!** Секоја грешка е извор на знаење – и од грешките може многу да се научи! Важно е да размислуваш, да проценуваш и да бараш начини како да стигнеш до целта. Како и во секоја игра, размислувај:

„Ако постапам на овој начин, што треба да направам потоа?

Ако постапам поинаку, што ќе се случи?“

Не плаши се да се обидеш! Кога ќе згрешиш, врати се назад да ја откриеш грешката и да ја поправиш. Обиди се на друг начин да решаваш или да им објасниш на другарчињата како решаваш. Во разговор со другите ќе откриваш нови нешта и ќе ги споредуваш различните начини на решавање. **Учењето математика** заедно е **најубавото доживување** со кое ќе си го зацврстите пријателството и ќе стекнувате нови пријатели.

Ти посакуваме многу радост и успеси во учењето!

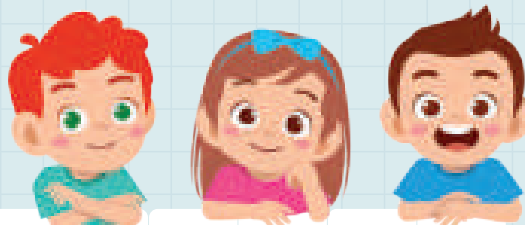
Од авторките

БРОЕВИТЕ ОД 1 ДО 100

Марко и Сара
бројат. Број и ти
заедно со нив!

1, 2, 3, 4, 5...

100, 99, 98, 97...

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
41	42	43	44	45	46	47	48	49	50
51	52	53	54	55	56	57	58	59	60
61	62	63	64	65	66	67	68	69	70
71	72	73	74	75	76	77	78	79	80
81	82	83	84	85	86	87	88	89	90
91	92	93	94	95	96	97	98	99	100

1.

Кој е мојот број?
Запиши го со зборови!

_____

_____

_____

2.

Кој е мојот број?
Запиши го со цифри!

3.

Поврзи каде се наоѓаат броевите на бројната права!
23, 14, 41, 80, 37, 74, 68, 55 и 99.

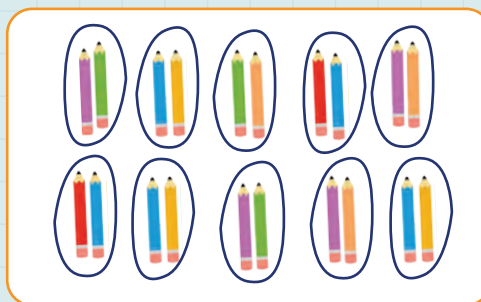
ПРОЦЕНУВАМ И БРОЈАМ ПРЕДМЕТИ

Два, четири, шест, осум, десет... дваесет!

Давид **проценува**, а Гала **брои** и **запишува**. Таа прави групи од по два моливи! Потоа го запишува бројот со цифри и со зборови!

25

20

дваесет

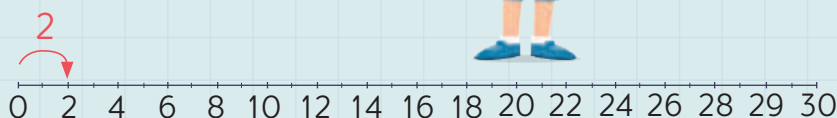
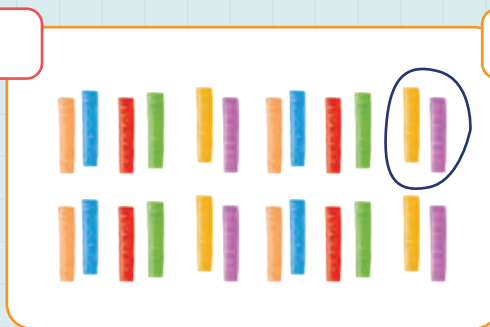
Давид **проверува** на бројната права:

1. Процени и запиши!

Прави групи од по 2 предмети и број по 2!
Запиши го бројот и со цифри и со зборови!

Направи проверка на бројната права! Цртај и број по два!

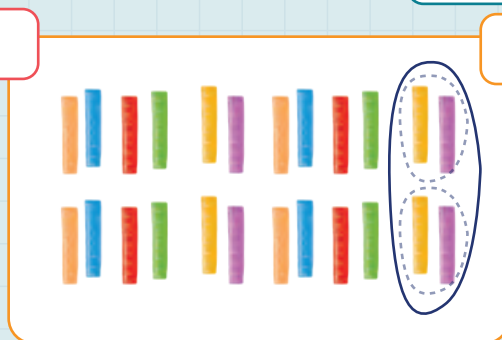

2. Процени и запиши!

Прави групи од по 4 предмети и број по 4!
Запиши го бројот и со цифри и со зборови!

Како може да користиш групи од по 2 линијари за да направиш групи од по 4 линијари?

Направи проверка на бројната права!
Цртај и **број** по четири!

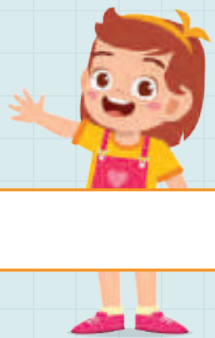

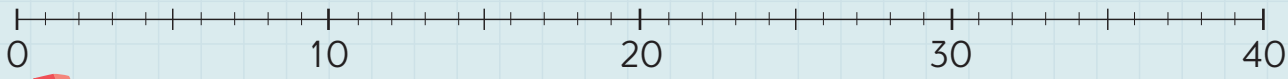
Четири, осум...

3. Прoцени и запиши!

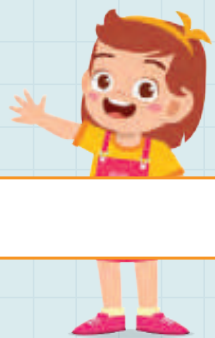
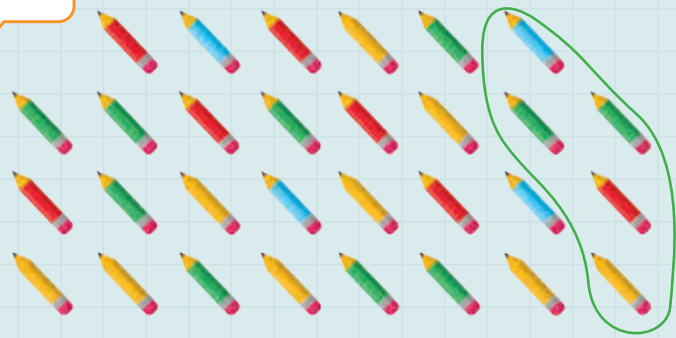
Прави групи од по 10 предмети и број по 10!
Запиши го бројот и со цифри и со зборови!

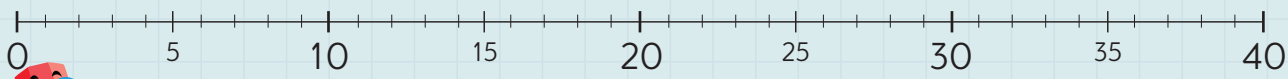

4. Прoцени и запиши!

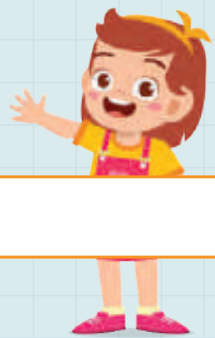
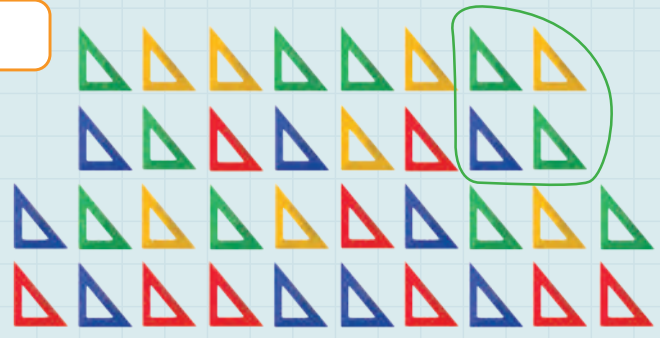
Прави групи од по 5 предмети и број по 5!
Запиши го бројот и со цифри и со зборови!

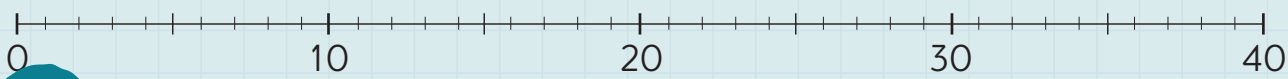

5. Прoцени и запиши!

Прави групи од по 4 предмети и број по 4!
Запиши го бројот и со цифри и со зборови!

6.

Користи ја табелата со броевите до 100!

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
41	42	43	44	45	46	47	48	49	50
51	52	53	54	55	56	57	58	59	60
61	62	63	64	65	66	67	68	69	70
71	72	73	74	75	76	77	78	79	80
81	82	83	84	85	86	87	88	89	90
91	92	93	94	~~95~~	96	97	98	99	~~100~~

а) Почни од бројот 2. Број нанапред по 2 до 100! Со **зелено** обој го секој број што ќе го изброиш!

б) Почни од бројот 4. Број нанапред по 4 до 100! Заокружи го со **сина** боичка секој број што ќе го изброиш!

в) Почни од бројот 100. Број наназад по 5 до 0! Пречкртај го секој број што ќе го изброиш!

Што забележуваш?
Кои броеви ги
означи повеќе пати?

7.

Кое е правилото во секоја низа?

нанапред ; **наназад**.

Запиши ги следните четири броеви во секоја низа!

90	80	70	60				
42	44	46	48				
28	26	24	22				
65	60	55	50				
8	12	16	20				

Правилото е: **10**

Правилото е: _____

Правилото е: _____

Правилото е: _____

Правилото е: _____

РАЗЛОЖУВАМЕ БРОЕВИ ДО 100 НА ДЕСЕТКИ И НА ЕДИНИЦИ

1. Лена точно го разложила бројот 34 на 3 десетки и 4 единици. **Запиши** колку десетки и единици имаат другите два броја!

Д	Е
3	4

Д	Е

Д	Е

2. **Разложи** го на **десетки** и на **единици** секој од броевите!

Д	Е
2	7

Д	Е

Д	Е

3. Кој број сум јас? **Обој** ги со иста боја капката и облачето на кои е прикажан истиот број!

45   33   47

9   56   30   35

4. На кој број е застанат секој пион? Запиши колку **десетки** и **единици** има бројот и **запиши** го бројот со цифри и со зборови!

	___ Д ___ Е	
	___ Д ___ Е	
	___ Д ___ Е	

ЗАОКРУЖУВАМЕ БРОЕВИ ДО 100 НА НАЈБЛИСКАТА ПОЛНА ДЕСЕТКА

Заокружи ги броевите 24 и 25 на најблиските полни десетки!

Д	Е
2	4

Д	Е
2	5

Д	Е
2	0

Д	Е
3	0

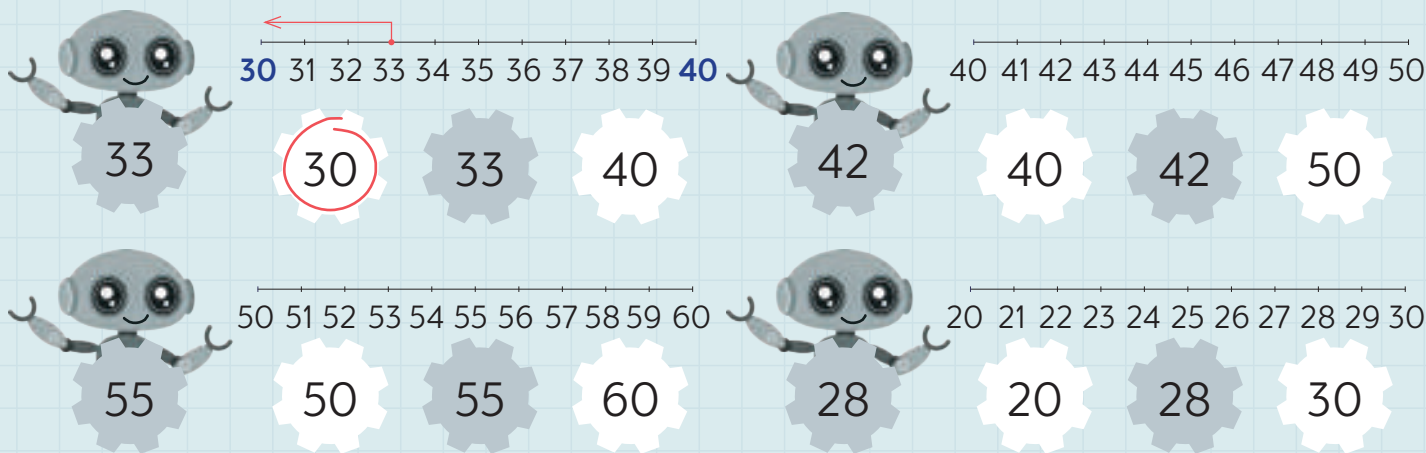
Ако **цифрата на единици** на бројот е 0, 1, 2, 3 или 4, заокружи **на пониската десетка**.

Ако **цифрата на единици** на бројот е 5, 6, 7, 8 или 9, заокружи **на повисоката десетка**.

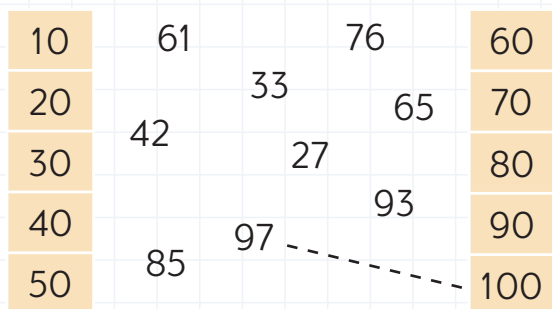
1.

Дадените броеви **претстави** ги на бројната права и **заокружи** ги на најблиската полна десетка!

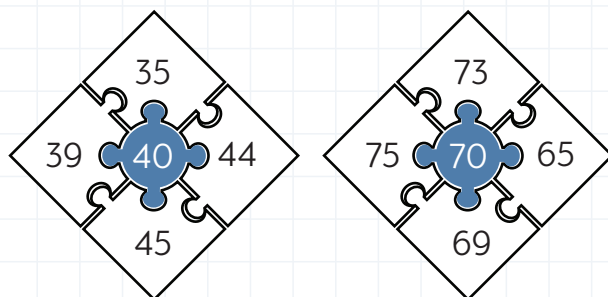
2.

Поврзи ги дадените броеви со најблиската десетка!

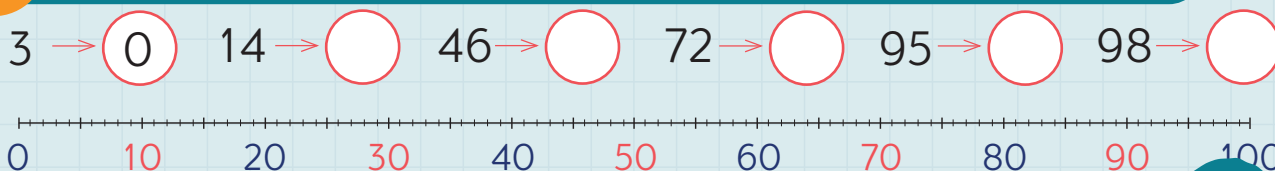
3.

Откриј го натрапникот! **Обој** го полето со бројот што не се заокружува на дадената десетка.

4.

Запиши ги десетките на кои се заокружуваат следните броеви!

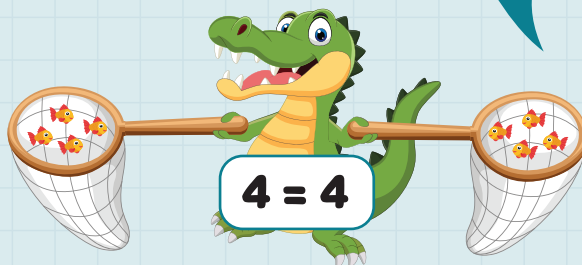
СПОРЕДУВАМЕ И ПОДРЕДУВАМЕ БРОЕВИ ДО 100

$2 < 4$

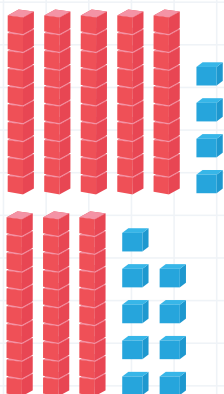
$2 > 1$

$4 = 4$

Кој број е поголем:
54 или 39?

Бидејќи **5Д > 3Д**,
знаеме дека **54 > 39**.

Д	Е
5	4

39 е лево од 54

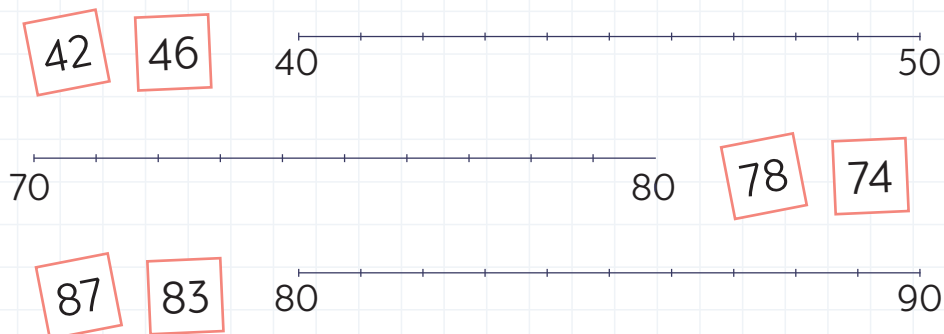
$39 < 54$

Д	Е
3	9

1.

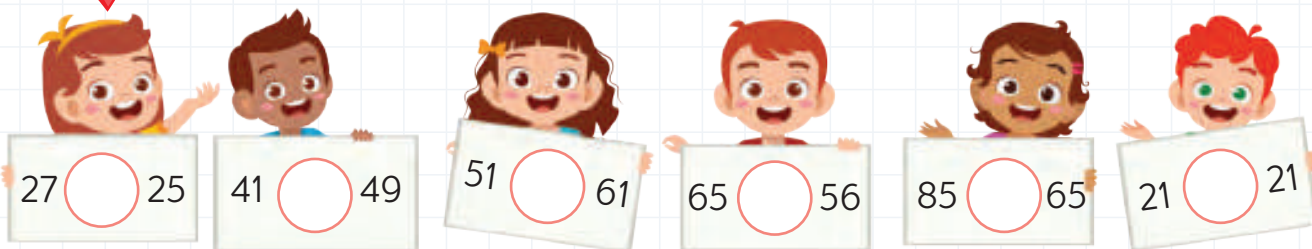
На бројната права **означи** ги дадените броеви и **запиши** ги броевите што се наоѓаат меѓу нив!

2.

Запиши го точниот знак $<$, $=$ или $>$ во !

3.

Избери еден од дадените броеви и **запиши** го во квадратчето за да биде точно!

$12 > \square$

18 11 10 15

$33 < \square$

40 32 19 98

$25 < \square$

12 60 29 39

$45 > \square$

30 50 40 60

Метин и Ангела ги подредуваат коцките означени со броеви. Метин ги подредува коцките **почнувајќи од коцката со најмал број**, а Ангела од коцката со **најголем**. Како ги подредиле коцките Метин и Ангела? Обој и запиши!

Во секој од дадените редови заокружи го **најголемиот број** и подреди ги по големина **почнувајќи од најголемиот!**

14	41	27	71
----	----	----	----

_____

2Д 7Е	4Д 1Е	1Д 4Е	1Д 9Е
-------	-------	-------	-------

_____

8Д 6Е	91	9Д 8Е	68
-------	----	-------	----

_____

Матеј го обоил најголемиот број со **зелена** боичка, а најмалиот број со **црвена** боичка. Потоа ги подредил броевите. Кои броеви ги **обоил** и како ги **подредил**? Обој и во круговите продолжи да ги запишуваш броевите како што започнал да ги подредува Матеј!

15	8
23	47

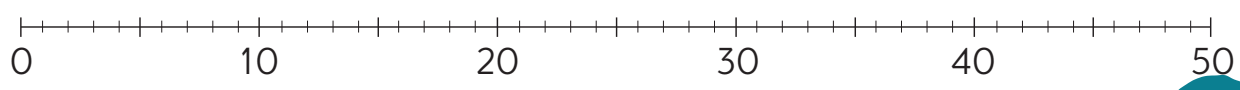
35	26
16	2

13	1
8	29

8 15 ○ ○

35 ○ ○ ○

○ 13 ○ ○

РЕДНИТЕ БРОЕВИ ДО 10

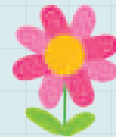
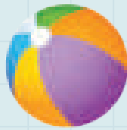
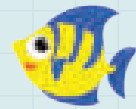
1 ПРВ	2 ВТОРА	3 ТРЕТА	4 ЧЕТВРТИ	5 ПЕТТИ	6 ШЕСТИ	7 СЕДМА	8 ОСМА	9 ДЕВЕТТИ	10 ДЕСЕТТА
----------	------------	------------	--------------	------------	------------	------------	-----------	--------------	---------------

1. Запиши ги со зборови редните броеви на секоја сликичка!

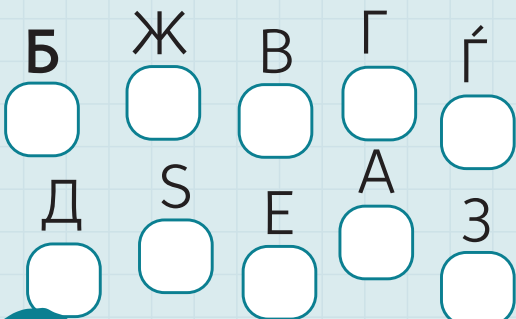

ОСМА

2.

Напиши го редниот број на секоја од овие букви од азбуката!

3.

Запиши го името на твоето другарче!

- а) Првата буква во ова име е _____.
- б) Третата буква во ова име е _____.
- в) Последната буква во ова име е буквата _____. Во ова име таа е _____ по ред.

РЕДНИТЕ БРОЕВИ ДО 20

1. Со цифри **запиши** го редниот број на секој патник!

2. **Поврзи** го секој патник со неговиот реден број!

прв   втор   трет   четврти   петти   шести   седми   осми   деветти   десетти   единаесетти   дванаесетти   тринаесетти   четиринаесетти   петнаесетти   шеснаесетти   седумнаесетти   осумнаесетти   деветнаесетти   дваесетти

дваесетти   осумнаесетти   шеснаесетти   деветнаесетти   седумнаесетти

ПАРНИТЕ И НЕПАРНИТЕ БРОЕВИ ДО 100

Како може да ѝ помогнеш на Гасеничка да провери дали за сите ноџиња има чисти чорапчиња?

Бројот на ноџиња е .

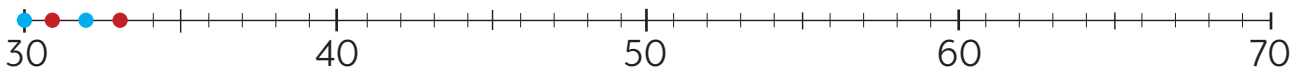
Бројот на чорапи е .

Кој од нив е парен број, а кој е непарен?

Дали може да ѝ објасниш без да ги броиш ноџињата и чорапчињата?

1. Означи ги со **сини** точки парните броеви, а со **црвени** непарните!

По ред именувај ги парните броеви од 0 до 100, а потоа непарните!

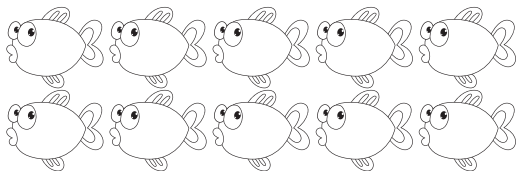
2. Ловење **парни** и **непарни** броеви!

Јаков ги лови **парните** броеви, а Илијан ги лови **непарните** броеви.

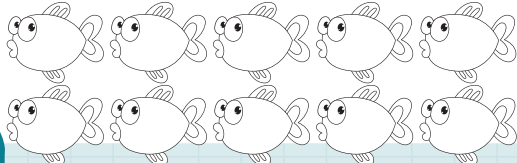
Обој ги броевите на Јаков со **сина** боичка, а броевите на Илијан со **црвена** боичка!

Кои броеви ќе ги улови Јаков, а кои броеви ќе ги улови Илијан?

Запиши ги по големина броевите на Јаков почнувајќи од најмалиот број:

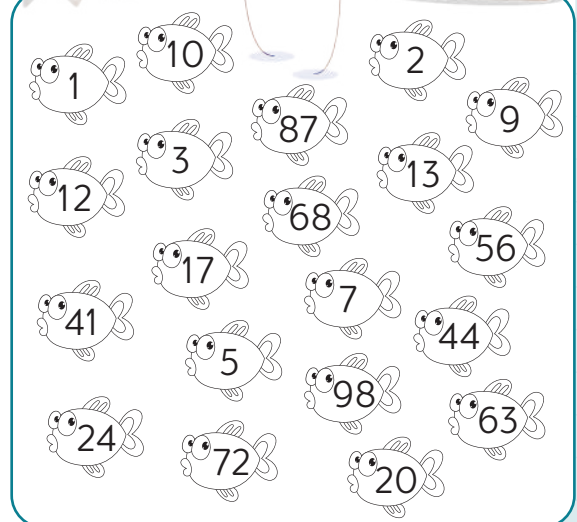
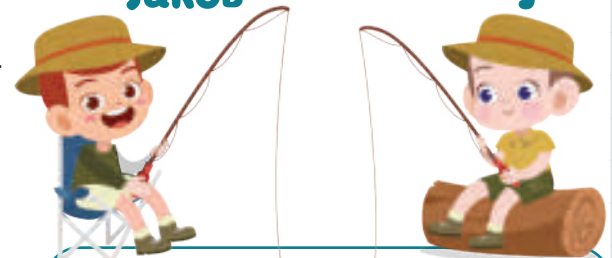

а на Илијан од најголемиот:

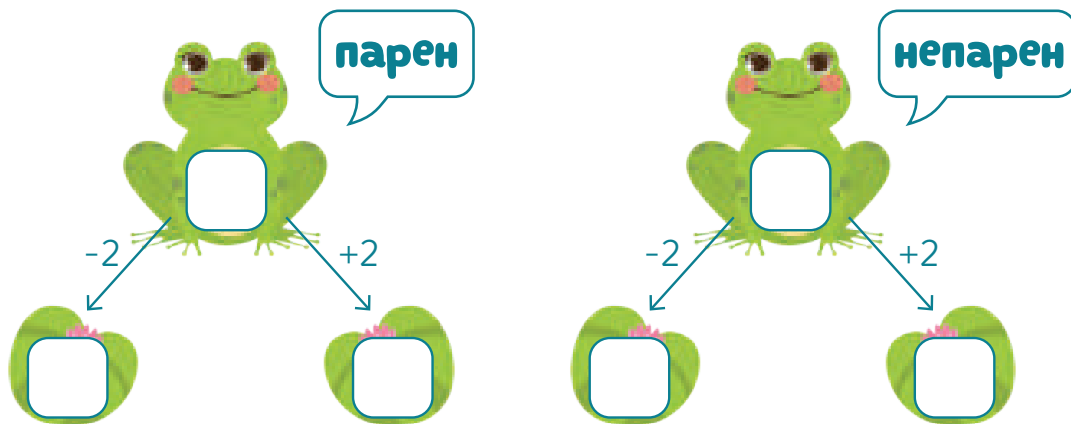
Јаков

Илијан

3.

Замисли еден **парен** и еден **непарен** број!
 Запиши ги на точните картички на жабецот Кре-Кре!
 Запиши кој број е за **2 помал**, а кој број е за **2 поголем**
 од бројот на секоја картичка!

Каков е бројот кој е за 2 поголем или за 2 помал од парен број?

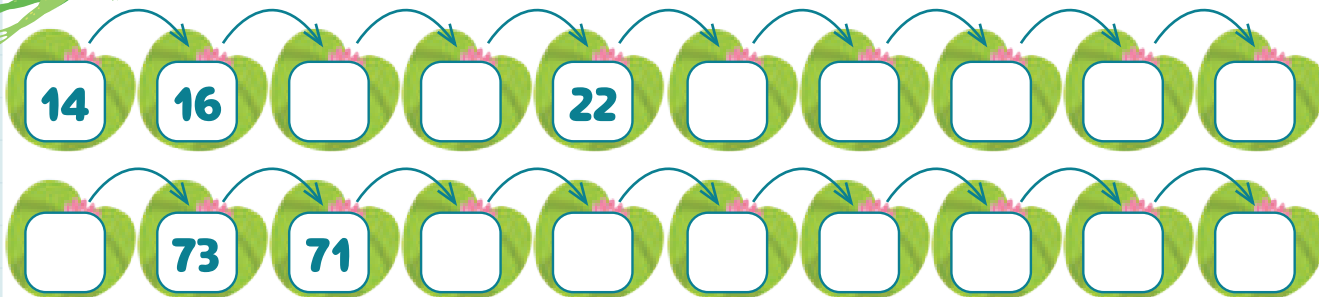
Заокружи! **парен** **непарен**

Каков е бројот кој е за 2 поголем или за 2 помал од непарен број?

Заокружи! **парен** **непарен**

4.

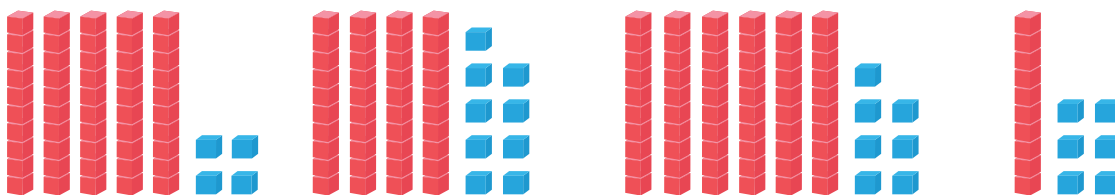
Помогни му на Кре-Кре да остане во форма! **Дополни**
 ги низите со броеви на листовите на кои скока Кре-Кре!

5.

Заокружи ги парните броеви!

Како определуваш кои се парни, а кои се непарни броеви?

6.

Со цифрите 4, 5, 7 и 8 напиши ги сите двоцифрени
 непарни броеви! Цифрата може да се повторува.

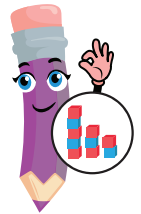
45   55

УЧЕВМЕ ЗА БРОЕВИТЕ ДО 100

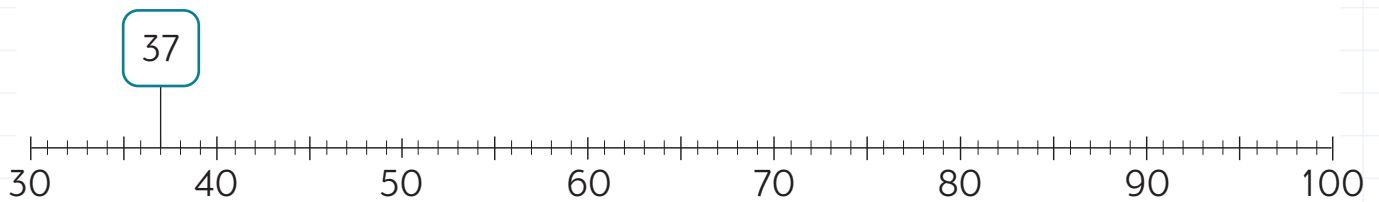
1. Кои броеви се сокриле во волшебната капа? **Запиши ги!**

21	22			25			28
55	54	53					
				96			99

2. Означи ги на бројната права дадените броеви и **запиши** ги со зборови!

3. Пополни ја табелата!

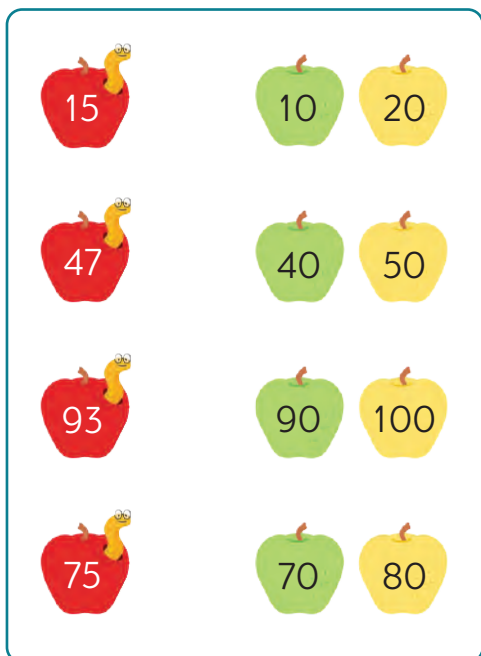
Број	Со зборови	Д	Е
56			
	седумнаесет		
		3	3
60			
		9	9

4. Кој број сум јас?

- а) Имам четири десетки и две единици!
Јас сум бројот .
- б) Цифрата на единици е 2, а цифрата на десетки е 7.
Јас сум бројот .

5. Која е мојата најблиска десетка?

Заокружи!

6. На дадената табела:

а) со **сина** боичка обој ги броевите што се заокружуваат на 50;

б) со **црвена** боичка обој ги броевите што се заокружуваат на 80.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
41	42	43	44	45	46	47	48	49	50
51	52	53	54	55	56	57	58	59	60
61	62	63	64	65	66	67	68	69	70
71	72	73	74	75	76	77	78	79	80
81	82	83	84	85	86	87	88	89	90
91	92	93	94	95	96	97	98	99	100

7. а) Со цифрите 1, 7 или 9 запиши ги сите двоцифрени броеви! Цифрата може да се повторува.

б) Подреди ги броевите!

< < < < < < < < < <

8. Запиши ги сите броеви што се:

а) поголеми од бројот 67, а помали од бројот 73; _____ .

б) помали од бројот 48, а поголеми од бројот 46; _____ .

в) помали од 40 и чија најблиска десетка е 40; _____ .

г) непарни двоцифрени и поголеми од 89. _____ .

9. Дополни ги низите!

12	14			20					
----	----	--	--	----	--	--	--	--	--

4	8		16						
---	---	--	----	--	--	--	--	--	--

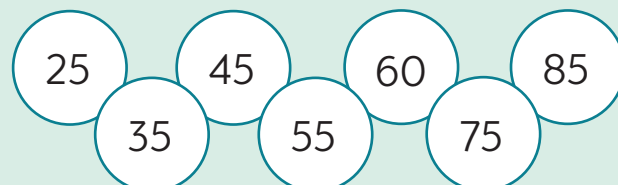
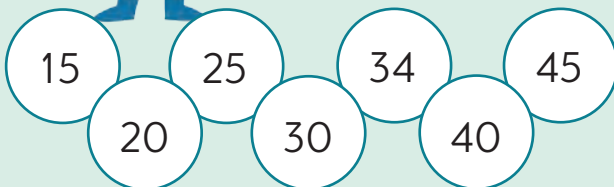
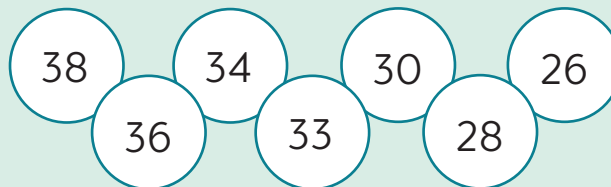
10		20		30					
----	--	----	--	----	--	--	--	--	--

90	80	70							
----	----	----	--	--	--	--	--	--	--

58	56		52	50					
----	----	--	----	----	--	--	--	--	--

10. Жабата Кре-Кре брое наназад по 5 од бројот 50 до бројот 30. Запиши ги броевите што ги изброи жабата Кре-Кре!

11. Пронајди го натрапникот! Кој број не припаѓа во низата? **Обој го!**

12.

Запиши ги со зборови редните броеви во табелата!

1	прв	11	
2		12	
3		13	
4		14	
5		15	
6		16	
7	седми	17	
8		18	
9		19	
10		20	

13.

Обој ги балоните според нивниот редослед!

Црвена боја: прв, седми, деветти.

Жолта боја: втор, четврти.

Сина боја: трети, петти.

Зелена боја: шести, осми, десетти.

14.

Заокружи ги со црвена боичка парните броеви, а со сина боичка непарните!

77 86 73 22 44 31 27 15 7 12 52 21 33 6 68 98 89 10

Подреди ги парните броеви почнувајќи од најголемиот број!

Подреди ги непарните броеви почнувајќи од најмалиот!

15.

Напиши ги сите парни броеви поголеми од 12, а помали од 26!

a)

---

b)

Напиши ги сите непарни броеви што се помали од 40 и цифрата на десетки им е 3!

ИГРАМЕ ИГРИ И ПОВТОРУВАМЕ

Играат 2 до 4 играчи со фрлање и броење полиња на

ИГРА 1: ТРКА НА РАКЧИЊА

Играчите застануваат пред полето број 1. По договорен редослед, секој играч ја фрла коцката двапати едноподо друго и запишува број на следниот начин: бројот на точки при првото фрлање е бројот на десетки, а бројот на точки при второто фрлање е бројот на единици. Играчот брои и напредува толку полиња. Победува играчот кој прв ќе го помине полето број 100.

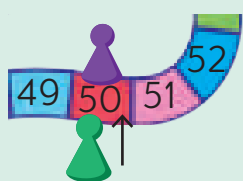

Фрлање 1	Фрлање 2
	
Десетки	Единици
2	6

Д	Е	Бројам полиња	Стигнав до бројот

ИГРА 2:

Играчите застануваат на полето број 50. Секој играч ја фрла коцката и го запишува бројот.

Број на точки	Насока
	→ напред

Ако бројот на точки е **парен**, играчот напредува толку полиња **напред**. Ако бројот на точки е **непарен**, играчот се враќа толку полиња **назад**. Победува играчот кој по десет фрлања е на поле со најголем број.

Број на точки	Насока	Стигнав до бројот

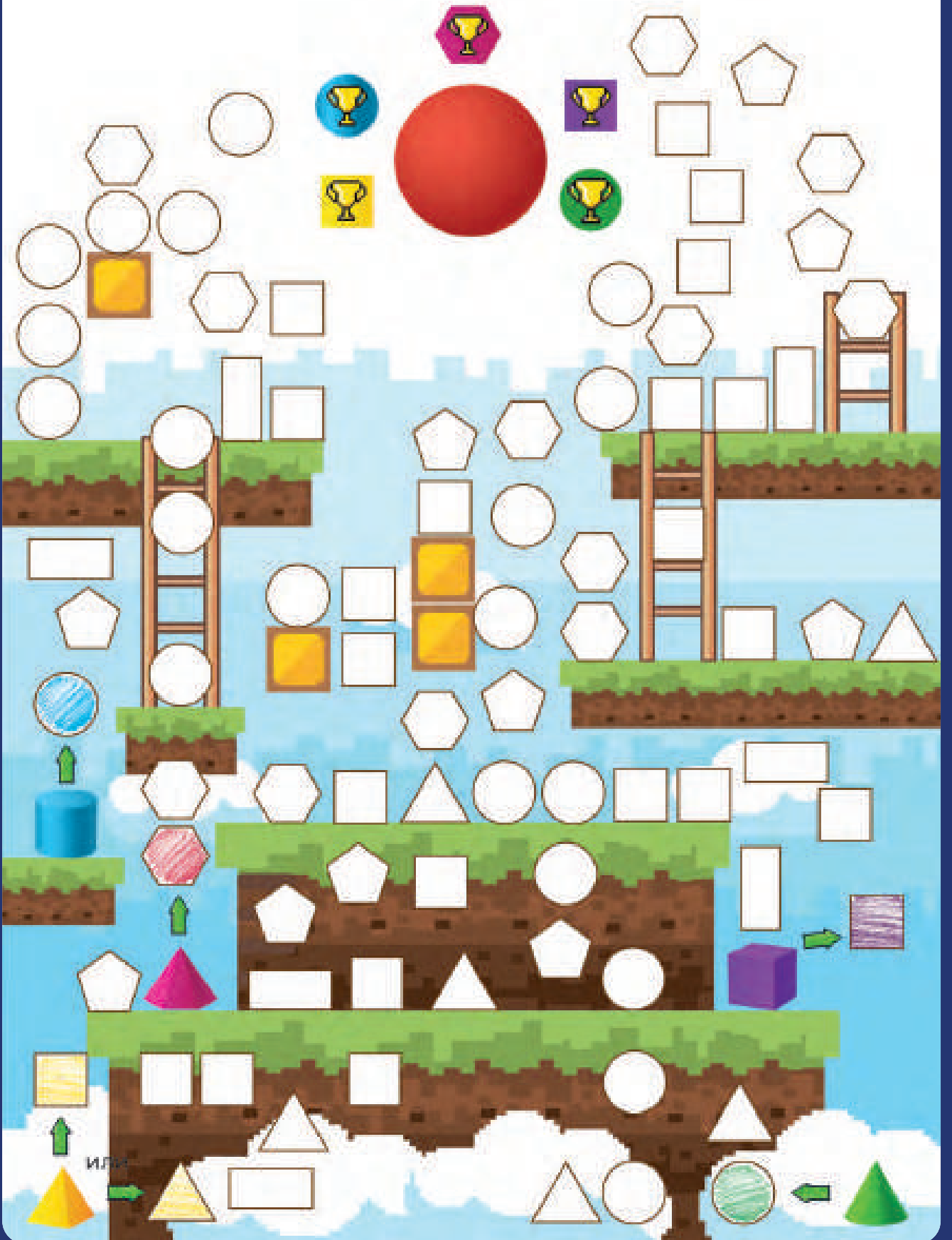
ИГРА 3:

Заедно со другарчињата состави игра на

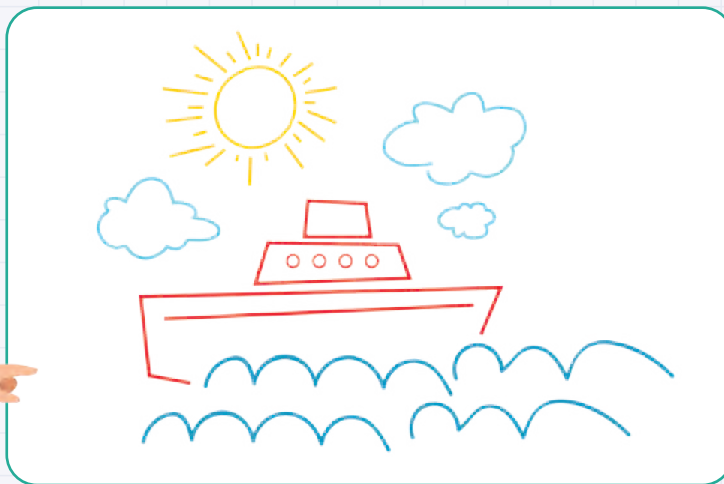
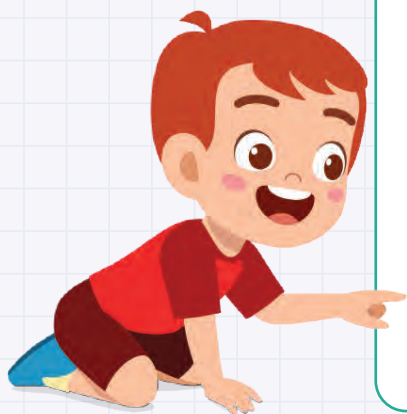
со фрлање

ГЕОМЕТРИЈА

АЈДЕ ДА ЦРТАМЕ: СОНЦЕ, МОРЕ, БРОД...

1.

Какви линии има на цртежот горе?
Нацртај ги во **Кероловиот дијаграм!**

	ПРАВИ ЛИНИИ	КРИВИ ЛИНИИ
ОТВОРЕНИ ЛИНИИ		
ЗАТВОРЕНИ ЛИНИИ		

2.

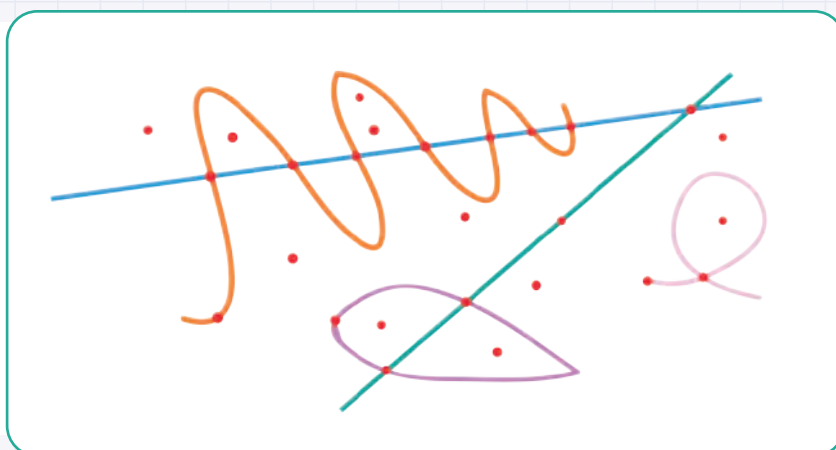

Со кои бои се нацртани **кривите линии**, а со кои **правите**?
Која крива линија е **затворена**, а кои линии се **отворени**?

Што е означено со **црвената** боја?

-ТОЧКИ.

Изброј ги точките на цртежов! На цртежов има _____ точки.

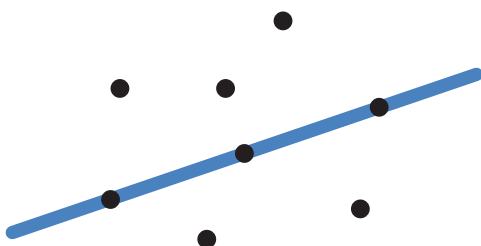
ТОЧКА И ПРАВА

Магде, Софи и Мартин играат игра со плочки. Магде има **црвени плочки**, Софи **жолти**, а Мартин **зелени**. Чија плочка ќе биде на **правата линија**, тој е победник!

1.

Со **црвена боичка** заокружи ги точките што се **на правата линија!**

2.

Со **црвена боја** означи три точки **надвор од правата линија!**

3.

Нацртај права!
На правата означи **точки што припаѓаат** и **точки што не припаѓаат** на правата!
Бројот на точки што треба да ги означиш е даден во дијаграмот.

Точката **припаѓа** на правата.

Точката **не припаѓа** на правата.

ОТВОРЕНА И ЗАТВОРЕНА ИСКРШЕНА ЛИНИЈА

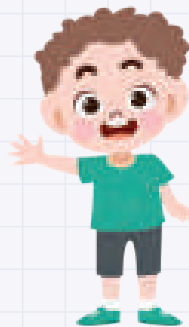
Права
линија

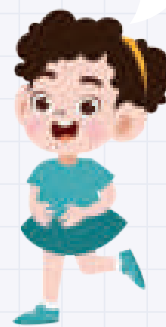
Искршена
линија

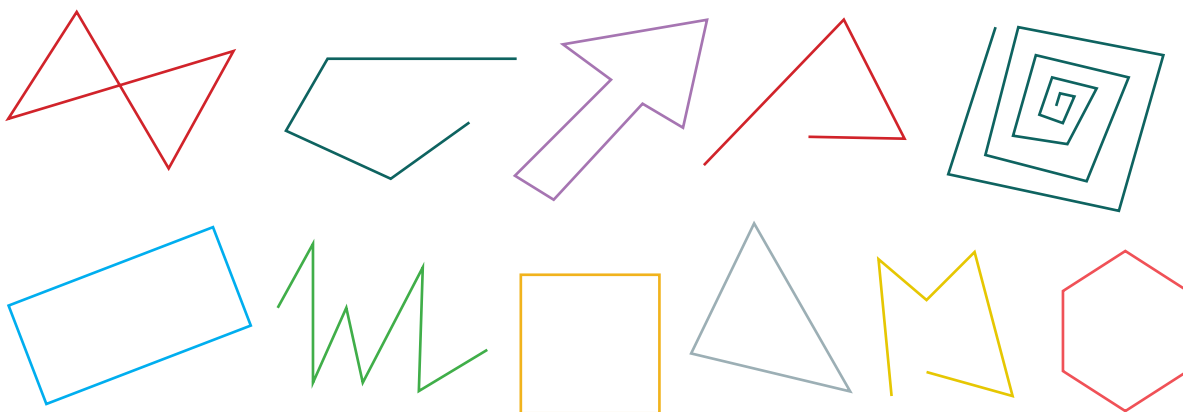
Затворена
искршена
линија

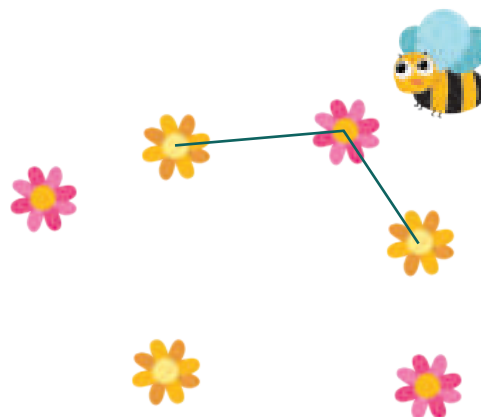
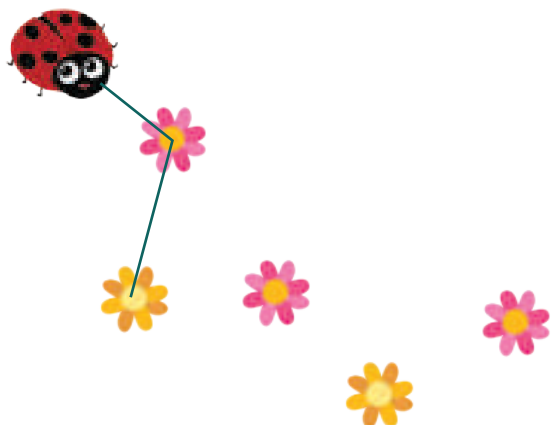
Отворена
искршена
линија

1. Заокружи ги само **отворените искршени линии!**

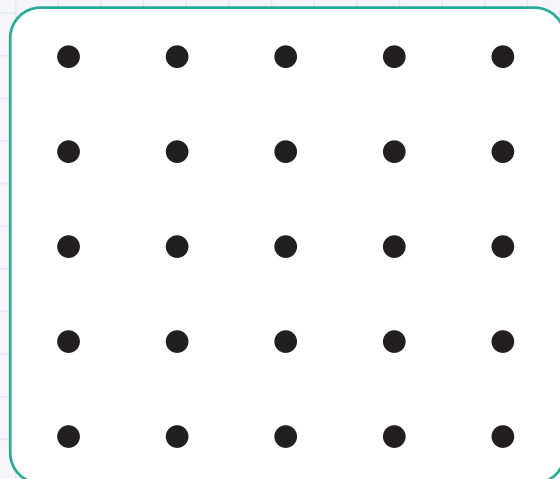
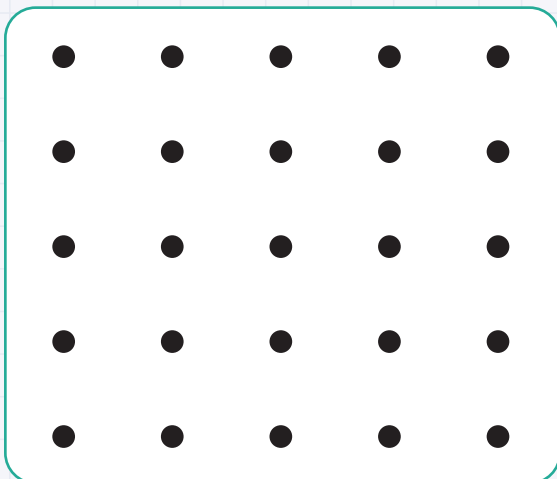

2. Бубамарата и пчелката слетале на секој цвет само по еднаш. Со помош на нацртај ги нивните патеки како **искршени линии!**

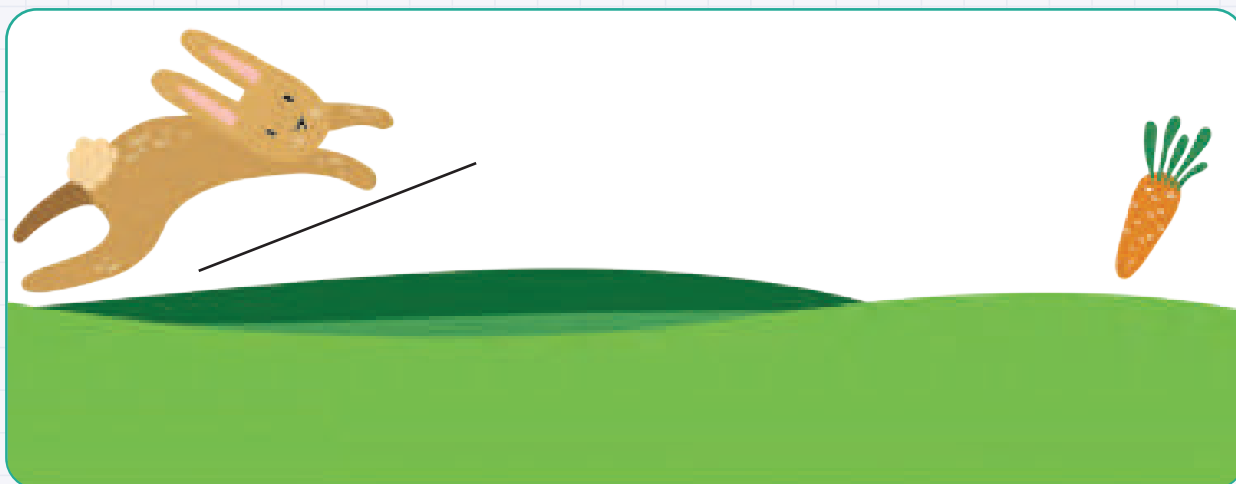
3.

На геотаплата со нацртај **отворена искршена линија** со **сина** боја и **затворена искршена линија** со **црвена** боја!

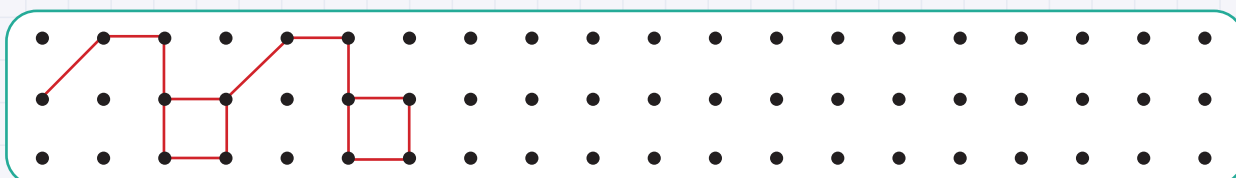
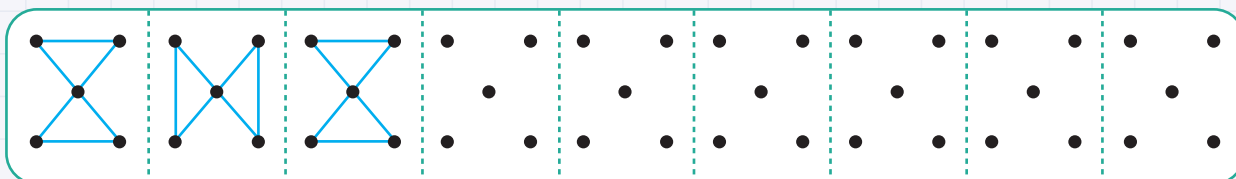
4.

Нацртај го патот на Зајко до морковчето со **искршена линија**!

5.

Продолжи како што е започнато!

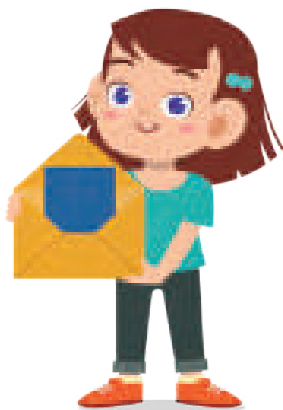

ДА СЕ ПОТСЕТИМЕ НА 2Д-ФОРМИТЕ

1. Именувај ги и заокружи ги 2Д-формите скриени во писмата!

круг
квадрат
триаголник
правоаголник

круг
квадрат
триаголник
правоаголник

круг
квадрат
триаголник
правоаголник

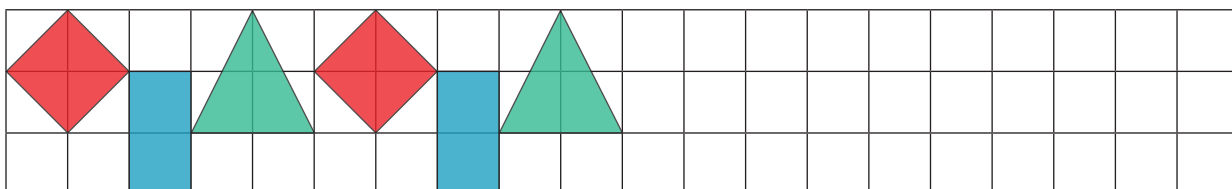

круг
квадрат
триаголник
правоаголник

2. Со помош на шаблон нацртај круг, правоаголник, триаголник и квадрат!

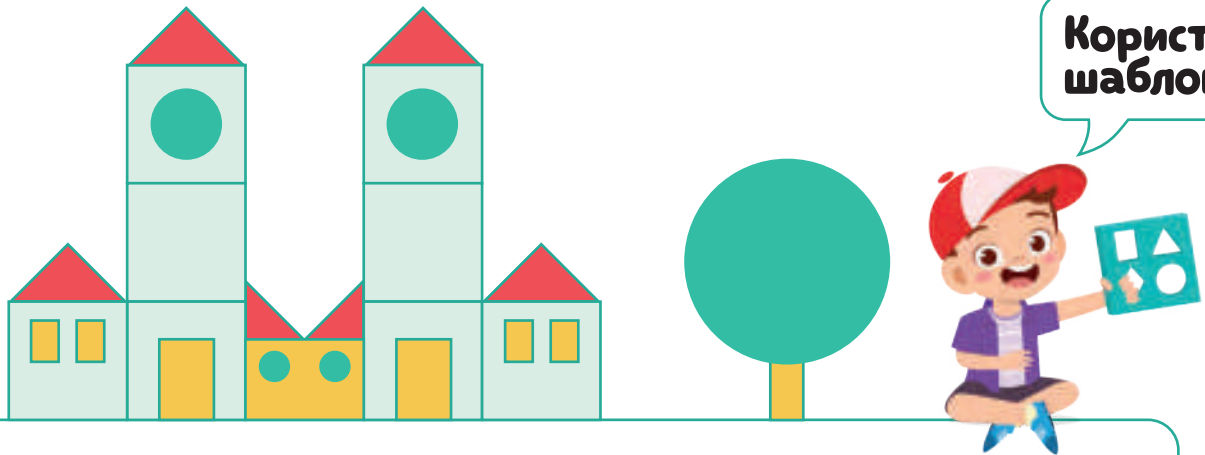

3. Продолжи како што е започнато! Нацртај и обој!

4. а) Нацртај цртеж составен од 2Д-форми како на сликата!

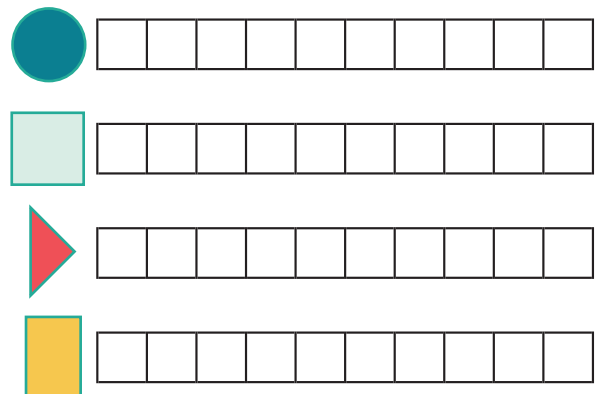
Користи шаблон!

б) Изброј и запиши со кои и од колку 2Д-форми го нацрта цртежот!

2Д-форма	Број
круг	
квадрат	
триаголник	
правоаголник	

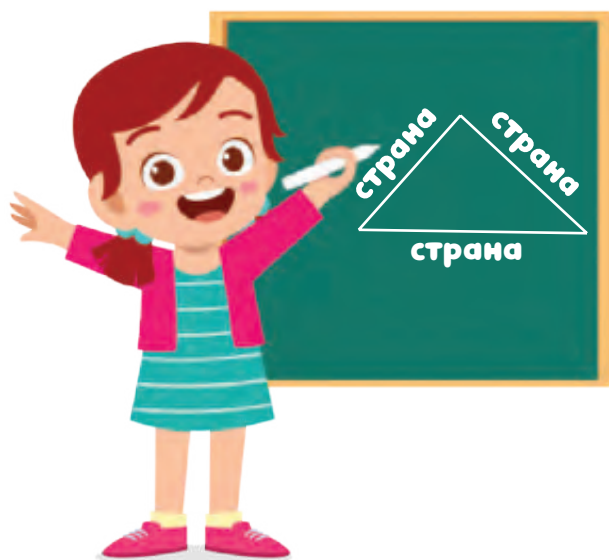
в) Пополни го столбестиот дијаграм од добиените податоци во задачата 4 а).

г) Збирот на бројот на квадрати и бројот на _____ е за 1 помал од збирот на бројот на правоаголници и бројот на _____.

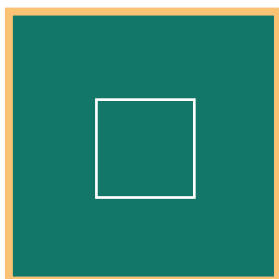

ИМЕНУВАМЕ, ОПИШУВАМЕ И ЦРТАМЕ 2Д-ФОРМИ

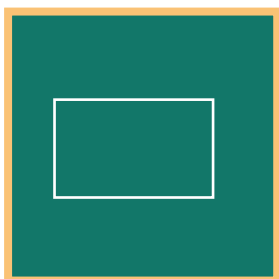
2Д-формата што има 3 страни се вика **ТРИАГОЛНИК**.

Како се вика 2Д-формата што има точно 4 страни?
_____

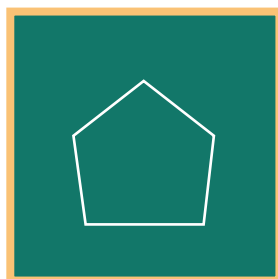

КВАДРАТ

Опиши ги страните на квадратот и на правоаголникот според нивната должина!

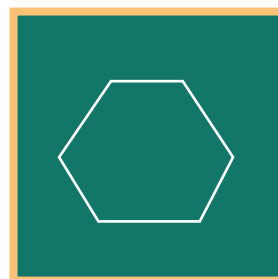

ПРАВОАГОЛНИК

ПЕТАГОЛНИК

2Д-форма со 5 страни.

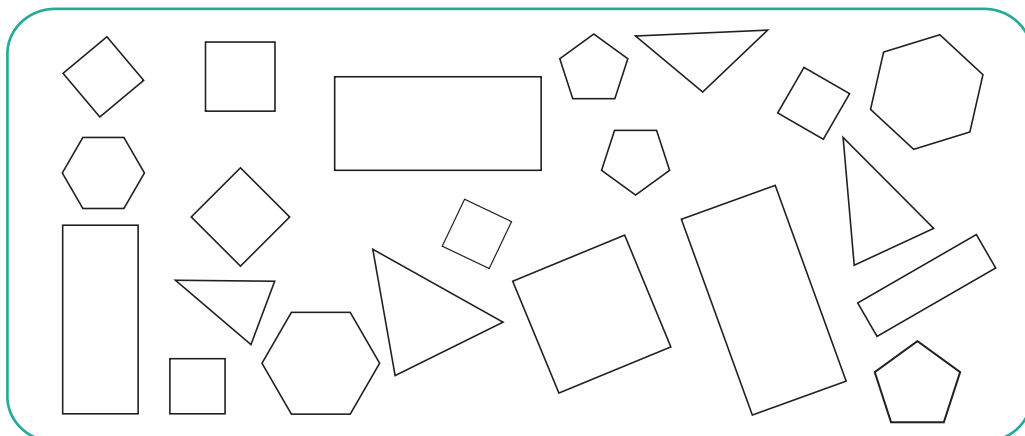

ШЕСТАГОЛНИК

2Д-форма со 6 страни.

1. Кои од овие 2Д-форми се четириаголници? **Запиши!**

2. Обој ги 2Д-формите: !

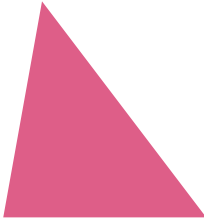
3. Колку страни има 2Д-формата?
Изброј и **обој** го полето со
 точниот број!

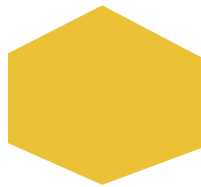
3 4 5

3 4 5

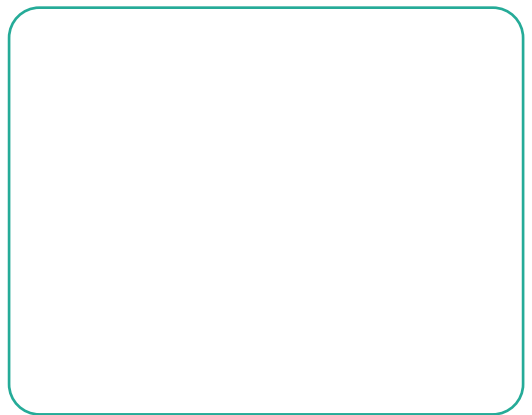
1 2 3

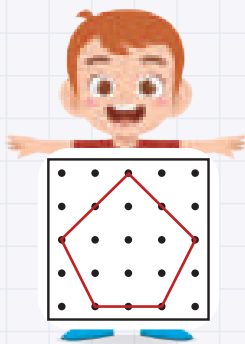
5 6 7

Опиши какви се страните на
 секоја од овие 2Д-форми
 според должината!

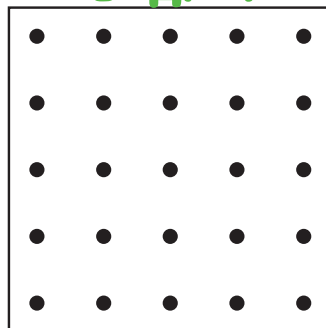
4. Нацртај 2Д-форма што
 не е ниту триаголник,
 ниту четириаголник,
 ниту петаголник, ниту
 шестаголник! **Запиши**
 како се именува!

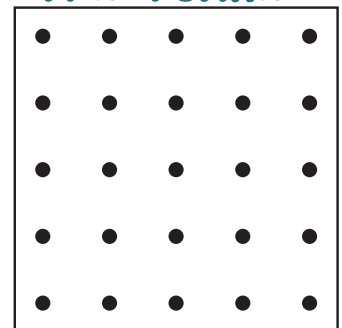
5. Нацртај ги 2Д-формите на геотаблата со помош на линијар!

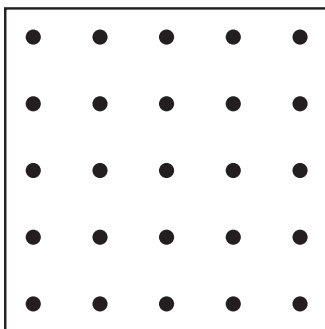
КВАДРАТ

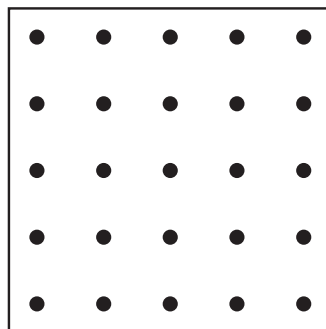
ТРИАГОЛНИК

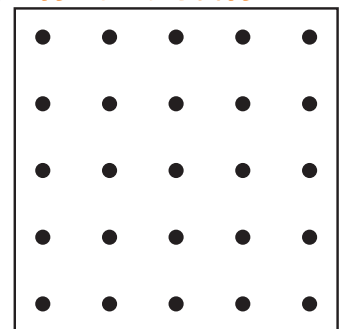
ШЕСТАГОЛНИК

ПРАВОАГОЛНИК

ПЕТАГОЛНИК

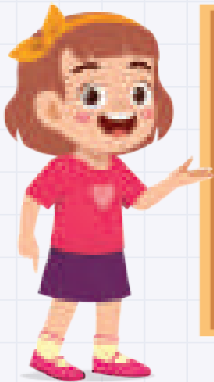

Обој ја 2Д-формата чии страни ги нацрта еднакви по должина!

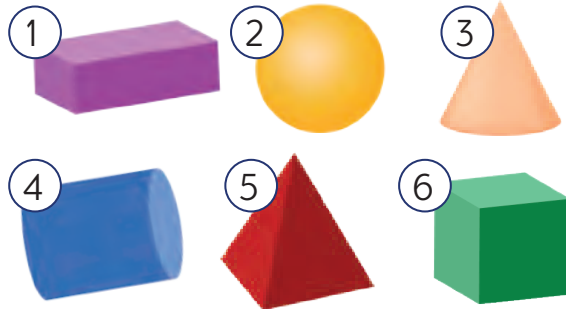
ЗД-ФОРМИ: ПИРАМИДА

1.

Помогни ѝ на Каја броевите со кои се означени **ЗД-формите** да ги **поврзе со нивните имиња!**

коцка 1
квадар 2
топка 3
конус 4
цилиндар 5
6

Со кој број е означена **ЗД-формата** чие име не е запишано?

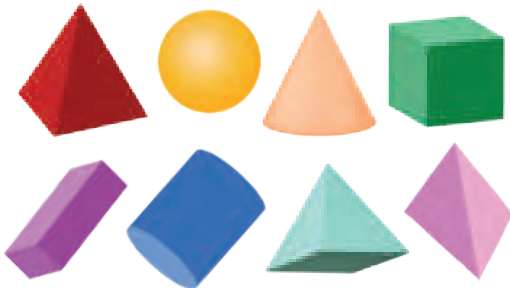

Црвената ЗД-форма се вика **ПИРАМИДА**.

Опиши ги ЗД-формите што ги знаеш! Како се разликуваат?

2.

Заокружи ги пирамидите!

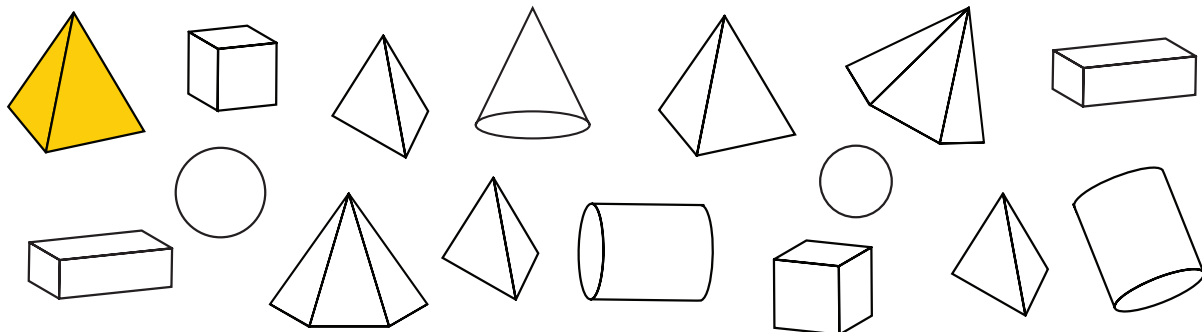

Што знаете за **пирамидите во Египет?**

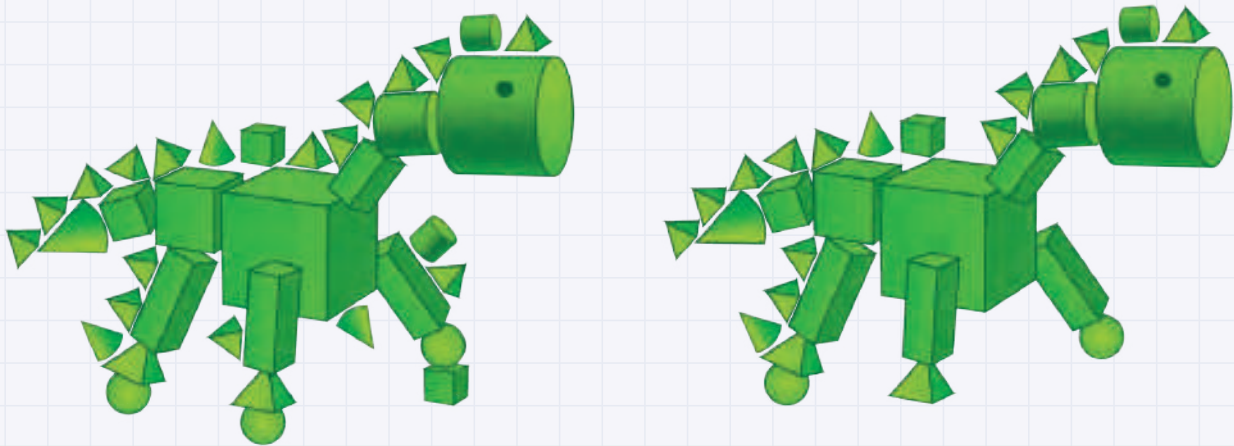
3.

Секоја пирамида **обој ја во различна боја!** Колку различни бои ќе употребиш?

4.

Пронајди ги **разликите** и **заокружи** ги! Потоа изброј ги 3Д-формите на секоја слика и **пополни** ја табелата!

ЗД-ФОРМИ							Вкупно
На сликата лево има	3						
На сликата десно има	2						
Се разликуваат за	1						

За која 3Д-форма **бројот на разлики** на двете слики е **најголем**?

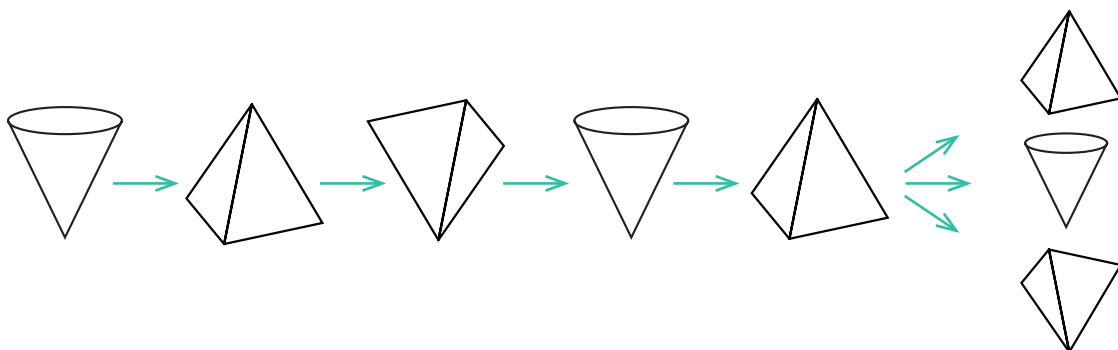
Запиши како се именува! _____

За која 3Д-форма **бројот на разлики** на двете слики е **најмал**?

Запиши како се именува! _____

5.

Која е следната 3Д-форма? **Обој ја!**

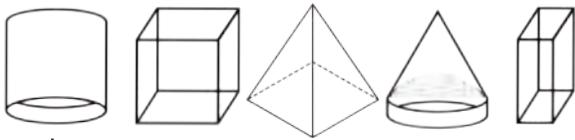

ПРЕПОЗНАВАМЕ 2Д-ФОРМИ НА 3Д-ФОРМИТЕ

1.

Рудина и Албин прават колачиња со мама. Тестото го сечат со модлички од 3Д-форми. Кои **2Д-форми може да ги исечат** во тестото? Поврзи ги **3Д-формите со 2Д-формите!**

Со кои 3Д-форми може да исечат барем **две различни 2Д-форми**?

Со кои 3Д-форми може да исечат само **една 2Д-форма**? Зошто?

2.

Запиши го името на секоја 3Д-форма во табелата! Потоа запиши ги сите **2Д-форми што ги има на секоја 3Д-форма!**

3Д-ФОРМА					
Име	коцка				
2Д-форми што ги има 3Д-формата	квадрат				

3.

На која 3Д-форма **нема ниту една 2Д-форма**? Запиши!

ГРУПИРАМЕ 3Д-ФОРМИ

1.

Обој ги 3Д-формите што имаат:

а)

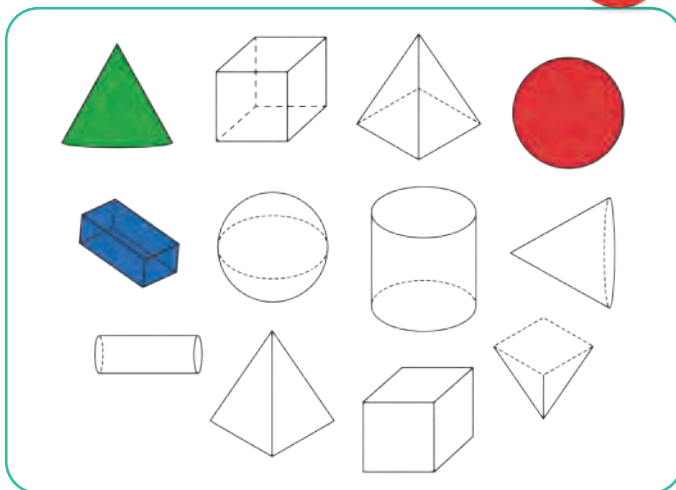
Само рамни површини со **СИНО**;

б)

Само заоблени површини со **ЦРВЕНО**;

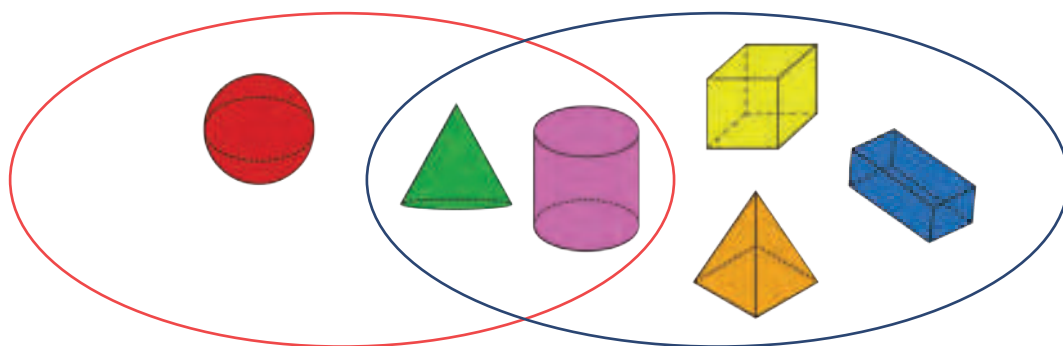
в)

И рамни и заоблени површини со **ЗЕЛЕНО!**

2.

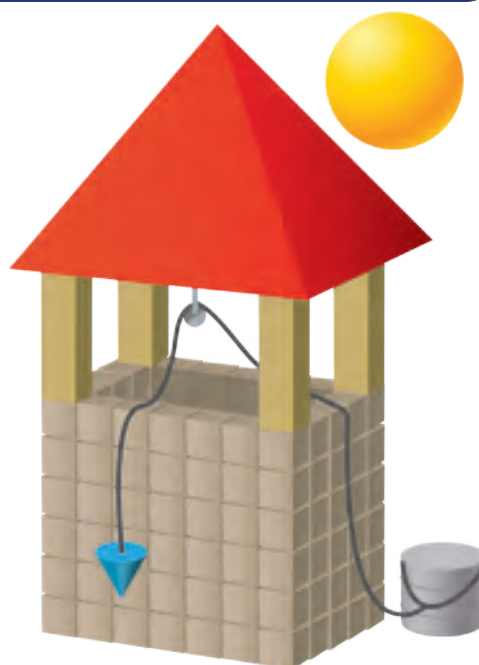
Според кое својство се групирани 3Д-формите во Веновиот дијаграм?
Објасни!

3.

Проучи ги формите на сликата! Запиши го **бројот на рамни** и **бројот на заоблени површини** на 3Д-формите!

3Д-форми	Површини	
	Рамни	Заоблени
	1	1

ИГРАМЕ ИГРИ И ПОВТОРУВАМЕ

Играта може да ја играш со другарчињата или самостојно со фрлање и броење полиња на почетната страница од оваа тема.

ИГРА 1:

Секој од играчите избира дом со една од 3Д-формите како појдовно поле. Играчот ги именува 2Д-формите што ги има таа 3Д-форма.

Играчот може да се движи само по најблиските необоени полиња коишто се 2Д-форми што ги има на 3Д-формата која ја избрал. Тие полиња ги бои со бојата на својата 3Д-форма.

Целта е играчот да обои повеќе од 10 полиња пред да стигне до топката опкружена со трофеи и да го освои својот трофеј.

По договорен редослед секој од играчите ја фрла коцката двапати еднопосредно. Помалиот број точки добиен во двете фрлања го одзема од поголемиот број точки и се движи толку полиња кон целта.

На пример, играчот што избрал конус и при двете фрлања добил 1 точка и 4 точки, го одзема бројот 1 од бројот 4 и бои толку кругови со зелена боја.

Играта завршува кога секој од играчите ќе освои трофеј. Во оваа игра секој играч е победник!

ИГРА 2:

Со другарчињата смисли игра која ќе се вика **МАТЕМАТИЧКИ ДЕТЕКТИВИ**. Во играта треба да им поставите цел на играчите да откријат скриени 2Д-форми или 3Д-форми. Во правилата определете кој ќе ги крие формите и кој ќе остава траги (насоки) за откривање на формите. Какви насоки ќе давате за откривање на формите?

ОПЕРАЦИИ СО БРОЕВИТЕ ДО 100

A 10x10 grid of numbers from 1 to 100, arranged in descending order from top-left to bottom-right. The grid is decorated with space-themed illustrations including astronauts, rockets, stars, planets, and a girl with a telescope. Several paths are drawn across the grid, starting from the number 100 and ending at the number 1. The paths are composed of yellow and white lines with star markers at various points.

100	98	97	96	95	94	93	92	91	
81	82	83	84	85	86	87	88	90	
80	79	78	77	75	74	73	72	71	
61	62	63	64	65	67	68	69	70	
60	59	58	57	56	55	53	52	51	
41	42	44	45	46	47	48	49	50	
39	38	37	36	35	34	33	32	31	
21	22	23	24	25	26	28	29	30	
20	19	18	17	16	15	14	13	12	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

ЗБИР И РАЗЛИКА НА БРОЕВИ

Оља и Марин подготвуваат чинија со колачиња за баба и дедо.

Оља ставила 6 колачи , а Марин додал уште 8 колачи .

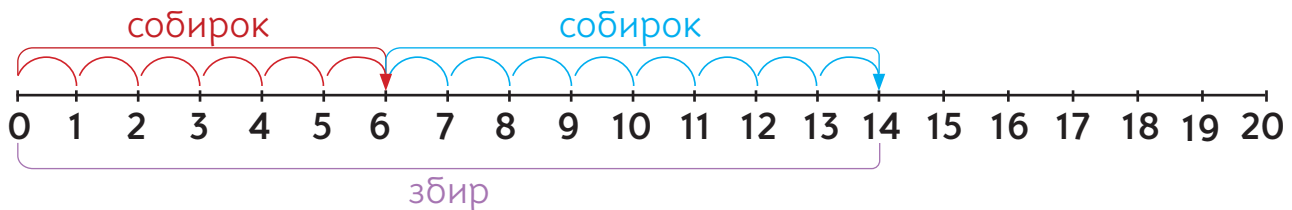
Колку вкупно колачиња ставиле тие на чинијата?

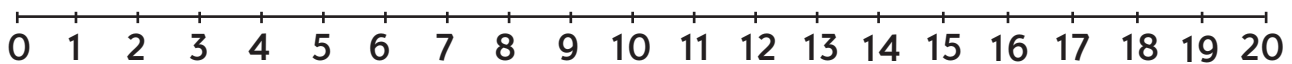
збир

$$\boxed{6} + \boxed{8} = \boxed{14}$$

собирок   собирок   збир

1. Кој број е збирот ако собироци се броевите 9 и 7? Означи на бројната права, **пресметај и запиши!**

2. **Пресметај** го збирот или запиши го собирокот што недостига!

Собирок	3	4	10		12	8	11	
Собирок	4	7		5	6	7		6
Збир			18	10			19	15

3. **Пресметај и запиши!** Именувај ги точно и запиши ги!

$$5 + 6 = \boxed{\quad}$$

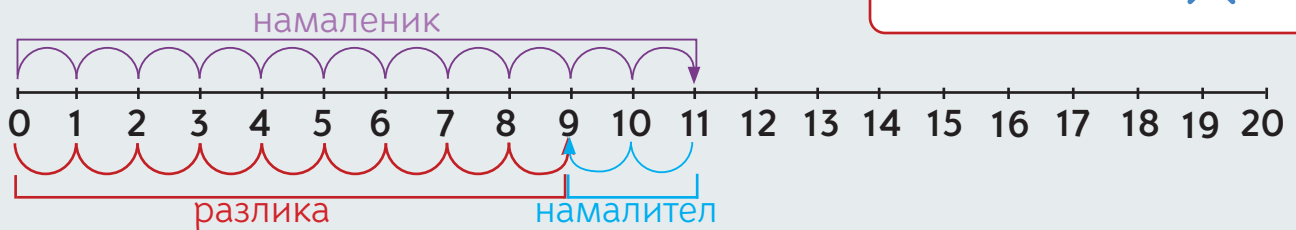
На чинијата имаше 11 колачиња. Сиа изеде 2 колачиња.
Колку колачиња останаа на чинијата?

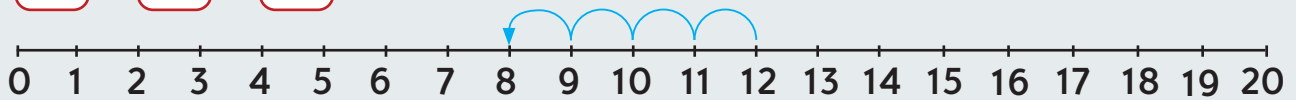
разлика

$$\boxed{11} - \boxed{2} = \boxed{9}$$

намаленик **намалител** разлика

4. Намаленик е бројот 12, а намалител е бројот 4. Кој број е разликата?
Пресметај и запиши!

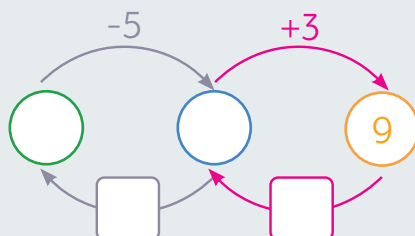

5. Пресметај ја разликата или пронајди го намаленикот или намалителот!
Запиши во табелата!

Намаленик	10	14	13	16		18	11	
Намалител	4	3	8		16	7		7
Разлика				7	3		8	0

6. Павел и Анастасија играат игра. Павел замислил број поголем од 10, а помал од 20. И го кажал на Анастасија. Таа го намалила бројот за 5, а потоа Павел го зголемил за 3. Го добиле бројот 9. Кој број го замислил Павел?

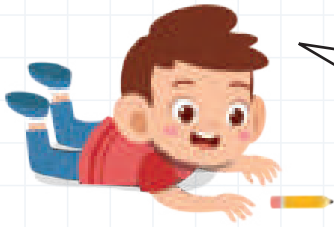
Решавање:

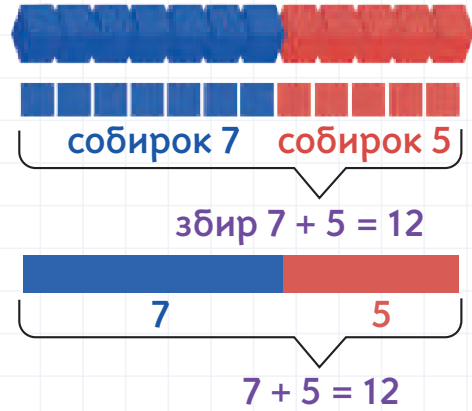
Ако **збирот е 9**, а **вториот собирок е 3**, кој е **првиот собирок**? Ако разликата е...

Одговор: _____

Како може да пресметаш $7 + 5$?
 Артион брои коцки и црта модели.

Може да цртам
и да означам и
на овој начин:

7. Сандра има 6 играчки, а Теа 7. Колку играчки имаат заедно?
Обој, пресметај и запиши!

Решавање:

собинок   собинок

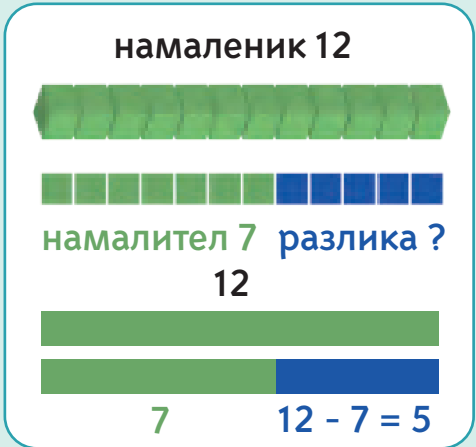
+ =

Одговор: _____

Како може да пресметаш $12 - 7$?
 И Доника брои коцки и црта модели.

И јас цртам и
означувам на
овој начин:

8. Милица и Немања заедно собрале 13 шишиња за рециклирање.
 Милица донела 5 од шишињата. Колку од шишињата донел Немања?

намаленик

5

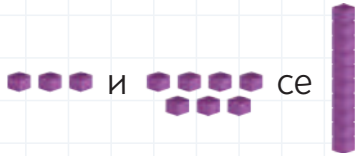
намалител   разлика - =

Одговор: _____

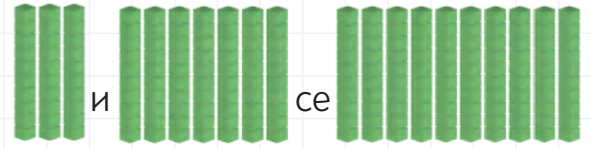
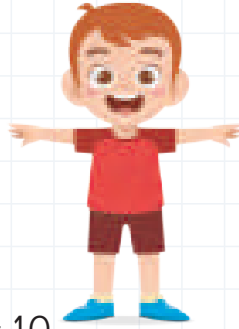
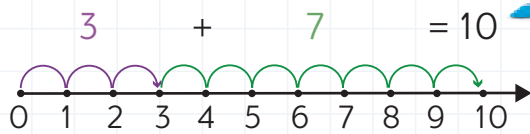
ПАРОВИ ДЕСЕТКИ ЧИЈ ЗБИР Е 100

Како пресметува Војдан?

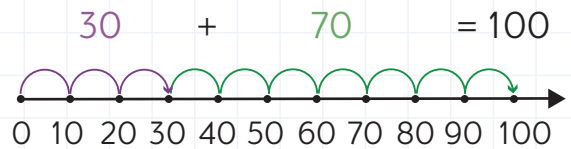
$$3E + 7E = 1D$$

$$3 + 7 = 10$$

$$3D + 7D = 1C$$

$$30 + 70 = 100$$

1. Пресметај и провери на бројната права!

$1 + 9 = \underline{10}$

$4 + \underline{\quad} = 10$

$5 + \underline{\quad} = 10$

$2 + 8 = \underline{\quad}$

$3 + 7 = \underline{\quad}$

$6 + \underline{\quad} = 10$

$10 + 90 = \underline{100}$

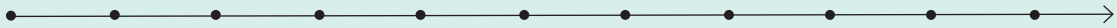
$40 + \underline{\quad} = 100$

$50 + \underline{\quad} = 100$

$20 + 80 = \underline{\quad}$

$30 + 70 = \underline{\quad}$

$60 + \underline{\quad} = 100$

2. Пресметај и запиши! Обој ја топката со збир на десетки 100!

$60 + 40 = \square$

$20 + 70 = \square$

$\square + \square = \square$

$10 + 90 = \square$

$40 + 20 = \square$

$7D + 3E = \square$

$2E + 8E = \square$

$5D + 5D = \square$

$30 + 50 = \square$

3. Кои форми носат броеви што прават збир 100? Запиши ги точните собироци!

20

40

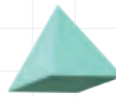
70

60

10

80

90

30

50

$\underline{40} + \underline{60} = 100$

$\underline{\quad} + \underline{\quad} = 100$

$\underline{\quad} + \underline{\quad} = 100$

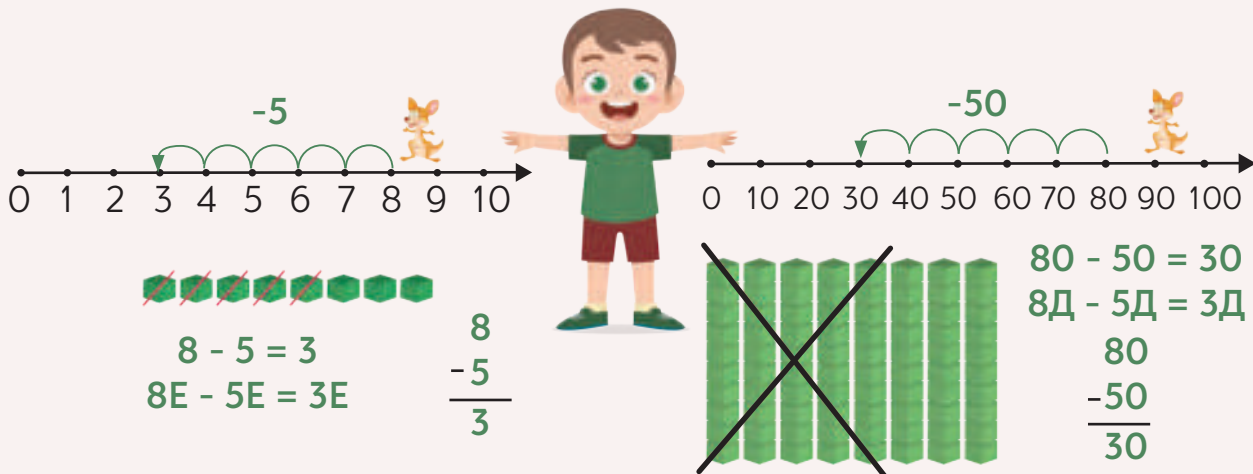
$\underline{\quad} + \underline{\quad} = 100$

$\underline{\quad} + \underline{\quad} = 100$

$\underline{\quad} + \underline{\quad} = 100$

ОДЗЕМАМЕ ДЕСЕТКИ ДО 100

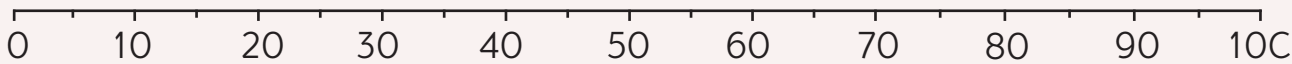
Како пресметува Дион? Како запишува?

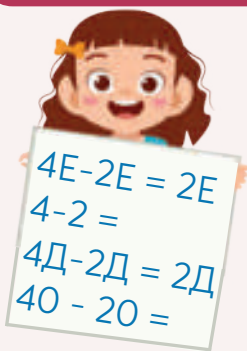
1. Пресметај и прикажи на бројната права! Запиши на два начини!

$50 - 10 = \square$

$9Д - 3Д = \square$

2. Помогни ѝ на Арта!
Пресметај и запиши!

7E - 5E =	
7Д - 5Д =	
70 - 50 =	
9E - 1E =	
9Д - 1Д =	
90 - 10 =	

3. Одземај и запиши!

60 - 20 =

60 - 30 =

60 - 10 =

60 - 50 =

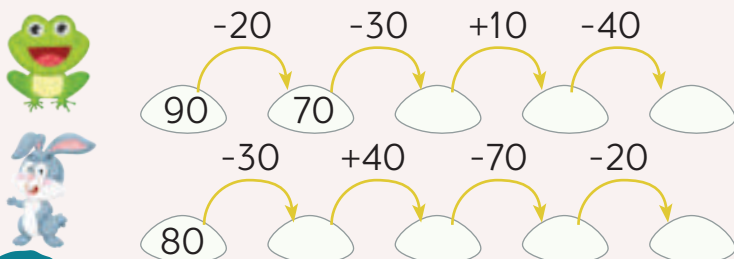
50 - 30 =

50 - 40 =

50 - 50 =

50 - 20 =

4. Кој ќе добие резултат 10, тој ќе победи!
Пресметувај и запишувај!

Во оваа игра победи

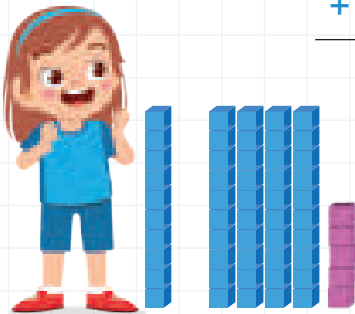
СОБИРАМЕ ДВОЦИФРЕН БРОЈ СО 10

Кој број е за 10 поголем од бројот 45? Галина пресметува, црта на бројната права, означува со стрелка на табелата и запишува.

$$45 + 10 = 55$$

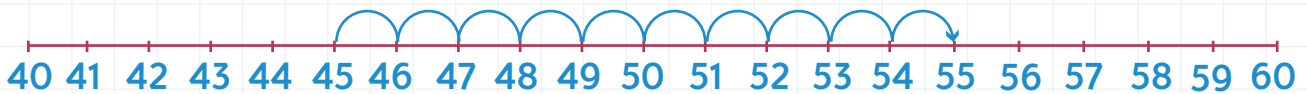
$$4\text{Д}5\text{Е} + 1\text{Д} = 5\text{Д}5\text{Е}$$

Д	Е
4	5
+ 1	0
5	5

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
41	42	43	44	45	46	47	48	49	50
51	52	53	54	55	56	57	58	59	60
61	62	63	64	65	66	67	68	69	70
71	72	73	74	75	76	77	78	79	80
81	82	83	84	85	86	87	88	89	90
91	92	93	94	95	96	97	98	99	100

+10

1. Пресметај и на табелата нацртај стрелка во соодветната боја!

$22 + 10 = \boxed{32}$

$85 + 10 = \boxed{}$

$79 + 10 = \boxed{}$

$13 + 10 = \boxed{}$

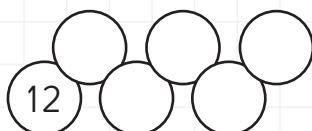
$24 + 10 = \boxed{}$

$88 + 10 = \boxed{}$

2. Пресметај ги следните зборови!

10	+	77	=		+	10	+	2	=	
10	+	43	=		+	10	+	22	=	
10	+	51	=		+	10	+	32	=	

Подреди ги почнувајќи од најмалиот!

3. Бојан има 36 денари во касата. Мама му додаде уште 10 денари. Колку денари има Бојан сега?

Решавање:

Одговор: _____

ОДЗЕМАМЕ 10 ОД ДВОЦИФРЕН БРОЈ

Кој број е за 10 помал од 74? Како пресметува и запишува Бесијан?

$$74 - 10 = 64$$

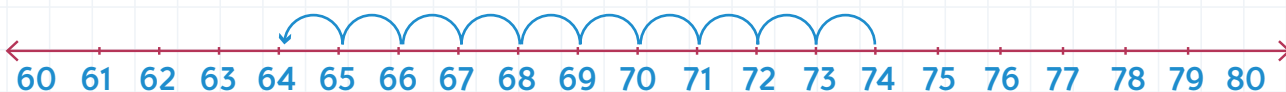
$$7\text{Д}4\text{Е} - 1\text{Д} = 6\text{Д}4\text{Е}$$

Д	Е
7	4
- 1	0
6	4

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
41	42	43	44	45	46	47	48	49	50
51	52	53	54	55	56	57	58	59	60
61	62	63	64	65	66	67	68	69	70
71	72	73	74	75	76	77	78	79	80
81	82	83	84	85	86	87	88	89	90
91	92	93	94	95	96	97	98	99	100

-10

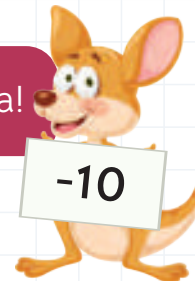

1. Пресметај и на табелата **нацртај стрелка** во соодветната боја!

$$67 - 10 = \square$$

$$58 - 10 = \square$$

$$46 - 10 = \square$$

2. Пресметај и дополни!

-10	
37	
43	
62	

-10	
53	
	29

3. **Одземај и спореди!** Запиши го точниот знак: <, > или =!

$$51 - 10 \bigcirc 40$$

$$87 - 10 \bigcirc 77$$

$$49 - 10 \bigcirc 60$$

$$96 - 10 \bigcirc 76$$

4. Игра со жетони! Каан имал 59 жетони. Потоа тој ѝ дал на Борјана 10 жетони. Колку жетони му останале на Каан?

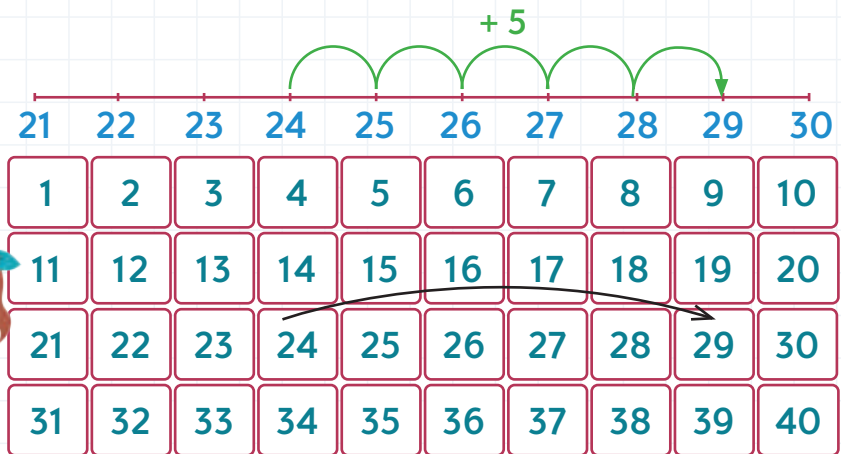
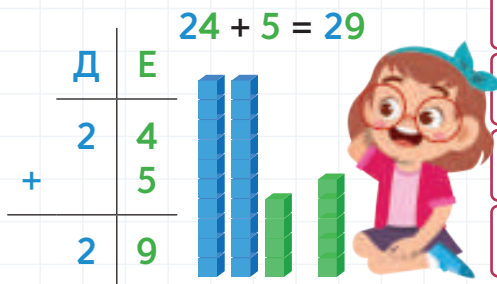
Решавање:

Одговор: _____

СОБИРАМЕ ДВОЦИФРЕН БРОЈ СО ЕДНОЦИФРЕН БРОЈ (БЕЗ ПРЕМИН)

Мила го пресметува збирот на броевите 24 и 5 и запишува:

1. Пресметај и запиши! Прикажи го **збирот на бројната права!**

$53 + 6 = \square$

Д	Е
+	

$62 + 3 = \square$

Д	Е
+	

2. Пресметај заедно со Ајла!

$31 + 6 = \square$

$$\begin{array}{r} 31 \\ + 2 \\ \hline \square \end{array}$$

$53 + 5 = \square$

$$\begin{array}{r} 67 \\ + 2 \\ \hline \square \end{array}$$

$64 + 3 = \square$

3. Пополни ја табелата за да биде точно!

Собирок	32	21	7	44
Собирок	4	8	52	4
Збир				

4. Тео го пресметал збирот на броевите 41 и 8. Кој број го добил Тео?

Решавање:

Одговор: _____

5. Кој број е за 3 поголем од бројот 26?

Решавање:

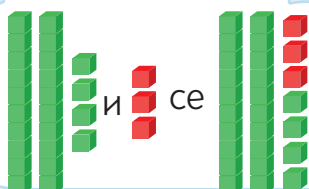
Одговор: _____

ПРОМЕНА НА МЕСТАТА НА СОБИРОЦИТЕ

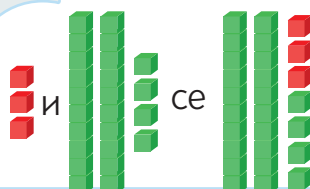

$$24 + 3 = 27$$

и се

$$3 + 24 = 27$$

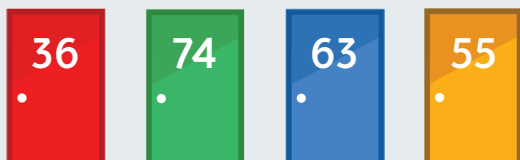

и се

Ако собироците си ги заменат местата, збирот не се менува!

1. Пресметај и обој ги клучевите со бојата на вратата којашто можат да ја отворат!

а)

2. Запиши го соодветниот број за да биде точно!

$$3 + 96 = 96 + \underline{\quad} = \underline{\quad}$$

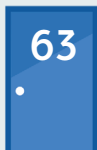
$$\underline{\quad} + 31 = 31 + 8 = \underline{\quad}$$

$$2 + \underline{\quad} = 27 + 2 = \underline{\quad}$$

б) Запиши ги збирите од клучевите!

$$\begin{array}{l} \underline{\quad} + \underline{\quad} = \\ \underline{\quad} + \underline{\quad} = \end{array}$$

$$\begin{array}{l} \underline{\quad} + \underline{\quad} = \\ \underline{\quad} + \underline{\quad} = \end{array}$$

$$\begin{array}{l} \underline{\quad} + \underline{\quad} = \\ \underline{\quad} + \underline{\quad} = \end{array}$$

$$\begin{array}{l} \underline{\quad} + \underline{\quad} = \\ \underline{\quad} + \underline{\quad} = \end{array}$$

3. Мина има 32 црвени и 3 сини . Леон има 3 црвени и 32 сини . Колку автомобилчиња има Леон, а колку Мина?

Решавање:

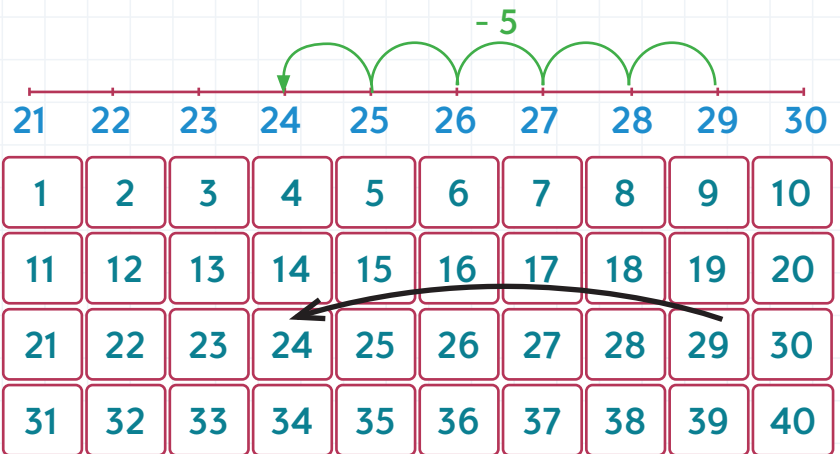
Одговор: _____

ОДЗЕМАМЕ ЕДНОЦИФРЕН БРОЈ ОД ДВОЦИФРЕН БРОЈ (БЕЗ ПРЕМИН)

Како Тина го намалува бројот 29 за 5?

$$29 - 5 = 24$$

	Д	Е
	2	9
-		5
	2	4

1. Пресметај и запиши! Прикажи ги **разликите на бројната оска!**

$$52 - 2 = \square$$

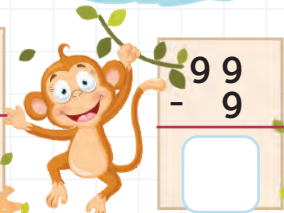
	Д	Е
-		

$$69 - 7 = \square$$

	Д	Е
-		

2. Пресметај и запиши!

3. Пресметај и поврзи!

$$\begin{array}{r} 88 \\ - 5 \\ \hline \square \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 29 \\ - 3 \\ \hline \square \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 95 \\ - 3 \\ \hline \square \end{array}$$

4. Бројот 45 Наум го намалил за 3. Кој број го добил Наум?

Решавање:

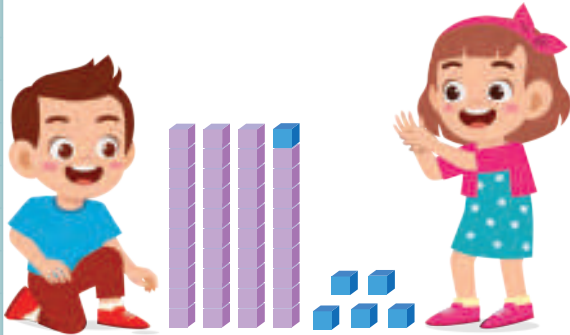
Одговор: _____

5. Намаленикот е 77, а намалителот е 6. Пресметај ја разликата!

СОБИРАМЕ ДВОЦИФРЕН БРОЈ СО ЕДНОЦИФРЕН БРОЈ (СО ПРЕМИН)

Елиза и Алтин имаат 39 и 6 .
Колку вкупно коцки имаат тие?

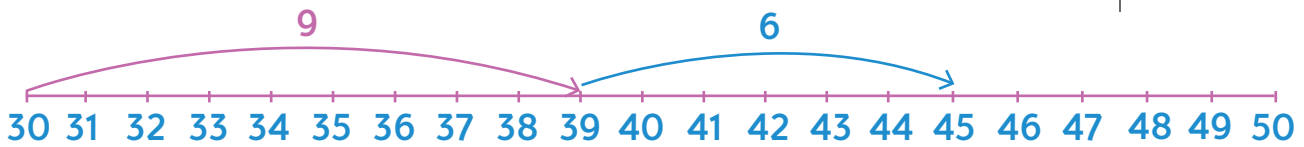
Како е пресметуван збирот во колони?

$$39 + 6 = 45$$

Како е пресметуван збирот на бројната права?

$$\begin{array}{r} 15 \\ 1 \\ 39 \\ + 6 \\ \hline 45 \end{array}$$

1. Пресметај ги збирите и запиши ги!

					
$\begin{array}{r} 6 \ 7 \\ + \quad 8 \\ \hline 7 \ 5 \end{array}$	$\begin{array}{r} 3 \ 8 \\ + \quad 6 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 2 \ 8 \\ + \quad 9 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 5 \ 6 \\ + \quad 4 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 7 \ 1 \\ + \quad 9 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 4 \ 8 \\ + \quad 6 \\ \hline \end{array}$

2. Пресметај го збирот! Потоа поврзи го бројот со најблиската десетка!

$79 + 6 = \square$

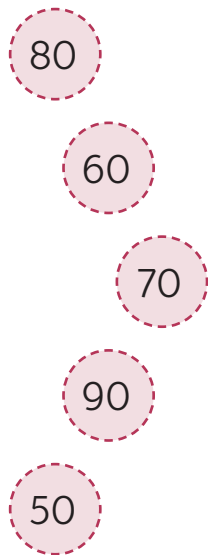
$64 + 7 = \square$

$46 + 8 = \square$

$57 + 9 = \square$

$65 + 7 = \square$

$8 + 73 = \square$

3. Пополни ја табелата!

Собирок	47	33	9	4
Собирок	5	9	56	79
Збир				

4. Од дадените броеви состави збирови! Обој!

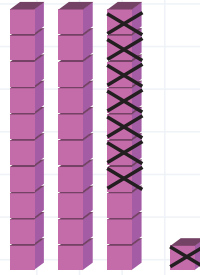
				$48 + 4 = 52$
				$\underline{\quad} + \underline{\quad} = 27$
				$33 + \underline{\quad} = \underline{\quad}$
				$\underline{\quad} + \underline{\quad} = 32$

ОДЗЕМАМЕ ЕДНОЦИФРЕН БРОЈ ОД ДВОЦИФРЕН БРОЈ (СО ПРЕМИН)

Како Новак ја пресметува разликата на бројот 31 и бројот 8?

Одзема единици од единици, но бројот 8 е поголем од бројот 1. Позајмува 1 десетка, па одзема 8 од 11.

$$\begin{aligned} 31 - 8 &= \\ 20 + 11 - 8 &= \\ 20 + 3 &= 23 \end{aligned}$$

Запишува:

$$\begin{array}{r} 211 \\ \cancel{3} \cancel{1} \\ - \quad 8 \\ \hline 23 \end{array}$$

1. Пресметај ги разликите!

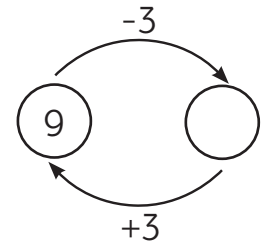
$\begin{array}{r} 512 \\ - \quad 29 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 24 \\ - \quad 6 \\ \hline \end{array}$
$\begin{array}{r} 53 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} \square \square \\ \hline \end{array}$
$\begin{array}{r} 33 \\ - \quad 8 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 51 \\ - \quad 2 \\ \hline \end{array}$
$\begin{array}{r} \square \square \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} \square \square \\ \hline \end{array}$
$\begin{array}{r} 43 \\ - \quad 4 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 87 \\ - \quad 9 \\ \hline \end{array}$
$\begin{array}{r} \square \square \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} \square \square \\ \hline \end{array}$

2. Пресметај ги разликите! Пронајди ги и обој ги полињата!

$$\begin{aligned} 55 - 8 &= \square \\ 61 - 6 &= \square \\ 71 - 7 &= \square \\ 32 - 9 &= \square \\ 77 - 9 &= \square \end{aligned}$$

94	68
~~47~~	37
23	55
76	64

Со помош на собирање проверувај дали точно ги пресметуваш разликите!

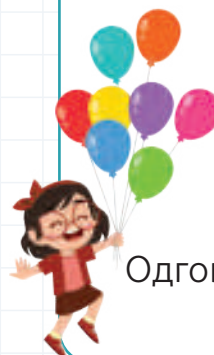

3. Пресметај ги разликите!

$23 - 5 = \square$	$33 - 9 = \square$
$54 - 6 = \square$	$94 - 5 = \square$
$77 - 8 = \square$	$21 - 8 = \square$
$93 - 4 = \square$	$42 - 9 = \square$

4. Петар има 37 балони, а Лина за 9 помалку од него. Колку балони има Лина?

Решавање:

Одговор: _____

МАТЕМАТИЧКИ ПРИКАЗНИ

1. Во училишниот двор брканица играле 26 момчиња и за 7 повеќе девојчиња од момчиња. Колку девојчиња играле брканица во училишниот двор?

Решавање:

Одговор: _____

2. Калина го запишала бројот 67, а Јан го запишал најмалиот двоцифрен број. Пресметај ги збирот и разликата на броевите на Калина и на Јан!

Решавање:

Одговор: _____

3. Горјан го замислил бројот чија цифра на десетки е 6, а цифра на единици е 7. Тој број го намалил за најголемиот непарен едноцифрен број.
а) Кој број го замислил Горјан, а кој број го добил?
б) Добиениот број заокружи го на најблиската десетка!

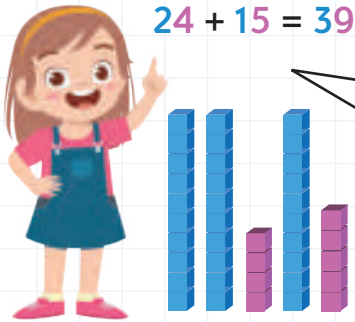
Решавање:

Одговор: _____

СОБИРАМЕ ДВОЦИФРЕН БРОЈ СО ДВОЦИФРЕН БРОЈ (БЕЗ ПРЕМИН)

Лили ѝ објаснува на Инека како ги собира броевите 24 и 15.

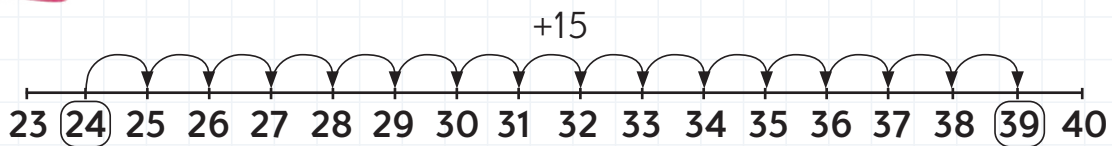

$$24 + 15 = 39$$

Единиците ги собираме со единиците, а десетките со десетките.

Д	Е
2	4
+ 1	5
3	9

1. Пресметај и запиши!

$$\begin{array}{r} 30 \\ + 18 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 25 \\ + 43 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 71 \\ + 26 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 54 \\ + 32 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 17 \\ + 82 \\ \hline \end{array}$$

2. Проучи и размисли! Обој ги со иста боја еднаквите зборови!

24 + 32	62 + 37	43 + 56	83 + 11
56 + 43	11 + 83	32 + 24	37 + 62

3. Пресметај и спореди!

51 + 46	67 + 22	79 + 10	35 + 54
☐	☐	☐	☐

4. Во една продавница за играчки имало 24 кукли и 75 мечиња. Колку вкупно кукли и мечиња имало во продавницата?

Решавање:

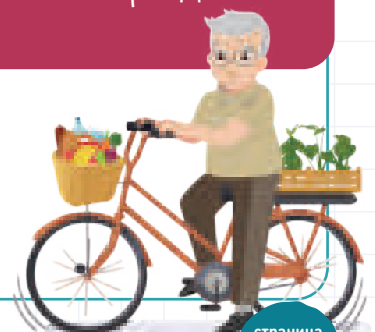
Одговор: _____

5. Гордан има 22 години, а неговиот дедо е за 53 години постар од него. Колку години има дедото на Гордан?

Решавање:

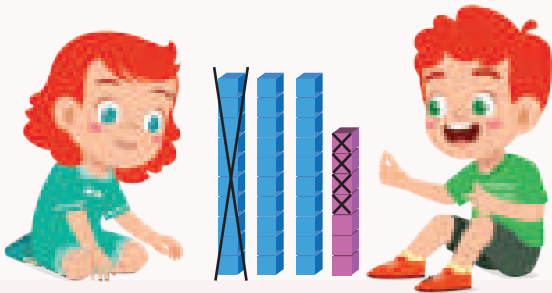
Одговор: _____

ОДЗЕМАМЕ ДВОЦИФРЕН БРОЈ ОД ДВОЦИФРЕН БРОЈ (БЕЗ ПРЕМИН)

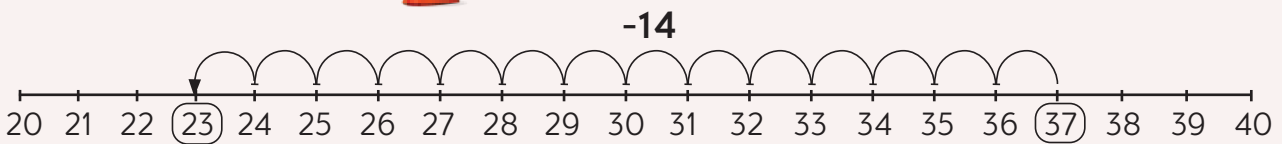
Грамос и помага на Дорина во одземањето на 14 од 37.

Единиците ги одземаме од единиците, а десетките од десетките.

$$37 - 14 = 23$$

Д	Е
3	7
- 1	4
2	3

1. Пресметај и запиши!

$\begin{array}{r} 54 \\ - 21 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 68 \\ - 40 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 36 \\ - 15 \\ \hline \end{array}$
$\begin{array}{r} 87 \\ - 31 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 48 \\ - 37 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 72 \\ - 41 \\ \hline \end{array}$

2. Пресметај ги разликите! Подреди ги по големина добиените броеви! Запиши ја буквата на точното место!

А	35-14=	К	68-12=		
Р	39-28=	З	49-25=		
И	72-21=	Л	84-52=	А	96-24=

3. Пресметај ја разликата на броевите 63 и 31!

Решавање:

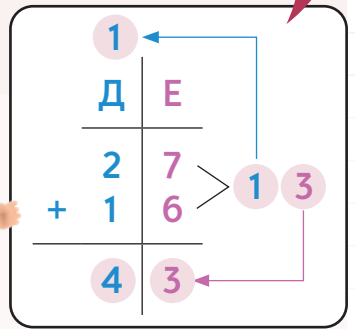
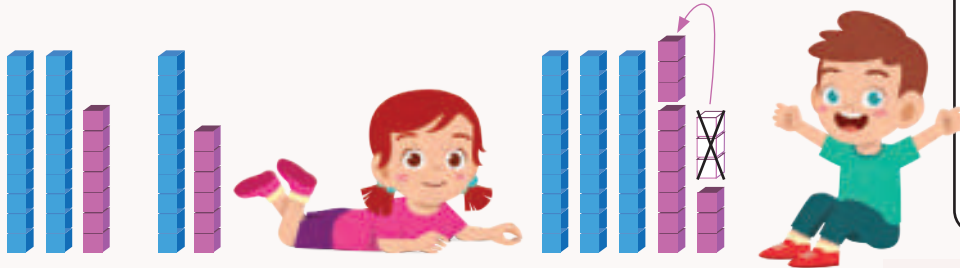
4. Од најголемиот непарен двоцифрен број одземај го најмалиот непарен двоцифрен број!

Решавање:

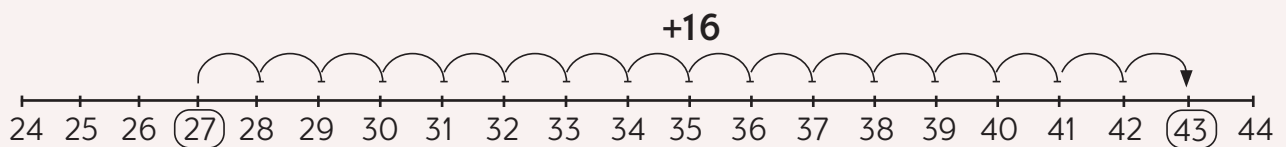
СОБИРАМЕ ДВОЦИФРЕН БРОЈ СО ДВОЦИФРЕН БРОЈ (СО ПРЕМИН)

Јована и Лука пресметуваат колку коцки имаат заедно. Таа избројала 27 коцки, а тој избројал уште 16 коцки.

$$2 \text{ Д } 7 \text{ Е } + 1 \text{ Д } 6 \text{ Е } = 3 \text{ Д } 13 \text{ Е } = 4 \text{ Д } 3 \text{ Е}$$

$$27 + 16 = 43$$

1. Пресметај ги збирите!

Д	Е	Д	Е	Д	Е
4	8	6	7	1	9
+ 3	7	+ 2	9	+ 7	4
□	□	□	□	□	□

2. Играј, пресметај и запиши!

64 + 36 =

27 + 67 =

12 + 29 =

77 + 14 =

16 + 47 =

53 + 37 =

26 + 18 =

38 + 39 =

57 + 14 =

14 + 28 =

3. Во училиштето на Лазар во второ одделение учат 47 момчиња и 38 девојчиња. Колку вкупно ученици учат во второ одделение?

Решавање:

Одговор: _____.

4. Во чантата на Искра има 44 фломастери, а дрвени боички има за 26 повеќе. Колку вкупно дрвени боички има во чантата на Искра?

Решавање:

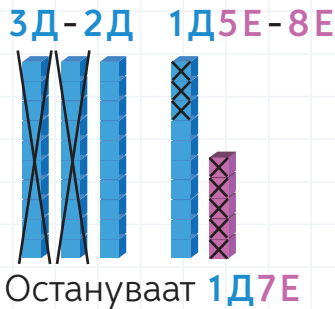
Одговор: _____.

ОДЗЕМАМЕ ДВОЦИФРЕН БРОЈ ОД ДВОЦИФРЕН БРОЈ (СО ПРЕМИН)

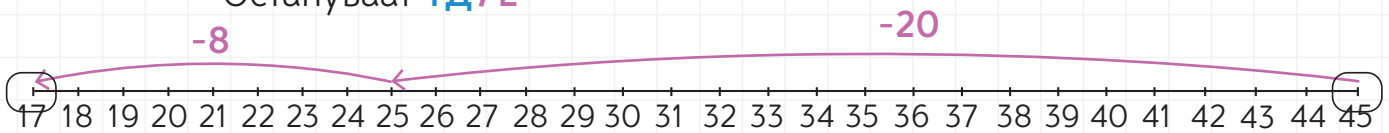
Како Нена ја пресметува разликата на бројот 45 и бројот 28?

Во бројот 45 има 4Д и 5Е. Од нив Нена претвора 1Д во 10Е и ги додава на 5Е. Сега има 15Е. Потоа 8Е одзема од 15Е и добива 7Е, а 2Д ги одзема од останатите 3Д. Разликата е $45 - 28 = 17$

Нена запишува:

3	15
~~4~~	~~5~~
- 2	8
1	7

1. Пресметувај и запишувај!

$$\begin{array}{r} 4 \ 14 \\ 54 \\ - 28 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 76 \\ - 49 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 95 \\ - 27 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 63 \\ - 45 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 82 \\ - 23 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 74 \\ - 36 \\ \hline \end{array}$$

2. Пресметај и дополни!

Намаленик	57	63	21	45	87	94
Намалител	38	15	19	28	59	37
Разлика						

3. Пингвинчето Пипи имало 54 рипчиња во својата кофа. На своето братче Сипи му дало 36 рипчиња. Колку рипчиња му останале на пингвинчето Пипи во кофата?

Решавање:

Одговор: _____.

4. Пресметај и спореди!

>

=

<

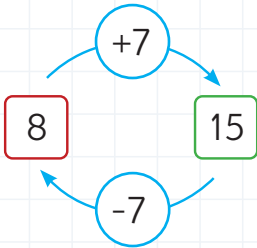
а) 44 $91 - 47$ $94 - 66$

б) $83 - 24$ $90 - 11$

в) $71 - 13$ $87 - 29$

ОПРЕДЕЛУВАМЕ НЕПОЗНАТ СОБИРОК

Висар се потсетува на врската меѓу собирањето и одземањето.

собирак 8	собирак 7
збир 15	

$$8 + 7 = 15$$

собирак 8	собирак □
збир 15	

$$8 + \square = 15$$

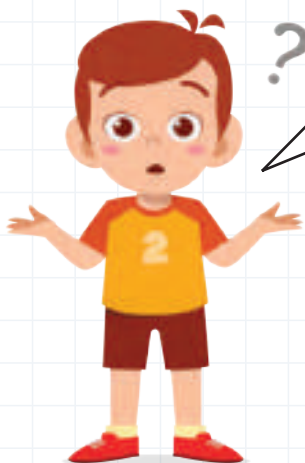
$$7 = 15 - 8$$

собирак □	собирак 7
збир 15	

$$\square + 7 = 15$$

$$8 = 15 - 7$$

Јане и Ангелина разговараат како да определат непознат собирак.

Имам 28 коцки. Уште колку коцки ми требаат за да бидат 50?

Непознатиот собирак се определува ако од збирот се одземе познатиот собирак.

$28 + \square = 50$
 $\square = 50 - 28$
 $\square = 22$

$$28 + \square = 50$$

Проверка:
 $28 + 22 = 50$

1. Пресметај го непознатиот собирок!
Потоа провери дали го доби точниот број!

a) $32 + \square = 45$ б) $20 + \square = 32$ в) $\square + 31 = 66$

$\square = \underline{45 - 32}$

$\square = \underline{\hspace{2cm}}$

$\square = \underline{\hspace{2cm}}$

$\square = \underline{\hspace{2cm}}$

$\square = \underline{\hspace{2cm}}$

$\square = \underline{\hspace{2cm}}$

Проверка:

Проверка:

Проверка:

2. Пресметај, пронајди, провери и поврзи кој број каде припаѓа!

$72 + \square = 94$

$14 + \square = 87$

$\square + 46 = 81$

$\square + 39 = 92$

$\square =$

$\square =$

$\square =$

$\square =$

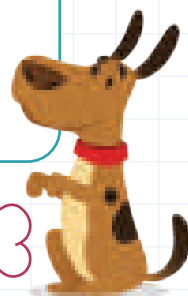
$\square =$

$\square =$

$\square =$

$\square =$

- 22   70   73   27   53   35

3. Пресметај, откриј и дополни го непознатиот собирок за да се нагости Дино!

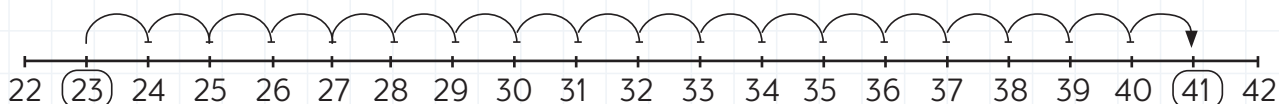
+	7	+	1	9	→	3	2	+	9	2
	1	2	3	2	→	6	1	+	9	2
	1	9	3	2	→	6	1	+	9	2

4. Користи ја бројната права за да го најдеш непознатиот собирок!

$23 + \square = 41$

Проверка: _____.

5.

Учениците од второ одделение патувале со автобус на излет. Колку девојчиња имало во автобусот, во кој 28 од сите 47 ученици биле момчиња?

Решавање: + 28 = 47

Одговор: _____

6.

Кој број треба да го додаде Асја на бројот 36 за да го добие бројот 72?

Решавање:

Одговор: _____

7.

Натан прави диносаурус од коцки. Веќе споил 24 коцки, но треба да спои вкупно 41 коцка. Уште колку коцки треба да спои Натан?

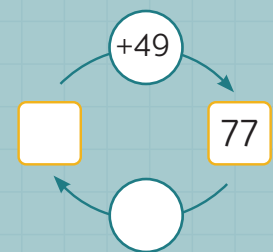
Решавање:

Одговор: _____

8.

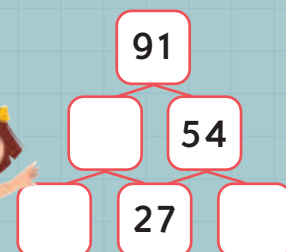
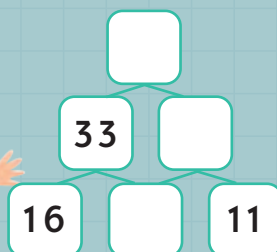
Збирот е 77, а едниот собирок е 49. Кој е другиот собирок?

Одговор: _____

9.

Пронајди ги непознатите собироци или зборови и пополни!

Решен пример!

ОПРЕДЕЛУВАМЕ НЕПОЗНАТ НАМАЛЕНИК

Како Марија ја користи врската меѓу собирањето и одземањето?

намаленик

намалител   разлика

$$17 - 9 = 8$$

$$17 = 9 + 8$$

Непознатиот намаленик се определува како збир на намалителот и на разликата.

Колку оревчиња имало во вреќата на Чип и Рип на почетокот?

Јас изедов 26 оревчиња!

За мене останала уште 41 оревче!

$$\square - 26 = 41$$

$$\square = 41 + 26$$

$$\square = 67$$

Проверка:
 $67 - 26 = 41$

На почетокот во вреќичката имало 67 оревчиња.

1. Пресметај го намаленикот и провери го решението!

$$\square - 27 = 62$$

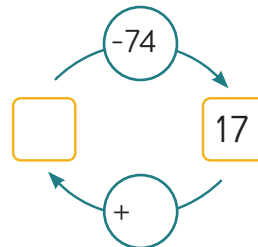
$$\square - 34 = 51$$

$$\square - 19 = 22$$

$$\square - 48 = 17$$

2. Баба Цвета продавала лалиња на цветниот пазар. Таа продала 74 лалиња. Во кошницата ѝ останале уште 17 лалиња. Колку вкупно лалиња понела баба Цвета на пазарот за продавање?

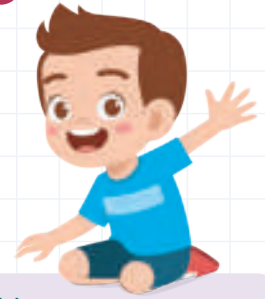
Решавање:

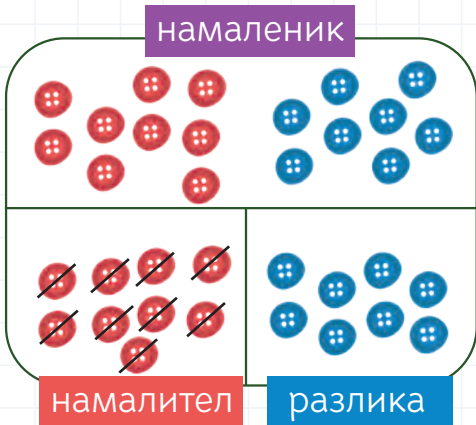
Одговор: _____

ОПРЕДЕЛУВАМЕ НЕПОЗНАТ НАМАЛИТЕЛ

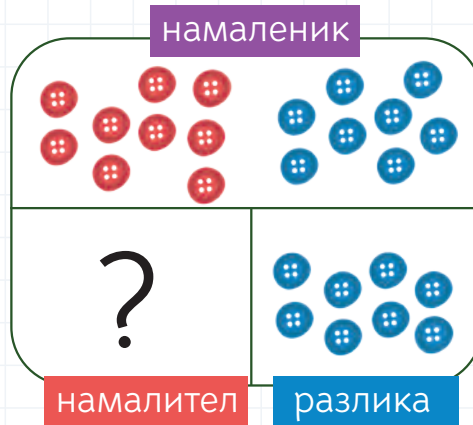
Михаил го бара непознатиот намалител во $17 - \square = 8$.

Непознатиот намалител го наоѓаме кога од намаленикот ја одземеме разликата.

$$17 - 9 = 8$$

$$9 = 17 - 8$$

Баба Дона направила 27 вкусни колачиња. Џаан изел неколку и во чинијата останале 16 колачиња. Колку колачиња изел Џаан?

$$27 - \square = 16$$

$$\square = 27 - 16$$

$$\square = 11$$

Проверка:
 $27 - 16 = 11$

Џаан изел 11 колачиња.

1. Пресметај го непознатиот намалител! Направи проверка!

$$81 - \square = 67$$

$$62 - \square = 28$$

$$33 - \square = 18$$

$$90 - \square = 47$$

2. Со парите од својата касичка Саша купила само тетратка. Потоа ѝ останале 24 денари. Колку денари чинела тетратката ако во касичката имало 73 денари?

Решавање:

Одговор: _____

НАМАЛЕНИКОТ, НАМАЛИТЕЛОТ И НИВНИТЕ МЕСТА

Јетон и Арзие разговараат за редоследот на собирање два броја и за редоследот на одземање еден број од друг број.

Знам дека ако собираците си ги заменат местата, збирот не се менува!

$$35 + 12 = 47$$
$$12 + 35 = 47$$

Но, што ќе се случи ако намаленикот и намалителот си ги заменат местата?

$$35 - 12 = 23$$
$$12 - 35 = ?$$

Што мислиш ти, кој е одговорот на прашањето на Арзие?

1. Пречкртај и пресметај!

а)

$7 - 5 = \square$

б)

Дали на истиот начин може да пресметаш колку е $5 - 7$?

Зошто не може да пречкрташ 7 од 5 кругови?

_____

в)

Дали $5 - 7 = 7 - 5$?

Зошто? _____

2. Која од двете разлики е прикажана на бројната права? Заокружи ја!

$15 - 41$

$41 - 15$

1.

На чинијата имало 11 колачи.
Од нив Ирис и Матија изеле 4 колачи.
Колку колачи останале на чинијата?

а)

Решавање: - =

Одговор: _____

б)

Намаленикот е .

Намалителот е .

Разликата е .

в)

Што ќе се случи ако им ги смениш местата на намаленикот и намалителот?
Како ќе гласи задачата? Дополни!

На чинијата имало _____ колачи.

Од нив Ирис и Матија изеле _____ колачи.

Колку колачи останале на чинијата?

г)

Дали задачата запишана под в) има смисла? Зошто?

Одговор: _____

д)

Што е точно?

Означи го со ✓!

4 - 11 е еднакво на 11 - 4

4 - 11 не е еднакво на 11 - 4

4.

Пресметај ја разликата ако намалител е бројот 37,
а намаленик е бројот 52!

5.

Заштедата во касичката на Стефан се намалила за 18 денари. Колку денари останале во касичката ако пред намалувањето во неа имало 63 денари?

Одговор: _____

ДОДАВАМЕ И ОДЗЕМАМЕ НУЛА

1. Александра забележува нешто интересно секојпат кога додава 0 на некој број или кога одзема 0 од некој број.

$7 + 0 =$

$84 + 0 =$

$36 - 0 =$

$58 - 0 =$

Што забележува Александра? _____

2. Бруно составил задачи за другарите. Реши ги и ти!

$29 + 0 =$

$35 - 35 =$

$0 + 0 =$

$67 - 0 =$

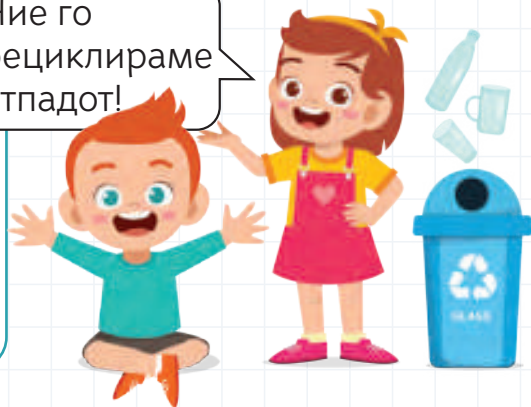
$0 + 72 =$

$93 - 0 =$

3. Максим и Уна се грижат за хигиената во училницата. Кога доаѓаат на училиште, под нивната клупа нема отпадоци. Тие не фрлаат ниту еден отпадок под клупа во текот на денот и не дозволуваат никој да го прави тоа. Колку отпадоци има под клупата на Уна и Максим на крајот од денот?

Ние го рециклираме отпадот!

Решавање: $0 + 0 =$

Одговор: _____

4. Исра многу сака да го чита времето на часовник. Секое утро таа забележува дека кога училишното свонче свони, часовникот покажува точно 8 часот и ниту минута повеќе. Часот трае точно 40 минути. Колку минути по 8 часот свончето свони за да го означи крајот на првиот час?

Решавање: $0 + 40 =$

Одговор: _____

УДВОЈУВАМЕ И ПРЕПОЛОВУВАМЕ ПОЛНИ ДЕСЕТКИ ДО 100

Едно дете има 10 прсти на рацете.
 Две деца заедно имаат двојно повеќе прсти на рацете,
 $10 + 10 = 20$.
 Со удвојување на бројот 10 се добива бројот 20.

Двојно поголем од бројот 1 е бројот 2.

1Е $\xrightarrow{\text{удвоена}}$ 2Е

Двојно поголем од бројот 10 е бројот 20.

1Д $\xrightarrow{\text{удвоена}}$ 2Д

1.

Супер штедливата касичка ја удвојува секоја заштеда! Удвој и поврзи!

2.

Удвој го бројот и **запиши го!**

Решен пример!

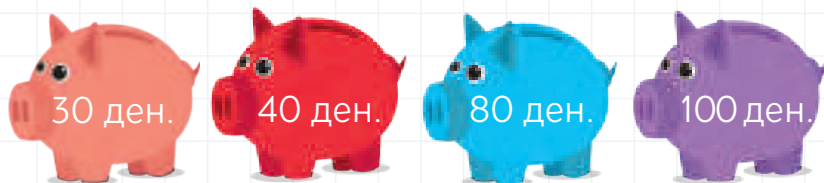

2Д $\xrightarrow{\text{удвоено}}$

5Д $\xrightarrow{\text{удвоено}}$

3Д $\xrightarrow{\text{удвоено}}$

4Д $\xrightarrow{\text{удвоено}}$

3.

Мартин и Софи се брат и сестра.
 Софи има 10 години, а Мартин има двојно повеќе години од Софи.
 Колку години има Мартин?

Решавање:

Одговор:

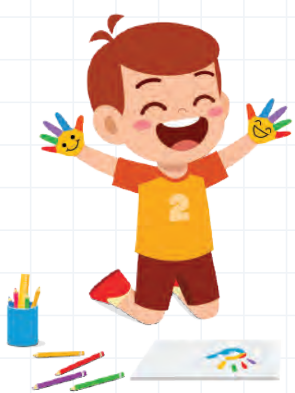
Дедо Илир има 10 круши. Тој им ги дели еднакво сите круши на своите две внуки, Блина и Арјета. Колку круши ќе добие секоја од нив?

$10 = 5 + 5$
Половина од 10 е 5.
Секоја од внуките ќе добие по 5 круши.

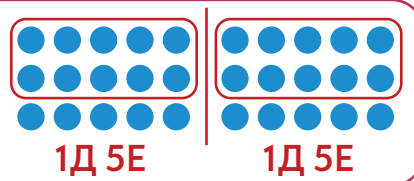
Во приборот на Јордан има 20 боички. Половина од нив се дрвени боички. Колку од боичките на Јордан се дрвени?

Половина од 20 е 10.
Десет од боичките на Јордан се дрвени.

Половина од **2Д** е **1Д**. Колку е половина од **3Д**?
 $3Д = 2Д + 1Д$
Половина од **3Д** е **1Д 5Е**. Половина од **30** е **15**.

4. Преполови ги броевите!

Половина од бројот $\longrightarrow$ е бројот:

40	$\longrightarrow$	<input type="text"/>
80	$\longrightarrow$	<input type="text"/>
10	$\longrightarrow$	<input type="text"/>
50	$\longrightarrow$	<input type="text"/>
70	$\longrightarrow$	<input type="text"/>

5.

Бисера и Илија играат пикадо. При првото фрлање Бисера освоила 70 поени, а Илија освоил половина од поените на Бисера. Колку поени освоил Илија?

Решавање:

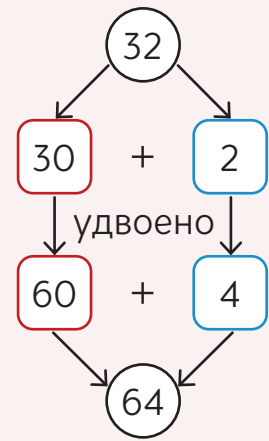
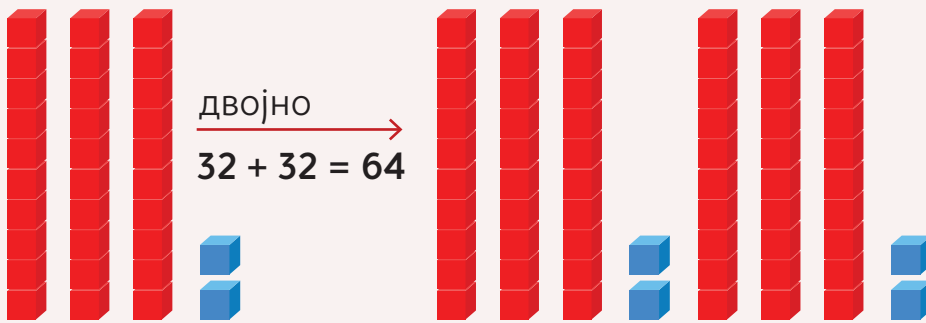
Одговор: _____

УДВОЈУВАЊЕ И ПРЕПОЛОВУВАЊЕ ДВОЦИФРЕНИ БРОЕВИ ДО 100

Јован имал 32 сликички во албумот. Си замениле сликички со Нина и сега има двојно повеќе сликички во албумот. Колку сликички има Јован сега во албумот? Кој број е двојно поголем од бројот 32?

Ако го удвоиме бројот 32, добиваме $32 + 32 = 64$.

1.

Удвој ги следните броеви!

15 $\xrightarrow{15 + 15 =}$ 30

23 $\longrightarrow$

31 $\longrightarrow$

49 $\longrightarrow$

37 $\longrightarrow$

28 $\longrightarrow$

2.

Бројот на сите ученици во второ одделение во училиштето е двојно поголем од бројот на момчиња во второ одделение. Колку ученици учат во второ одделение ако 26 од нив се момчиња?

Решавање:

Одговор: _____

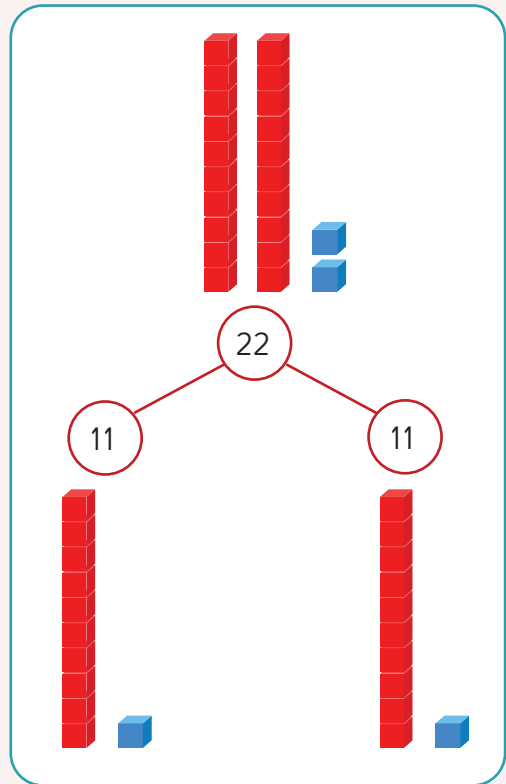

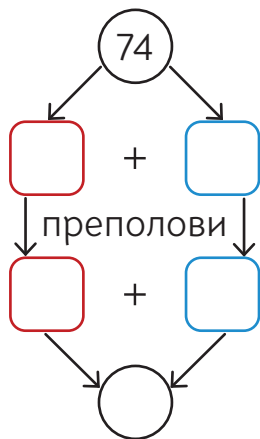
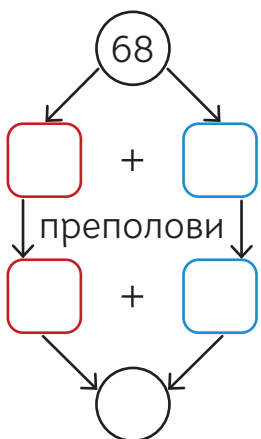
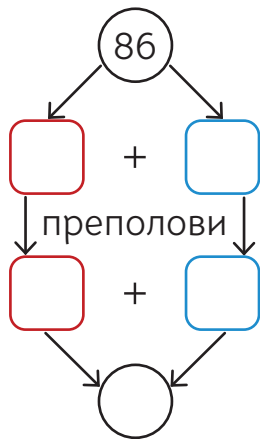
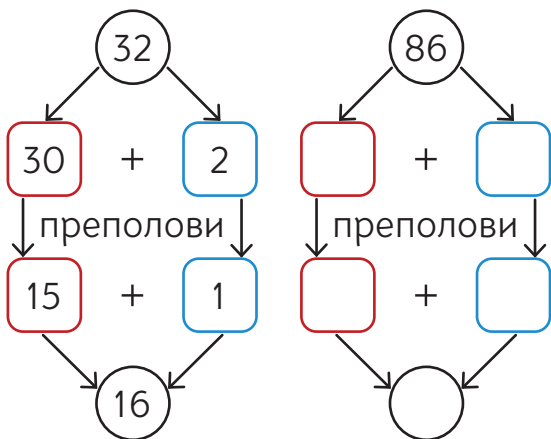
Дафина има 22 рипчиња во 2 аквариуми. Колку рипчиња има во секој од аквариумите ако половина од нив се во едниот аквариум?

Ако го преполовине бројот 22, ќе добиеме две групи од по 11. Половина од 22 е 11.

3. Преполови ги броевите!

4. Обој ја картичката со бројот кој е половина од дадениот!

26

12
7

13
20

38

19
6

16
9

84

10
42

26
13

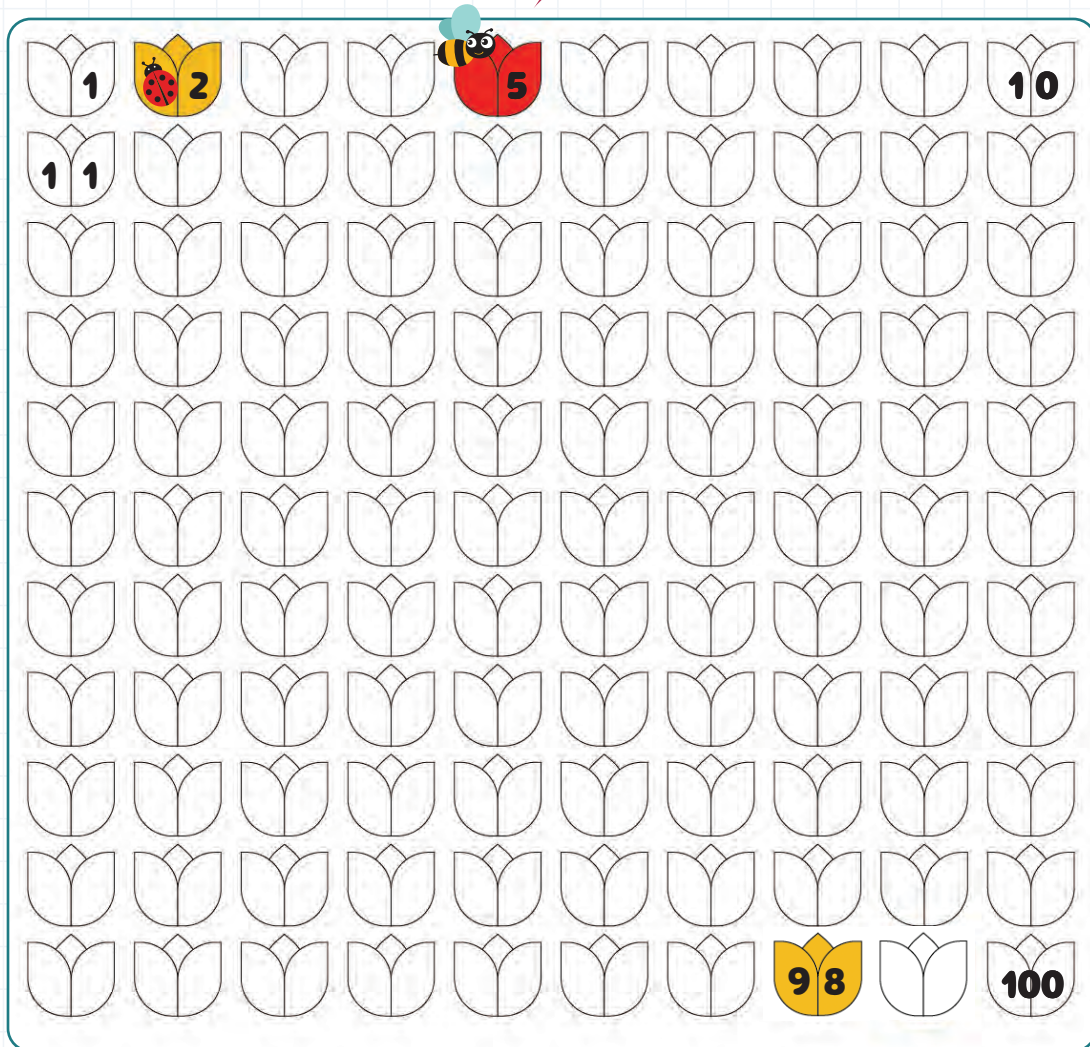
52

10
42

26
13

БРОЕВИ ДОБИЕНИ СО БРОЕЊЕ ПО 1, ПО 2, ПО 4, ПО 5 И ПО 10

1. Број според дадените насоки и на цветовите **запишувај** ги броевите! Потоа **нацртај, обој** и **одговори** на прашањата!

- а)** Број по 2 и на цветот запиши го бројот! **Обој** ги тие цветови со **Жолта** боја! Какви се броевите што ги запиша? _____
- б)** Број по 4 и на цветовите **нацртај** и обој бубамара! Дали ќе нацрташ бубамара на **Жолт** или на необоен цвет? **Објасни зошто!**
- в)** Број по 5 и на цветот запиши го бројот! На тие цветови **нацртај** по една пчелка! Ако не се веќе обоени, обој ги со **црвено!**
Зошто на некои цветови има и пчелка и бубамара? **Објасни!**
- г)** Број по 10 и **заокружи** ги тие цветови! Што има на нив? **Зошто?**
- д)** Број по 1 и **запиши** број на секој цвет на кој веќе не е запишан некој број!

СОБИРАМЕ ЕДНАКВИ СОБИРОЦИ

На почетокот на септември библиотекарката Мерита за секој ученик од второ одделение подготвила комплет од:

по 2 лектири и по 4 учебници

1. Во библиотеката влегле 3 ученици од второ одделение.

а) Колку вкупно лектири за второ одделение ќе им даде Мерита на трите ученици? Број по 2 и пресметај!

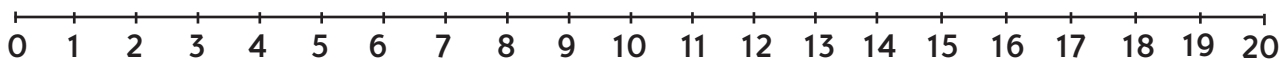
$2 + 2 + 2 = \underline{\quad}$
Во 3 комплети по 2 лектири има вкупно $\underline{\quad}$ лектири.

б) Колку вкупно учебници за второ одделение ќе земат трите ученици? Број по 4 и пресметај!

$4 + 4 + 4 = \underline{\quad}$

Во 3 комплети по 4 учебници има вкупно $\underline{\quad}$ учебници.
Означи на бројната права како броиш и собираш!

2.

а)

Во библиотеката на секоја полица има по една светилка. Колку вкупно светилки има на 6 полици? Изброј и запиши!

$$1 + 1 + 1 + 1 + 1 + 1 = \underline{\hspace{2cm}}$$

На 6 полици со по 1 светилка на секоја полица има вкупно $\underline{\hspace{2cm}}$ светилки.

б)

На секоја полица се наредени по 10 книги. Колку вкупно книги има на 6 полици? Број по 10 и пресметај!

$$10 + 10 + 10 + 10 + 10 + 10 = \underline{\hspace{2cm}}$$

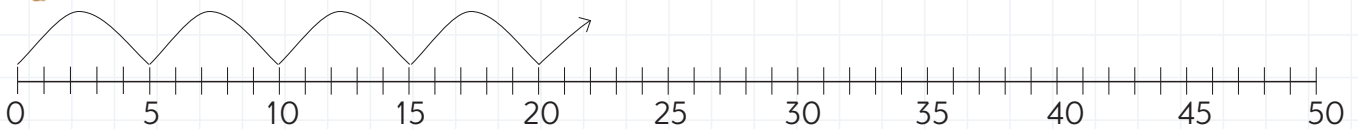
На 6 полици со по 10 книги има вкупно $\underline{\hspace{2cm}}$ книги.

3.

Група од 9 ученици сака да купи хартија за сиден постер на кој ќе ги бележат книгите што ги прочитале. Секој ученик во групата учествувал со по 5 денари. Колку вкупно денари собрала групата?

5, 10, 15, 20...

$$5 + 5 + 5 + 5 + 5 + 5 + 5 + 5 + 5 = \underline{\hspace{2cm}}$$

Групата собрала вкупно $\underline{\hspace{2cm}}$ денари за сидниот постер.

4.

Пресметај ја заштедата на Ива! Број по 1, по 2, по 5 и по 10!

	$1 + 1 + 1 + 1 + 1 + 1 + 1$	7
	$2 +$	
Вкупно:	$7 + \quad + \quad + \quad =$	

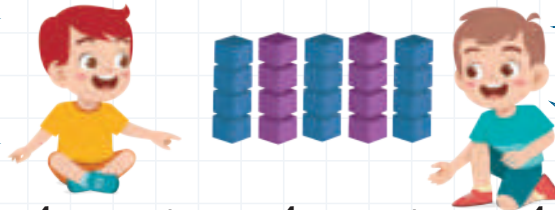

МНОЖИМЕ БРОЕВИ

Имаме 5 кули по 4 коцки.

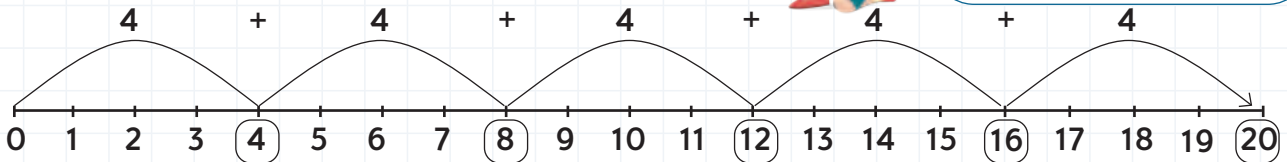
Колку вкупно коцки имаме?

Тоа се $4 + 4 + 4 + 4 + 4$ коцки.

Ќе пресметам со броење по 4.

4, 8, 12, 16, 20 коцки!

Никола и Димитар сега размислуваат за едно важно прашање.

Како може да се запише **збир на повеќе еднакви собироци** на најлесен начин?

На 5 места по 4 коцки скратено се изговара: **5 по 4.**

$4 + 4 + 4 + 4 + 4$ скратено се запишува **$5 \cdot 4$.**

Знакот $\cdot$ се изговара **по**. Се вели: **5 по 4** или **5 пати по 4.**

Збирот на неколку еднакви собироци се вика **множење.**

1. Запиши и пресметај! Прикажи на бројната права!

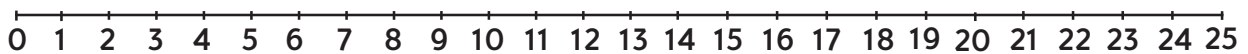
а)

Колку столчиња има?

$$2 + 2 + 2 + 2 = \underline{\quad}$$

$$4 \cdot 2 = \underline{\quad}$$

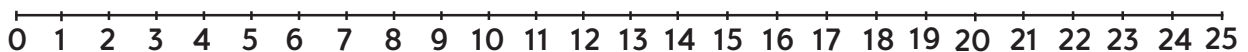
б)

Колку има во 6 ?

$$4 + 4 + 4 + 4 + 4 + 4 = \underline{\quad}$$

$$6 \cdot \underline{\quad} = \underline{\quad}$$

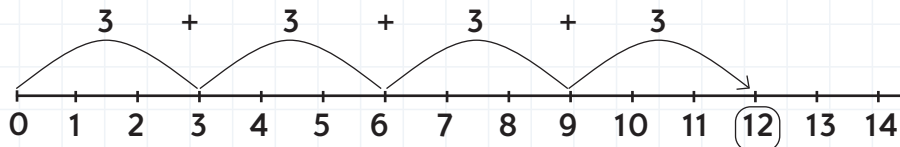
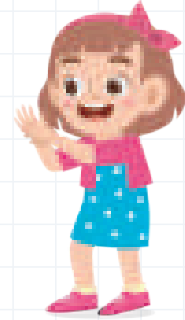
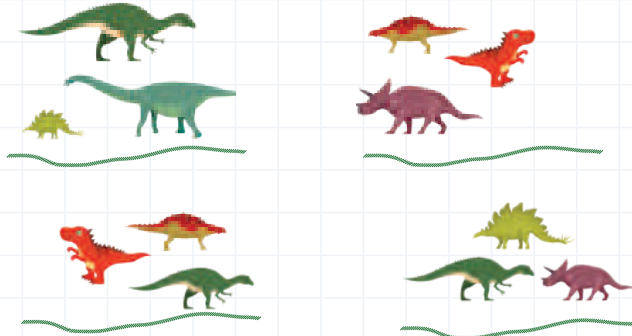
2. Дритон и Бленда **имаат збирка диносауруси.**

Имаме на 4 места по 3 диносауруси.

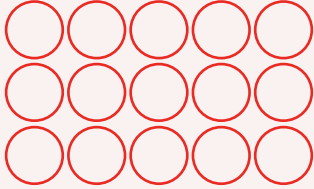
Се запишува _____ • _____.

Тоа е еднакво на _____.

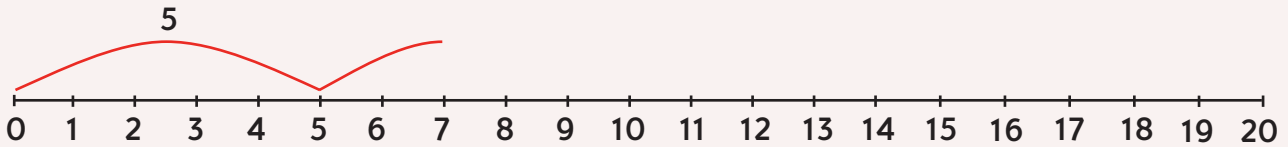
$3 + \underline{\quad} + \underline{\quad} + \underline{\quad}$

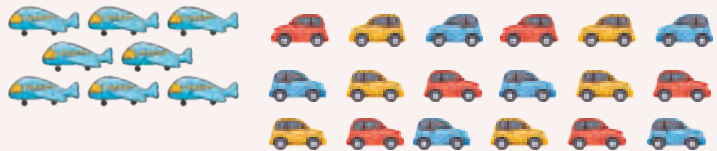
3. Запиши го бројот на кругови **со множење** два броја и **пресметај!** Прикажи го множењето на бројната права!

_____ • _____ = _____

4. Запиши ги збирите! Кои од нив може да ги претставиш **со множење**? Запиши ги **со множење** оние за кои може да се направи тоа!

$10 + \underline{\quad} = \underline{\quad}$

$\underline{\quad} \cdot \underline{\quad} = \underline{\quad}$

_____

_____

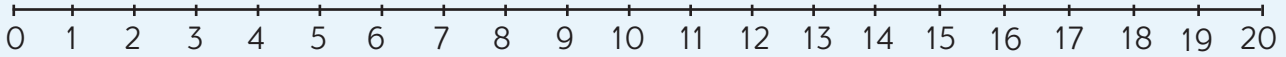

5.

Колку вкупно уши имаат 5 рисови?
Прикажи го множењето на бројната права!

а)

Решавање: _____ · _____ = _____

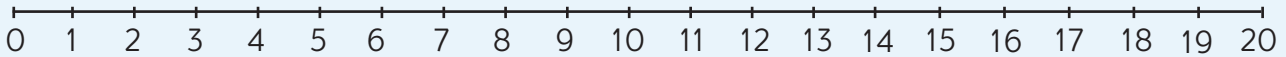

Одговор: _____ .

б)

Колку вкупно опашки имаат 5 рисови?
Запиши и пресметај! Прикажи го множењето на бројната права!

Решавање: _____ · _____ = _____

Одговор: _____ .

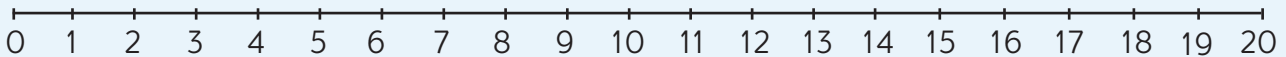
в)

Според сликата горе состави уште една приказна со множење.
Запиши и пресметај! Прикажи го множењето на бројната права!

Твојата приказна со множење: _____

_____

Решавање: _____ · _____ = _____

Одговор: _____ .

6.

Бројот 12 е прикажан со квадрати групирани на различни начини.
Запиши ги **со множење**! Пречкртај го натрапникот!

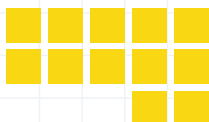
$$1 \cdot 12 = 12$$

_____

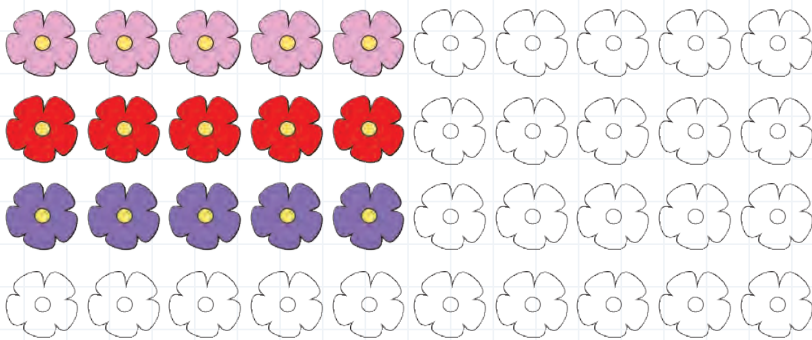
_____

_____

7.

Азра обоила во 3 реда по 5 цвѐта.
Колку цвѐтови досега обоила Азра?

Запиши множење и пресметај со собирање еднакви собироци!

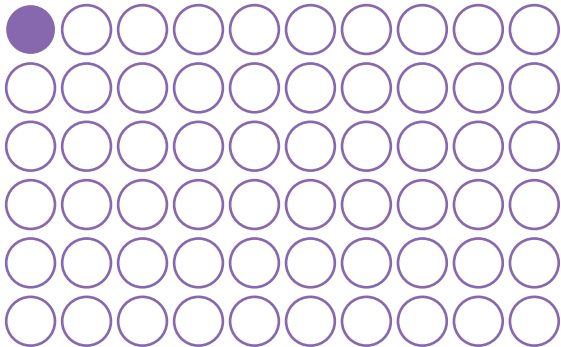
Решавање: _____ · _____ = 5 + _____ = _____

Одговор: _____

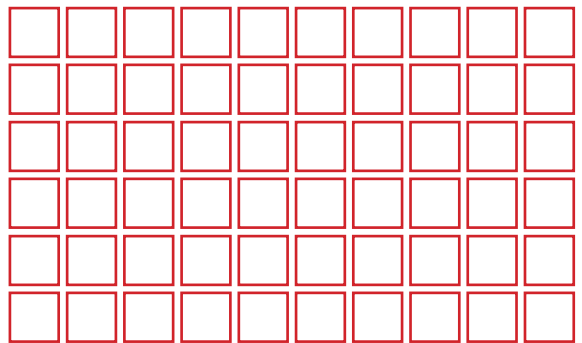
8.

Обој даден број **2Д-форми**!
Множењето пресметај го со собирање еднакви собироци!

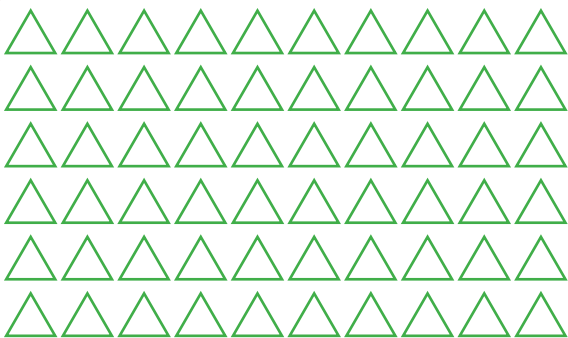
а) $4 \cdot 10 = 10 + 10 + 10 + 10 = \underline{\quad}$

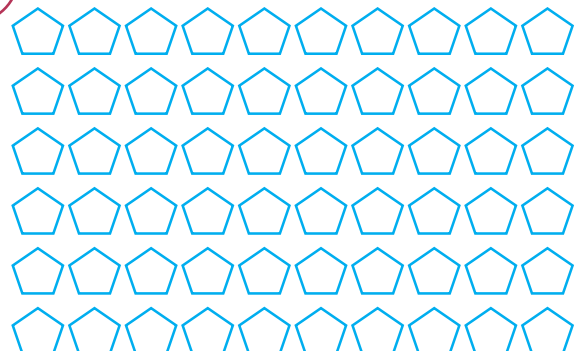
б) $6 \cdot 4 = \underline{\quad} = \underline{\quad}$

в) $5 \cdot 5 = \underline{\quad} = \underline{\quad}$

г) $6 \cdot 5 = \underline{\quad} = \underline{\quad}$

9.

Кои од зборовите може да се запишат со множење? **Запиши!**

а) $1 + 1 + 1 + 5 + 1 = \underline{\quad}$

б) $10 + 4 + 10 + 4 + 10 + 10 = \underline{\quad}$

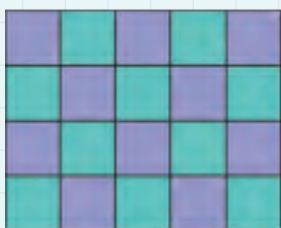
в) $10 + 10 + 10 + 1 = \underline{\quad}$

г) $4 + 4 + 4 + 4 + 4 + 4 + 4 = \underline{\quad}$

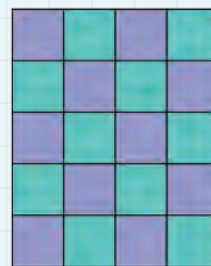
РАЗЛИЧЕН РЕДОСЛЕД НА МНОЖЕЊЕТО

Колку вкупно полиња има на таблата на која играат Лав и Срна?

Очигледно е!
Има $4 \cdot 5$ полиња.

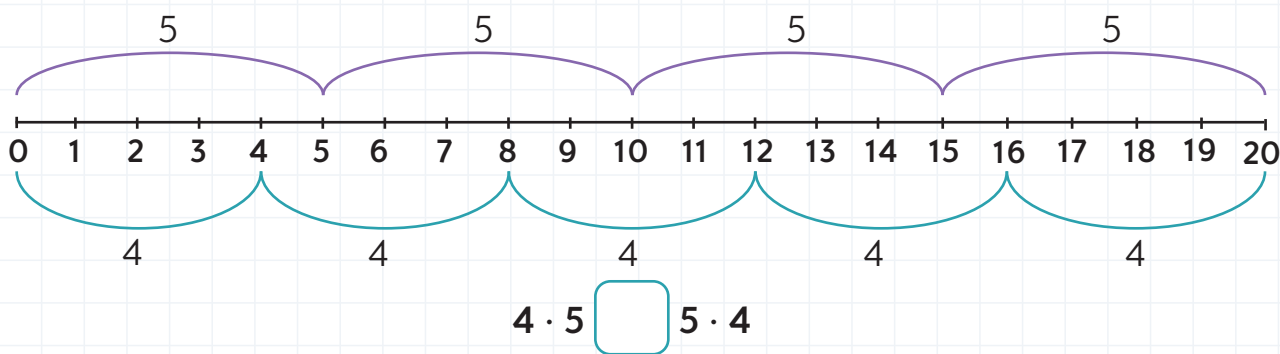
Прости, но
јас гледам
 $5 \cdot 4$ полиња!

Кој е во право? Објасни зошто!

$$4 \cdot 5 = 5 + 5 + 5 + 5 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$5 \cdot 4 = 4 + 4 + 4 + 4 + 4 = \underline{\hspace{2cm}}$$

1. Прикажи го множењето со **боење квадрати** со дадените бои!

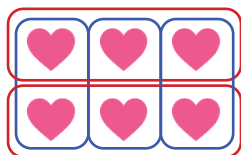
$$1 \cdot 3 = 3 \cdot 1$$

$$4 \cdot 2 = 2 \cdot 4$$

$$5 \cdot 1 = 1 \cdot 5$$

2. Запиши го множењето на **два начина!**

$$2 \cdot 3 = 3 \cdot 2$$

$$\underline{\hspace{1cm}} = \underline{\hspace{1cm}}$$

$$\underline{\hspace{1cm}} = \underline{\hspace{1cm}}$$

ДЕЛИМЕ БРОЕВИ

Имаме 6 автомобили.

Ајде да ги поделиме еднакво и да играме сите тројца заедно!

Кога 6 автомобили ќе се **поделат еднакво** меѓу Калин, Миа и Бора, по колку автомобили ќе добие секој од нив?

Шест автомобили се **поделени** во 3 **еднакви групи**.

Во секоја група има по 2 автомобили бидејќи $6 = 2 + 2 + 2 = 3 \cdot 2$

Запишуваме $6 : 3 = 2$

Изговараме **6 поделено со 3** е еднакво на 2.

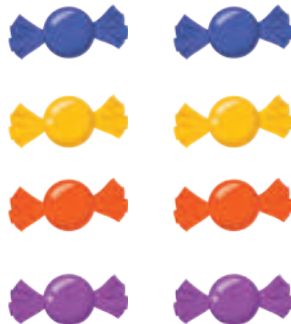
Знакот : означува **делење**.

1.

Рон и Арита се брат и сестра. Тие сè делат еднакво.

Запиши како тие ги поделиле своите 8 омилени бонбони!

По колку бонбони добил секој од нив двајцата?

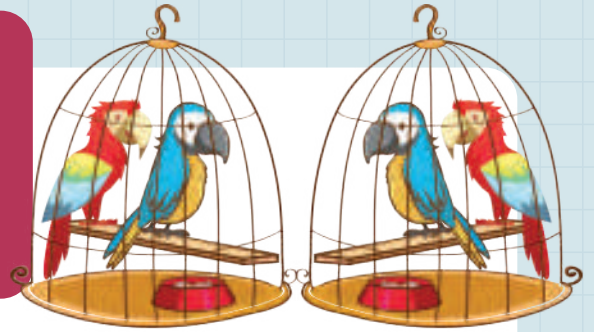

Решавање: $8 = 4 + 4 = 2 \cdot \underline{\quad}$ и $8 : 2 = \underline{\quad}$

Одговор: _____

2.

Домашни миленици на Алексија и Симон се 4 папагали: Коко, Роко, Поко и Токо. Тие се распоредени еднакво во 2 кафези. Колку папагали живеат во секој од двата кафези?

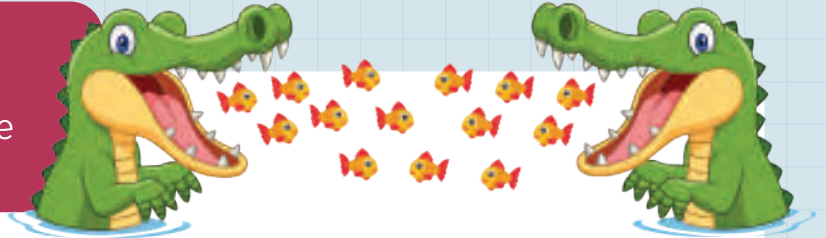

Решавање:

Одговор: _____

3.

Подели им ги еднакво рипчињата на Крокси и на Рокси! По колку рипки ќе лапне секој од нив?

Решавање:

Одговор: _____

4.

Моника, Ерион, Греса, Дениз, Зехра и Горазд играат игра поделени во тимови со по 3 играчи. Во колку тима се поделени?

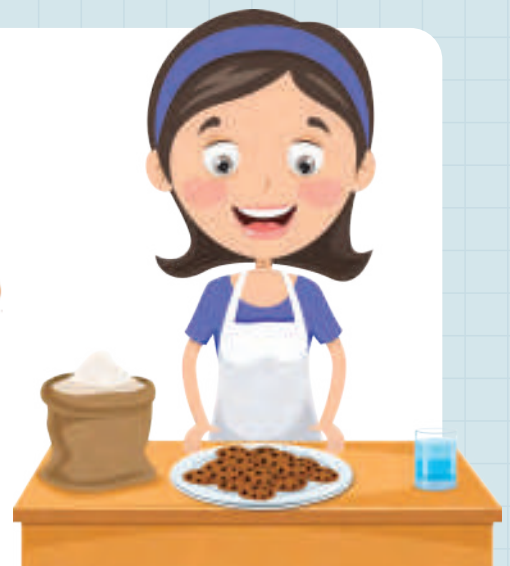
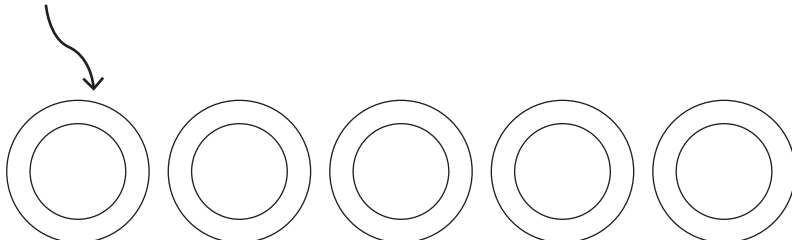
Решавање:

Одговор: _____

5.

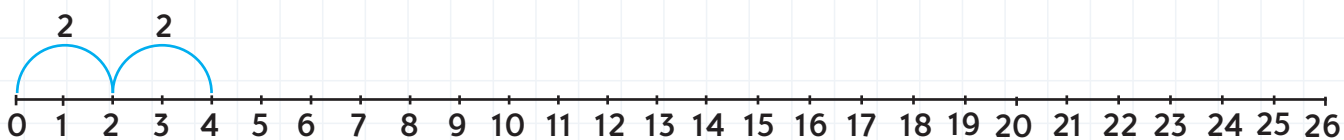
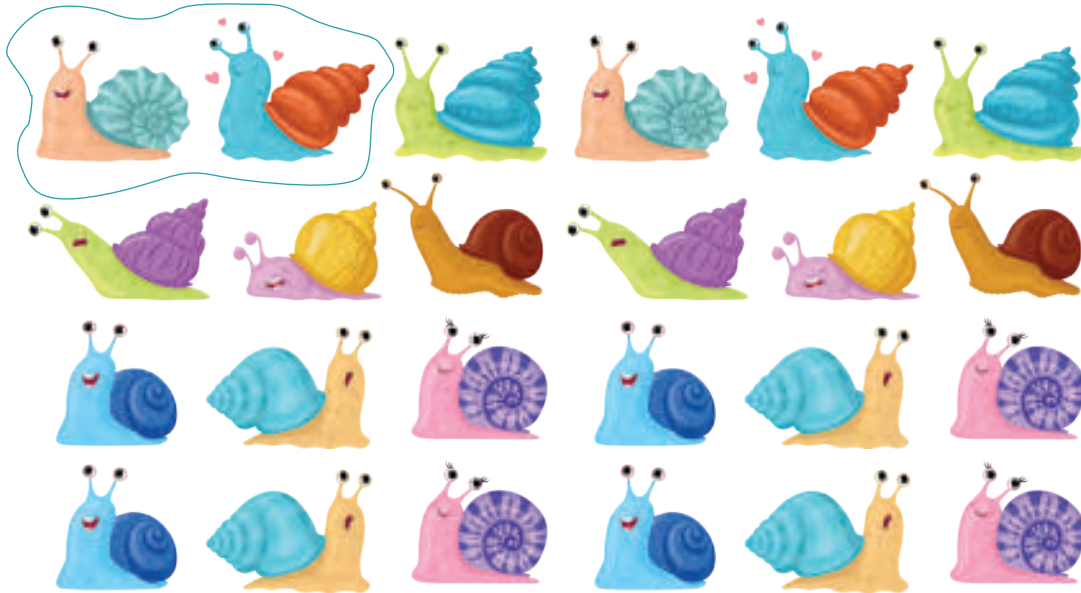
Тета Верче испекла 12 колациња. Дали таа може да ги подели еднакво колацињата на 5 чинии? Објасни зошто!

Одговор: _____

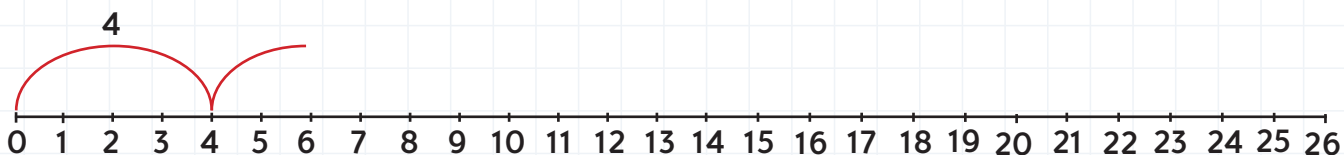
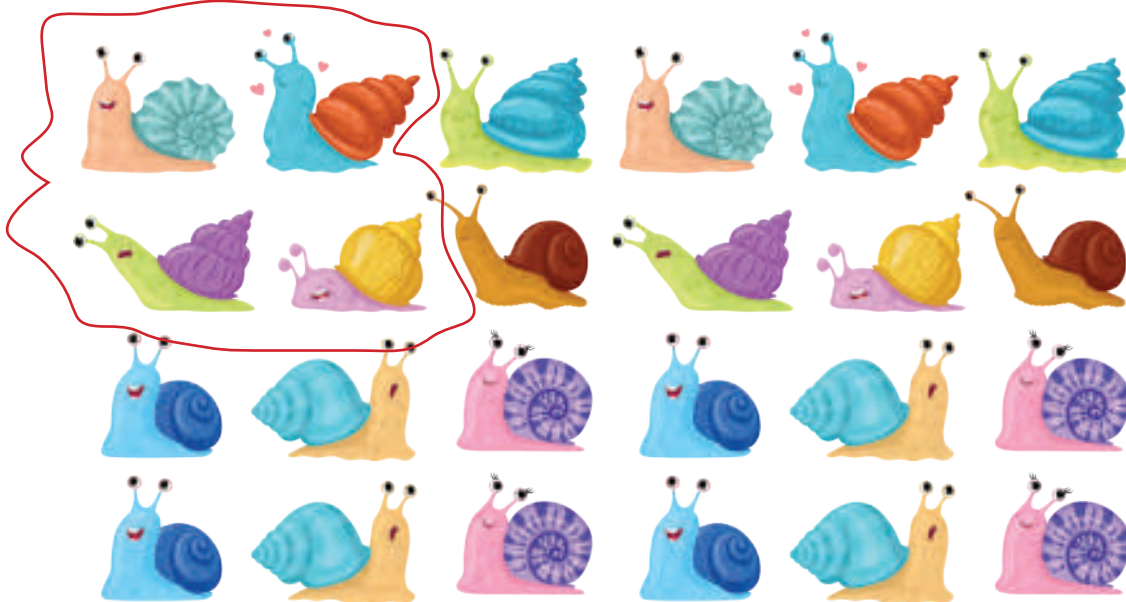
6. Изброј колку полжавчиња има и запиши!

а) Подели ги полжавчињата **во групи по 2** и **број по 2** полжави!

Колку групи има? Запиши со делење! $\underline{\quad} : \underline{\quad} = \underline{\quad}$

б) Подели ги полжавчињата **во групи по 4** и **број по 4** полжави!

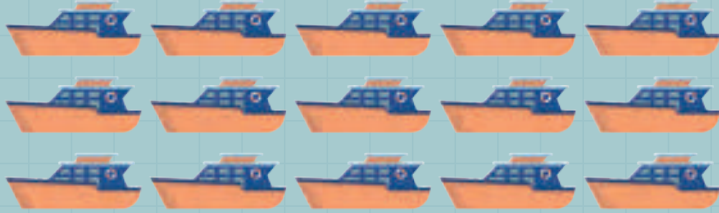
Колку групи има? Запиши со делење! $\underline{\quad} : \underline{\quad} = \underline{\quad}$

ВРСКАТА МЕЃУ МНОЖЕЊЕТО И ДЕЛЕЊЕТО

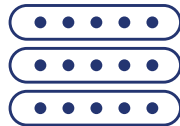

Филип сонува да биде капетан на брод. Колку вкупно бротчиња има наредено Филип?

Во 3 реда има по 5 бротчиња.

Запишуваме $3 \cdot 5 = 15$.

Филип има наредено 15 бротчиња.

Поради тоа знаеме дека 15

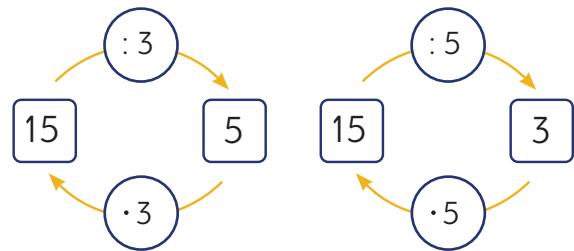
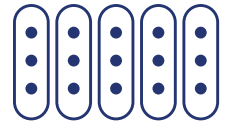
бротчиња може да се поделат

во 3 групи по 5 и во 5 групи по 3.

Запишуваме $15 : 3 = 5$ и $15 : 5 = 3$.

Во 5 колони има по 3 бротчиња.

Запишуваме $5 \cdot 3 = 15$.

1.

Кога ќе порасне Нермин, сака да биде капетан на подморница.

а)

Во ___ реда има по ___ подморници. $\_\_ \cdot \_\_ = \_\_$

Во ___ колони има по ___ подморници. $\_\_ \cdot \_\_ = \_\_$

Нермин има вкупно ___ подморници.

Бројот на сите подморници на Нермин ___ може да се подели во ___ групи по ___ и во ___ групи по ___.

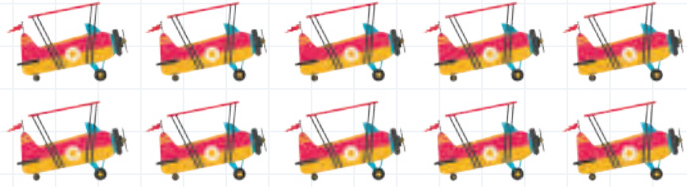
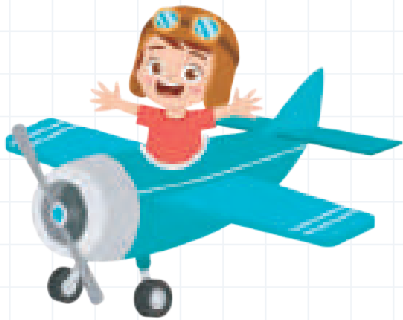
Запишуваме $\_\_ : \_\_ = \_\_$ и $\_\_ : \_\_ = \_\_$.

б)

Дали Нермин може да ги нареди сите ___ подморници на друг начин? Во тетратката нацртај и запиши со множење и со делење!

2.

Давор многу сака да биде пилот на авион кога ќе порасне. Од колку авиони се состои флотата на Давор сега? Запиши го бројот на авиони на Давор со множење и со делење!

_____ · _____ = _____ и _____ · _____ = _____

_____ : _____ = _____ и _____ : _____ = _____

3.

Филипа ќе го истражува морскиот свет. На некои морски суштества им е загрозен опстанокот и таа сака да им помогне. Колку вкупно морски животни насликала Филипа? Запиши го бројот на морски суштества со множење и со делење!

_____ · _____ = _____

_____ · _____ = _____

_____ : _____ = _____

_____ : _____ = _____

4.

Вулнет ќе учи за да стане космонаут. Сега вежба со своите ракети. Колку ракети има Вулнет и како ги реди? Запиши го бројот на ракети со множење и со делење!

_____ · _____ = _____

_____ · _____ = _____

_____ : _____ = _____

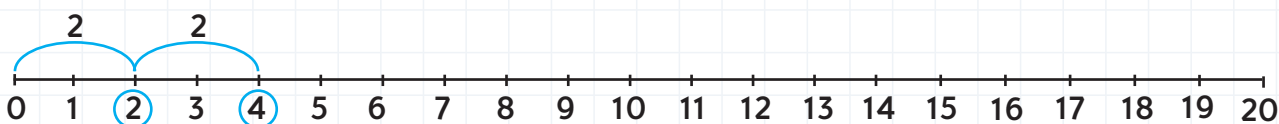
_____ : _____ = _____

МНОЖИМЕ СО БРОЈОТ 2

Секое еже има по две печурки.
Колку печурки имаат 3 ежиња
заедно? Три ежиња заедно имаат
 $2 + 2 + 2 = 3 \cdot 2 = 6$ печурки.

1. Број по 2, доцртувај стрелки и **заокружувај** ги броевите!

2. Добојувај по 2 квадратчиња во различна боја и **запишувај!**

$1 \cdot 2 =$ _____		$2 \cdot 1 =$ _____
$2 \cdot 2 =$ _____		$2 \cdot 2 =$ _____
$3 \cdot 2 =$ _____		$2 \cdot 3 =$ _____
$4 \cdot 2 =$ _____		$2 \cdot 4 =$ _____
$5 \cdot 2 =$ _____		$2 \cdot 5 =$ _____
$6 \cdot 2 =$ _____		$2 \cdot 6 =$ _____
$7 \cdot 2 =$ _____		$2 \cdot 7 =$ _____
$8 \cdot 2 =$ _____		$2 \cdot 8 =$ _____
$9 \cdot 2 =$ _____		$2 \cdot 9 =$ _____
$10 \cdot 2 =$ _____		$2 \cdot 10 =$ _____

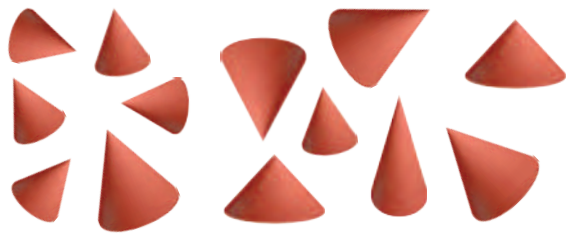
3. Во секоја касичка стави точен број монети од по 2 денари! Запиши!

8 ден.   _____ ден.   _____ ден.   12 ден.

$4 \cdot 2 =$ _____

4.

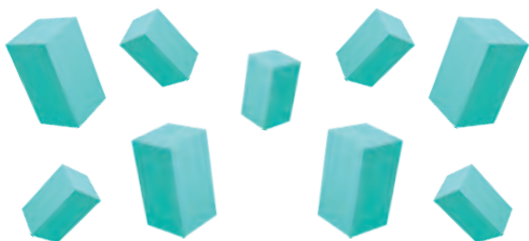
Прави групи од **по две** 3Д-форми со заокружување!
 Запиши колку групи направи, претстави со множење и пресметај!
 Потоа запиши колку 3Д-форми остануваат надвор од групите!

Направив ____ групи.

$$\_\_\_ \cdot \_\_\_ = \_\_\_$$

Остануваат _____.

Направив ____ групи.

$$\_\_\_ \cdot \_\_\_ = \_\_\_$$

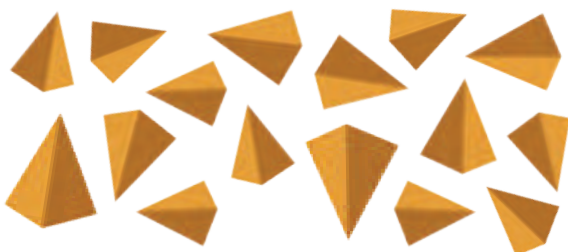
Остануваат _____.

Направив ____ групи.

$$\_\_\_ \cdot \_\_\_ = \_\_\_$$

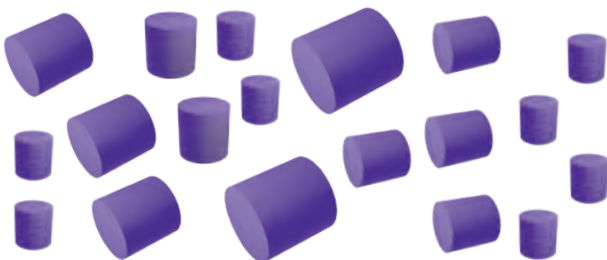
Остануваат _____.

Направив ____ групи.

$$\_\_\_ \cdot \_\_\_ = \_\_\_$$

Остануваат _____.

Направив ____ групи.

$$\_\_\_ \cdot \_\_\_ = \_\_\_$$

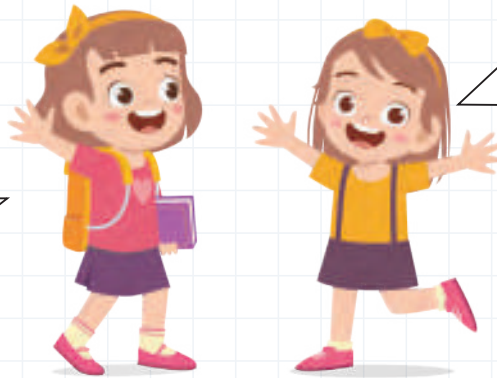
Остануваат _____.

Вкупниот број форми од кои може да се направат групи од по две форми без да остане ниту една надвор е _____ број.

ДЕЛИМЕ СО БРОЈОТ 2

Тамара и Едона се другарки. Тие со задоволство ги споделуваат највкусните овошки, како и најомилените играчки.

Имам 2 јаболка. Едно за тебе, едно за мене!

Јас имам 14 јаготки. Ќе ги поделиме еднакво и ќе се сладиме и двете.

По колку јаболка и по колку јаготки добива секоја од нив двете?

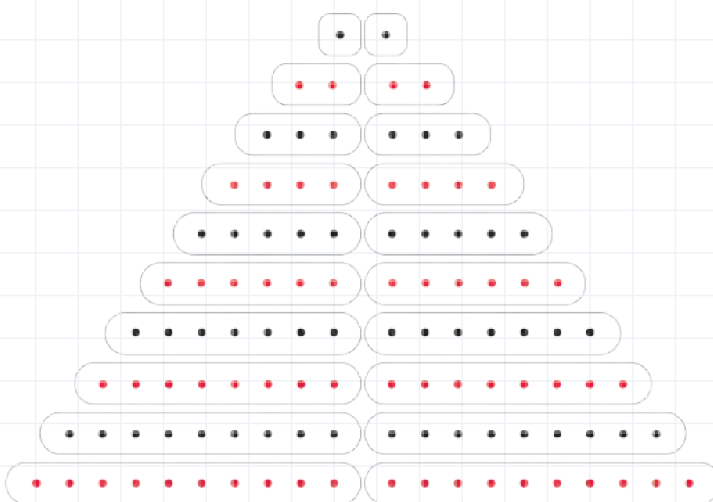
$$\begin{aligned}2 &= 1 + 1 \\2 &= 2 \cdot 1 \\2 : 2 &= 1\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}14 &= 7 + 7 \\14 &= 2 \cdot 7 \\14 : 2 &= 7\end{aligned}$$

Секоја од нив двете ќе добие по 1 јаболко и по 7 јаготки.

1. Пресметај и запиши! Објасни го делењето преку множењето!

$$\begin{aligned}2 : 2 &= 1 && \text{бидејќи} && 2 = 2 \cdot 1 \\4 : 2 &= \underline{\quad} && \text{бидејќи} && 4 = 2 \cdot \underline{\quad} \\6 : 2 &= \underline{\quad} && \text{бидејќи} && \underline{\quad} \\8 : 2 &= \underline{\quad} && \text{бидејќи} && \underline{\quad} \\10 : 2 &= \underline{\quad} && \text{бидејќи} && \underline{\quad} \\12 : 2 &= \underline{\quad} && \text{бидејќи} && \underline{\quad} \\14 : 2 &= \underline{\quad} && \text{бидејќи} && \underline{\quad} \\16 : 2 &= \underline{\quad} && \text{бидејќи} && \underline{\quad} \\18 : 2 &= \underline{\quad} && \text{бидејќи} && \underline{\quad} \\20 : 2 &= \underline{\quad} && \text{бидејќи} && \underline{\quad}\end{aligned}$$

2.

а) Кои броеви може да се поделат со бројот 2? _____

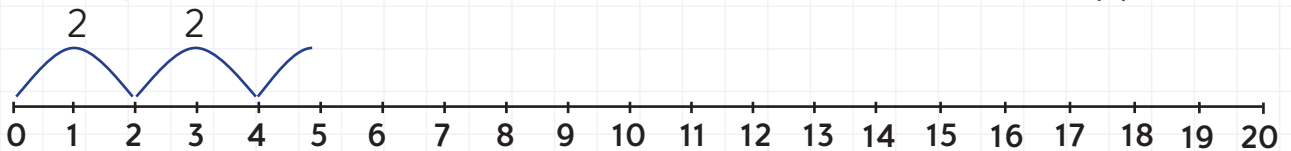
б) Кој број предмети останува кога непарен број предмети се дели на 2 еднакви дела? _____

3. а) Процени колку зајачиња има на ливадата и запиши!

б) Прави групи од по 2 зајачиња! Колку групи направи? Запиши!

Бидејќи $\underline{\quad\quad} \cdot 2 = \underline{\quad\quad}$, имаме $\underline{\quad\quad} : 2 = \underline{\quad\quad}$ групи.

4. Лорик и Алексеј заедно имаат девет монети од 2 денари и една монета од 1 денар.

а) Колку денари имаат заедно?

Решавање: _____

Одговор: _____

б) Дали може да купат два исти сладоледи од кои секој чини по девет денари?

Решавање: _____ Одговор: _____

_____

в) Колку денари ќе им останат по купувањето два сладоледи?

Решавање: _____

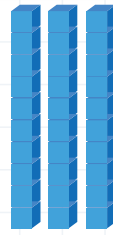
Одговор: _____

МНОЖИМЕ СО БРОЈОТ 10

Колку единици има во три десетки?
Јана и Мјелма го знаат одговорот.

Во 1 десетка
има 10 единици.

$$10 + 10 + 10 = 3 \cdot 10 = 30$$

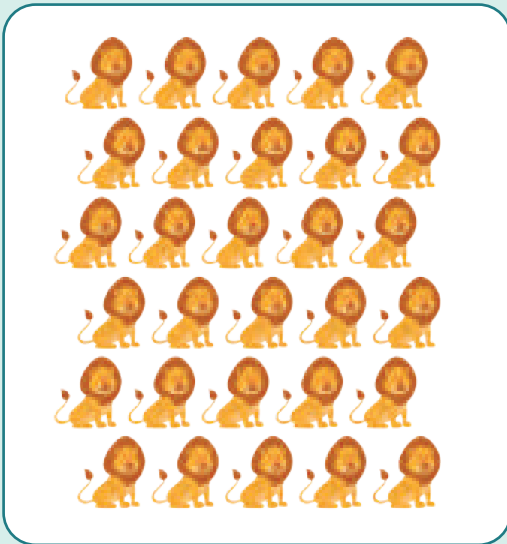

Во 3 десетки
има 3 пати по
10 единици,
 $3 \cdot 10 = 30$.

$$3 \cdot 1\text{Д} = 3\text{Д} = 30$$

1.

Групирај ги животните во групи по 10 и преброј колку се! Нивниот број **запиши** го со множење!

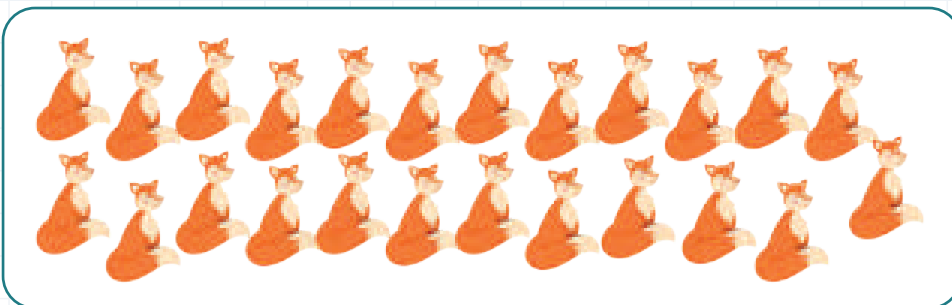

$$10 + \boxed{} = \boxed{} \cdot 10 = \boxed{}$$

2.

Групирај по 10 лисици и изброј колку се! Дали може да се запише бројот на лисици со множење со бројот 10? **Зошто?**

Бројот на
лисици е

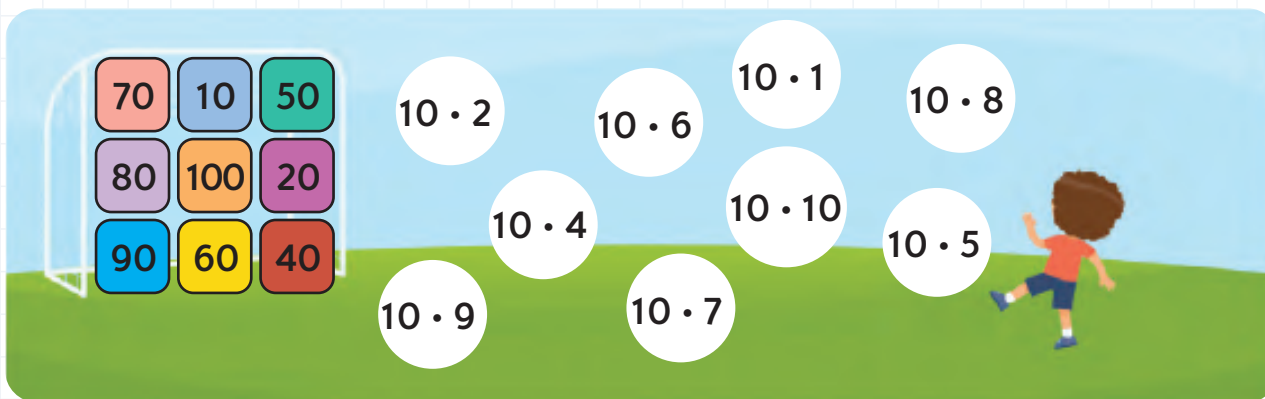
Д	Е

Спореди го бројот на лисици што останаа надвор од групите по 10 со бројот запишан во разредот на единици. Што забележуваш?

2. Колку денари има во паричникот? **Запиши!**

3. **Обој** ги топките на Кирил според бојата на головите!

4. Пауните може да се најдат во зоолошки градини, во природни паркови и во дворовите на некои љубители кои ги одгледуваат. Број по 10 за да ги прочиташ податоците во пиктограмот! **Запиши и одговори!**

Секој означува по 10 пауни

Место		Број
ЗОО во Скопје		
Имот на љубител		
Свети Наум		

а) Каде има најмногу пауни? _____

б) Каде има најмалку пауни? _____

в) За колку се разликува нивниот број на тие две места?

Решавање: _____ Одговор: _____

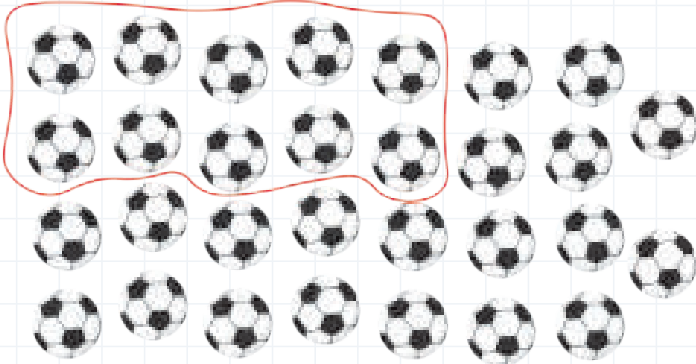
г) Кој е вкупниот број пауни на сите три места?

Решавање: _____ Одговор: _____

ДЕЛИМЕ СО БРОЈОТ 10

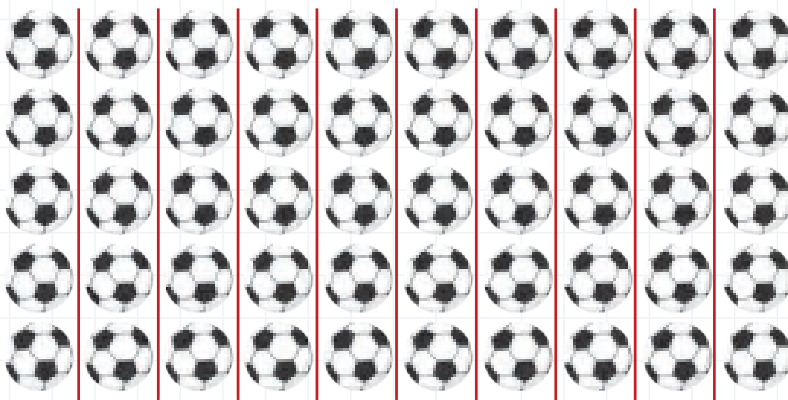
Ана е тренер на фудбалскиот тим во училиштето.
 По тренингот ги собира фудбалските топки во кошници.
 Во секоја кошница може да смести точно по 10 топки.
 Колку топки има и колку кошници ѝ се потребни на Ана?
 Ана ги групира и ги брои топките по 10.
 Заокружувај ги топките по 10 и помогни ѝ на Ана!

Има вкупно 30 топки. Бидејќи $3 \cdot 10 = 30$, знаеме дека $30 : 10 = 3$.
 Сите 30 топки Ана може да ги подели во 3 кошници по 10 топки.

1.

Купени се 20 нови топки. На почетокот на тренингот Бодан ги дели топките. Сите 50 топки ги дели еднакво на 10 екипи.
 По колку топки за тренинг ќе добие секоја екипа? **Пресметај!**

Решавање: $\underline{\quad} : \underline{\quad} = \underline{\quad}$ бидејќи $\underline{\quad} \cdot \underline{\quad} = \underline{\quad}$

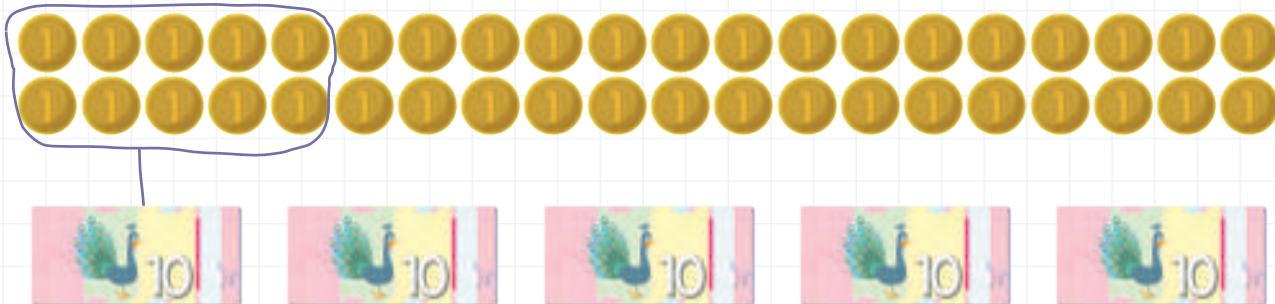
Одговор: _____

2. **Пресметај и дополни!**

:10	50	70		90	60		20	100	← ·10
	5		3			1			

3.

Заокружи ги монетите од 1 денар во групи од по 10 монети!
Поврзи со колку банкноти од 10 денари може да се заменат!
Пресметај со делење и запиши!

Има ___ групи по десет монети од 1 денар. Вкупно се ___ денари.
 Тие може да се заменат со ___ : ___ = ___ банкноти од 10 денари.

4.

Учениците на наставничката Светле и на наставничката Дрита подготвуваат претстава. Во колку реда треба да се наредат ако на претставата учествуваат сите 60 ученици и во секој ред може да се наредат по 10 ученици?

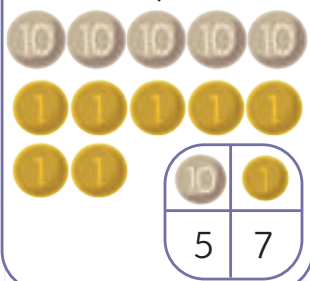

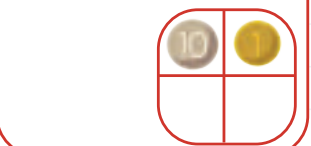

Решавање: ___ : ___ = ___ бидејќи ___ • ___ = ___

Одговор: _____

5.

Кој е најмалиот број монети од 10 ден. и од 1 ден. со кои Марта и Јосиф може да платат за купување на секоја од своите омилен и играчки? **Нацртај** и **запиши!**

<p>57 ден. </p> <p>$57 : 10 = 5$ и останува 7</p> 	<p>64 ден. </p> 	<p>91 ден. </p> 	<p>100 ден. </p>
---	--	---	---

Бројот на монети е еднаков на бројот на _____ ,
 а бројот на монети е еднаков на бројот на _____ .

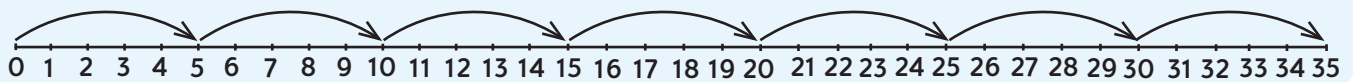
МНОЖИМЕ СО БРОЈОТ 5

Колку вкупно прстиња се кренати кога 7 деца ги креваат сите 5 прстиња на една рака во знак на поздрав?

Броиме по 5 прстиња на секое раче!

5, 10, 15, 20, 25, 30, 35!

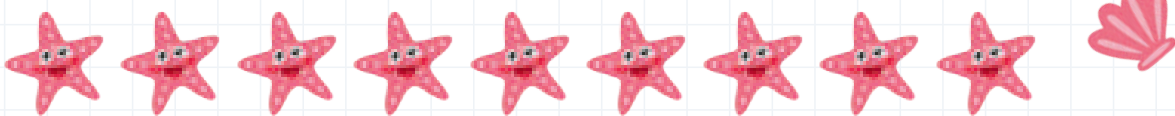

Пишуваме $7 \cdot 5 = 5 + 5 + 5 + 5 + 5 + 5 + 5 = 35$.

Кога 7 деца ги креваат сите 5 прстиња на една рака, кренати се вкупно 35 прстиња.

1.

Колку вкупно краци имаат 9 морски ѕвезди? Запиши со множење, број по 5 и **пресметај!**

Решавање: $\underline{\quad} \cdot \underline{\quad} = \underline{\quad}$

Одговор: _____

2.

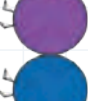

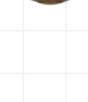

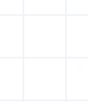
Во секоја тегла стави точен број монети од по 5 денари! **Запиши!**

15 ден.   45 ден.   5 ден.   50 ден.   40 ден.

$3 \cdot 5 = 15$

3.

Гасеничка лапнува по 5 трошки. **Цртај** по 5 и **запиши!**

$1 \cdot 5 =$ _____		$5 \cdot 1 =$ _____	
$2 \cdot 5 =$ _____		$5 \cdot 2 =$ _____	
$3 \cdot 5 =$ _____		$5 \cdot 3 =$ _____	
$4 \cdot 5 =$ _____		$5 \cdot 4 =$ _____	
$5 \cdot 5 =$ _____		$5 \cdot 5 =$ _____	
$6 \cdot 5 =$ _____		$5 \cdot 6 =$ _____	
$7 \cdot 5 =$ _____		$5 \cdot 7 =$ _____	
$8 \cdot 5 =$ _____		$5 \cdot 8 =$ _____	
$9 \cdot 5 =$ _____		$5 \cdot 9 =$ _____	
$10 \cdot 5 =$ _____		$5 \cdot 10 =$ _____	

4.

Македонскиот рис е загрошено животно. Живее во планините и во густите недопрени шуми. Прочитај ги податоците од пиктограмот, **пресметај** и **одговори!**

Секој означува по 5 рисови.

Места каде што се забележани рисови		Број
Маврово		
Клисурата на Радика		
Шар Планина		

- Најмалку рисови се забележани на _____, а најмногу рисови во _____.
- За колку се разликува нивниот број на тие две места?
Решавање: _____ Одговор: _____.
- Кој е вкупниот број рисови забележани на сите три места?
Решавање: _____
Одговор: _____.

ДЕЛИМЕ СО БРОЈОТ 5

Учениците правеле постери со отпечатоците на прстите.
Секое од 8 деца оставило отпечатоци од 5 прсти од 1 рака на Слика 1.

Колку прстиња оставиле
отпечатоци на Слика 1?

$$8 \cdot 5 = 40 \text{ прстиња.}$$

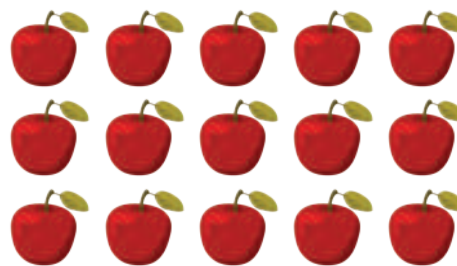
Колку рачиња оставиле
отпечатоци на Слика 1?

$$40 : 5 = 8 \text{ рачиња.}$$

Колку ученици оставиле отпечатоци од прстите на една рака на Слика 2? Броиме по 5! Има 5, 10, 15 отпечатоци од прсти! Бидејќи $3 \cdot 5 = 15$, знаеме дека $15 : 5 = 3$ ученици оставиле отпечатоци од прстите на една рака.

1. Подели ги јаболката во кошници!
Во секоја празна кошница нацртај еднаков број јаболка! **Запиши** како ги делиш јаболката во кошниците!
Објасни со помош на множење!

Решавање:

Бидејќи $\underline{\quad} \cdot \underline{\quad} = \underline{\quad}$,

знаеме дека

$\underline{\quad} : \underline{\quad} = \underline{\quad}$.

2.

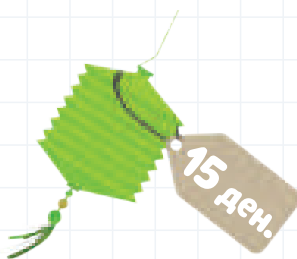
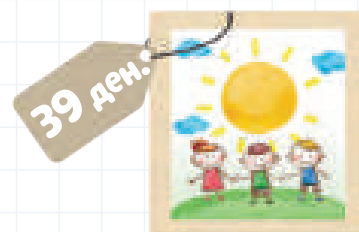
Пополни ја табелата за делење со 5 со помош на табелата за множење со 5!

Бидејќи	Знаеме дека	Бидејќи	Знаеме дека
$1 \cdot 5 = 5$	$5 : 5 = 1$	$6 \cdot 5 = \underline{\quad}$	$\underline{\quad} : 5 = \underline{\quad}$
$2 \cdot 5 = \underline{\quad}$	$\underline{\quad} : 5 = \underline{\quad}$	$7 \cdot 5 = \underline{\quad}$	$\underline{\quad} : 5 = \underline{\quad}$
$3 \cdot 5 = \underline{\quad}$	$\underline{\quad} : 5 = \underline{\quad}$	$8 \cdot 5 = \underline{\quad}$	$\underline{\quad} : 5 = \underline{\quad}$
$4 \cdot 5 = \underline{\quad}$	$\underline{\quad} : 5 = \underline{\quad}$	$9 \cdot 5 = \underline{\quad}$	$\underline{\quad} : 5 = \underline{\quad}$
$5 \cdot 5 = \underline{\quad}$	$\underline{\quad} : 5 = \underline{\quad}$	$10 \cdot 5 = \underline{\quad}$	$\underline{\quad} : 5 = \underline{\quad}$

3.

Со колку монети Ема може да ја плати точната цена? Што не може да плати Ема точно само со монети ? **Зошто?**

$10 : 5 = 2$ монети

2.

Учениците од една паралелка играат игра поделени во тимови од по 5 ученици. **Колку** тима се формирани од сите 25 ученици?

Решавање: _____

Одговор: _____

МНОЖИМЕ СО БРОЈОТ 4

Група ученици подготвиле претстава за своите другарчиња. Колку ученици има во групата ако на претставата седат распоредени во 2 реда по 4 ученици?

$$2 \cdot 4 = 4 + 4 = 8$$

Во групата има 8 ученици.

1.

На омилената слика на Ава и Максим има 3 реда по 4 куќички. **Колку** вкупно куќички има на сликата?

Решавање: _____

Одговор: _____

2. Запиши го множењето!

1 2 3 4

1 2

↓

$2 \cdot 4 = 8$

1 2 3 4

1 2 3 4 5 6 7 8 9

↓

1 2 3 4

1 2 3 4 5 6

↓

3.

Бројот од синото поле **ПОМНОЖИ** го со 4 за да го добиеш бројот од белото поле!

40

9

8

7

6

20

4

8

3

4

20

• 4

4. Колку перки имаат 7 ветерници ако секоја ветерница има по 4 перки?

Решавање: _____

Одговор: _____

5. Во табелата се прикажани податоците колку кроасани биле послужени во училишната кујна секој наставен ден во седмицата. Број по 4 или помножи со 4 во тетратката и запиши во табелата!

Ден	 означува 4 кроасани	Број
Понеделник		$7 \cdot 4 =$
Вторник		
Среда		
Четврток		
Петок		

а) Најмалку кроасани се послужени во _____ , а најмногу кроасани во _____ .

б) За колку се разликува нивниот број во тие два дена?

Решавање: _____

Одговор: _____

в) Кој е вкупниот број кроасани послужени во вторник и во среда?

Решавање: _____

Одговор: _____

г) Кој ден се послужени за 4 помалку кроасани отколку во среда?

Одговор: _____

ДЕЛИМЕ СО БРОЈОТ 4

Со боичките од приборот Орхан прави квадрати.

Колку квадрати направил Орхан ако употребил 12 боички?

Секој квадрат е четириаголник.

Затоа Орхан за секој квадрат употребил по 4 боички.

Бидејќи $12 = 3 \cdot 4$, знаеме дека

Орхан направил $12 : 4 = 3$ квадрати.

1. Колку квадрати може да направи Орхан од 24 боички?

Решавање: Бидејќи $\underline{\quad} \cdot \underline{4} = \underline{\quad}$, знаеме дека $\underline{\quad} : \underline{4} = \underline{\quad}$.

Одговор: _____

2. Чичко Мето е љубител на природата. Тој во својот двор има засадено млади дрвца, но сака да ги пресади во 4 реда. Помогни му и групирај ги по 4 дрвца! Запиши по колку дрвца треба да стави тој во секој ред!

Решавање: Бидејќи $\underline{\quad} \cdot \underline{\quad} = \underline{\quad}$, знаеме дека $\underline{\quad} : \underline{\quad} = \underline{\quad}$.

Одговор: _____

3.

Пополни ја табелата за делење со 4 со помош на табелата за множење со 4!

Бидејќи	Знаеме дека	Бидејќи	Знаеме дека
$1 \cdot 4 = 4$	$4 : 4 = 1$	$6 \cdot 4 =$	$: 4 =$
$2 \cdot 4 =$	$: 4 = 2$	$7 \cdot 4 =$	$: 4 =$
$3 \cdot 4 =$	$: 4 =$	$8 \cdot 4 =$	$: 4 =$
$4 \cdot 4 =$	$: 4 =$	$9 \cdot 4 =$	$: 4 =$
$5 \cdot 4 =$	$: 4 =$	$10 \cdot 4 =$	$: 4 =$

4.

Во текот на една година се собрани податоци за бројот на:

а)

сончеви денови

Годишно време	Број
Пролет	36
Лето	40
Есен	16
Зима	12

б)

дождливи денови

Годишно време	Број
Пролет	24
Лето	8
Есен	32
Зима	28

Претстави ги овие податоци со пиктограми со знак за 4 дена.

а)

Бројот на сончеви денови во зима се означува со $12 : 4 = 3$.

Годишно време означува 4 сончеви денови

Пролет

Лето

Есен

Зима

б)

Бројот на дождливи денови во лето се означува со $8 : 4 = 2$.

Годишно време означува 4 дождливи денови

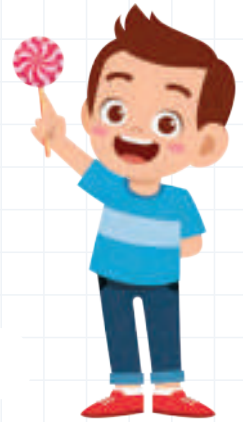
Пролет

Лето

Есен

Зима

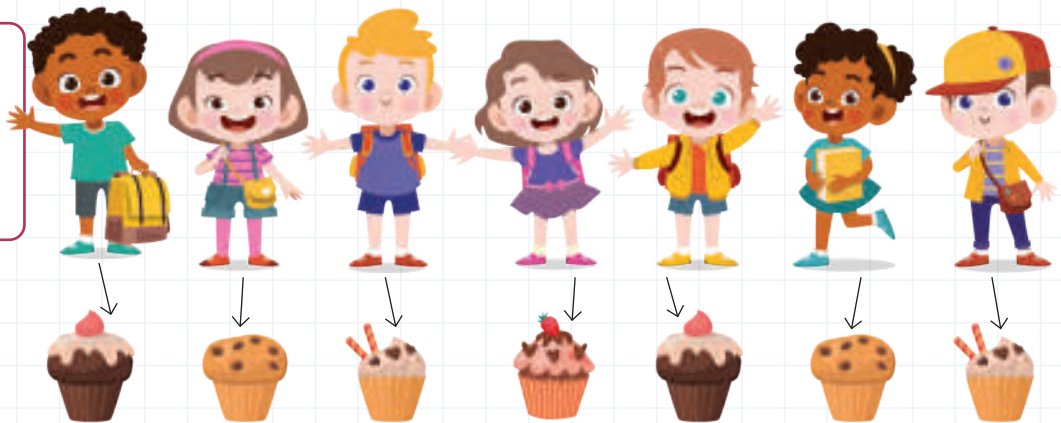
МНОЖИМЕ И ДЕЛИМЕ СО БРОЈОТ 1

За својот осми роденден Мехмет ги чести своите другарчиња од паралелката на училиште. Секое дете може да избере по едно или по една .

1. Колку тортички треба да подготви Мехмет ако седум деца одбрале по една тортичка?

$7 \cdot 1 = \underline{\quad}$
Мехмет треба да подготви $\underline{\quad}$ тортички.

Кога ќе помножиме некој број со 1, го добиваме _____ број.

2. Мехмет поделил девет лижавчиња. **Колку** деца добиле по едно лижавче?

$9 : 1 = \underline{\quad}$ По едно лижавче добило секое од _____ деца.

3. Пресметај и запиши!

· 1	3	7		8		4	: 1
	3		2		10		

Кога ќе го поделиме некој број со 1, го добиваме _____ број.

4.

а)

На секоја од петте чинии нацртај по 1 јаголко!
Запиши со множење колку вкупно јаголка има на сите чинии!

$$1 + 1 + 1 + 1 + 1 = \quad \cdot \quad =$$

б)

На масата има 1 чинија. Нацртај 5 јаголка на неа!
Запиши со множење колку вкупно јаголка има на масата!

$$\cdot =$$

в)

Каде има повеќе јаголка: на 5 чинии по 1 јаголко или на 1 чинија со 5 јаголка?

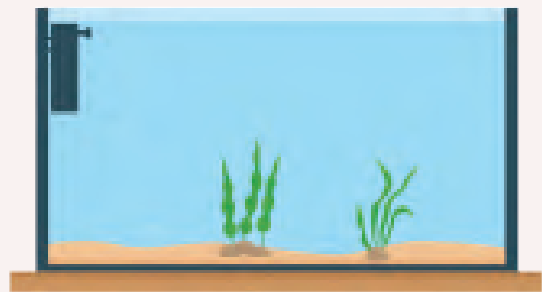
$$\cdot \quad \square \quad \cdot$$

5.

Во секој мал аквариум нацртај да има по 1 рипче, а во големиот нацртај 7 рипчиња! Запиши со множење и пресметај! Каде има повеќе рипчиња: во сите мали аквариуми заедно или во големиот аквариум?

$$\cdot =$$

$$\cdot =$$

5.

Пречкртај го знакот = во множењето и во делењето што не се точни!

$$9 \cdot 1 = 9$$

$$9 : 1 = 1$$

$$6 : 1 = 6$$

$$10 \cdot 1 = 10$$

$$6 : 1 \neq 9$$

$$4 : 1 = 4$$

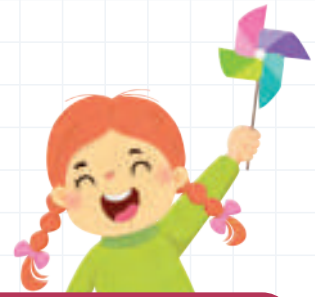
$$6 \cdot 1 = 5$$

$$1 \cdot 7 = 8$$

$$5 : 1 = 4$$

Решен пример!

УЧЕВМЕ ЗА МНОЖЕЊЕ И ЗА ДЕЛЕЊЕ СО БРОЕВИТЕ 1, 2, 4, 5 И 10

1. Заокружи го точниот број!

$2 \cdot 2$

6   4   2

$8 \cdot 4$

40   36   32

$6 \cdot 4$

24   10   28

$2 \cdot 10$

12   20   22

$7 \cdot 5$

25   45   35

$9 \cdot 2$

18   29   16

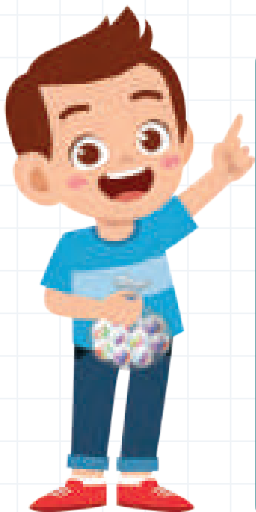
2. Пресметај и запиши!

$6 \cdot 10 = 60$ $8 : 2 = 4$

$40 : 5 = \square$ $7 \cdot 5 = \square$

$9 \cdot 5 = \square$ $28 : 4 = \square$

3. Помогни му на Константин да ги групира своите џамлии на различни начини. Изброј ги! Потоа запиши множење и делење!

___ = ___ $\cdot$ 5

___ = 5 $\cdot$ ___

___ = ___ $\cdot$ 4

___ = 4 $\cdot$ ___

___ = ___ $\cdot$ 2

___ = 2 $\cdot$ ___

___ : 5 = ___

___ : ___ = 5

___ : 4 = ___

___ : ___ = 4

___ : 2 = ___

___ : ___ = 2

4. Баба Невена им сплела по 1 пар чорапчиња на сите 9 правнучиња. Колку вкупно чорапчиња сплела баба Невена?

Решавање: _____

Одговор: _____

5. Соња ги редела книгите и тетратките на полици.

а) На секоја од трите полици Соња наредила по 10 книги. Колку книги наредила Соња?

Решавање: _____

Одговор: _____

б) Соња може да нареди уште по 5 тетратки на секоја полица. На колку полици ги распределила Соња своите 13 тетратки? Дали на секоја полица ставила по 5 од нив?

Решавање:

$$5 + 5 + 5 = \underline{\quad} \cdot \underline{\quad} = \underline{\quad}$$

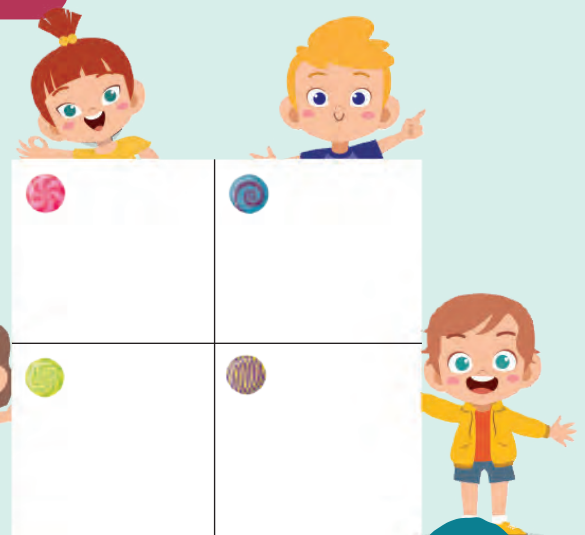
$$13 = \underline{\quad}$$

Одговор: _____

6. Дали Беса, Јетмир, Ена и Огнен може да ги поделат сите бонбони еднакво? **Зошто?**

Решавање: _____

Одговор: _____

7.

Мама испекла 27 бисквити. По колку бисквити подготвило секое од нејзините три деца, Бора, Амернис и Агрон, ако секое од нив подготвило еднаков број бисквити?

Решавање: _____

Одговор: _____

8.

Математичка приказна: „Работливиот земјоделец“

Некогаш одамна, во едно далечно место, во едно далечно село живееше еден земјоделец со своите две ќеркички.

Помалата од нив двете, Сара, имаше 5 години.

Поголемата ќерка, Тина, беше двапати поголема од Сара. Колку години имаше Тина?

Нивниот татко беше 4 пати повозрасен од постарата ќерка. Колку години имаше тој?

Во нивниот двор имаше многу домашни животни: 4 овци, 4 крави, 4 патки и 4 пилиња. Колку животни имаше вкупно?

Земјоделецот и неговите две ќерки беа вредни работници. Во својата градина тие имаа засадено: во 5 реда по 9 пиперки, по 4 брокули во 7 реда и по 8 домати во 4 реда.

а) Колку вкупно пиперки имаа засадено? _____

б) Колку вкупно брокули имаа засадено? _____

в) Колку вкупно домати имаа засадено? _____

г) Колку вкупно пиперки, брокули и домати имаа засадено?
_____

ДРОПКИ: ЦЕЛО, ПОЛОВИНА И ЧЕТВРТИНА

Ако една пица ја поделиме на **два еднакви дела**, секој дел ќе биде **една половина** од пицата.

Емилија, Леа, Адријан и Бурак уживаат во јадење пица заедно.

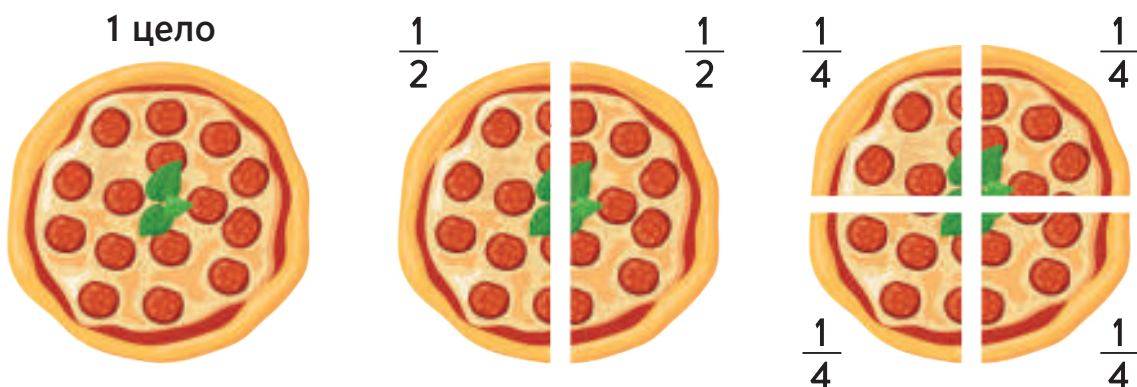

Ако една пица ја поделиме на **четири еднакви дела**, секој дел ќе биде **една четвртина** од пицата.

Една половина се означува со $\frac{1}{2}$. Тоа се вика **дропка**.

$\frac{1}{2}$ означува 1 од 2 еднакви дела од 1 цело.

Колку полови има во едно цело? Во 1 цело има две $\frac{1}{2}$.

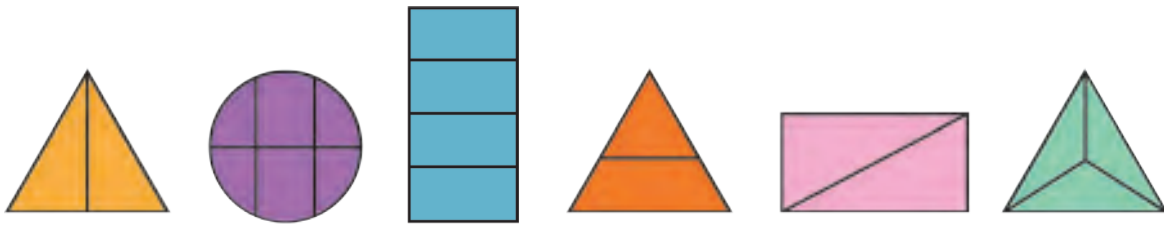
Една четвртина се означува со $\frac{1}{4}$.

$\frac{1}{4}$ означува 1 од 4 еднакви дела од 1 цело.

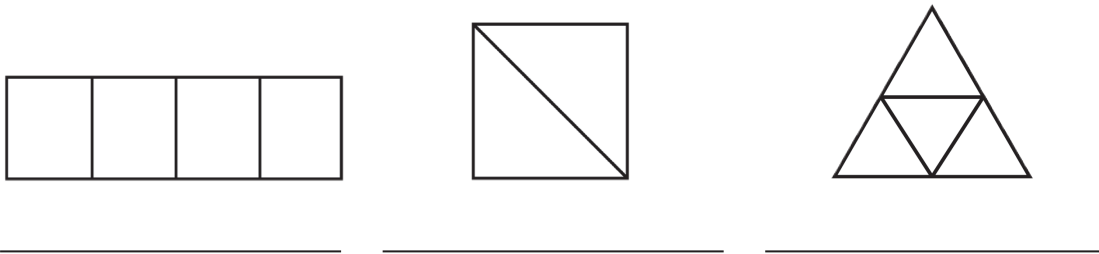
Колку четвртини има во едно цело? Во 1 цело има четири $\frac{1}{4}$.

1. Кои фигури не се поделени на еднакви делови? **Пречкртај ги!**

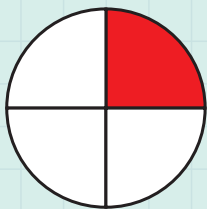

2. На колку еднакви делови е поделена секоја од фигурите? **Обој** по 1 дел од секоја фигура! **Запиши** со зборови како се именуваат деловите!

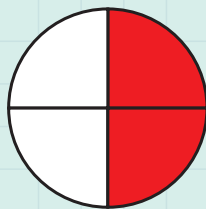
Во 1 цело поделено на четвртини е обоен различен број од нив.

1 четвртина

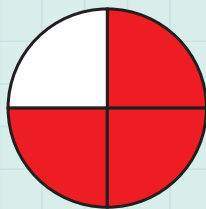
$$\frac{1}{4}$$

2 четвртини

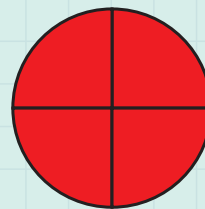
$$\frac{2}{4}$$

3 четвртини

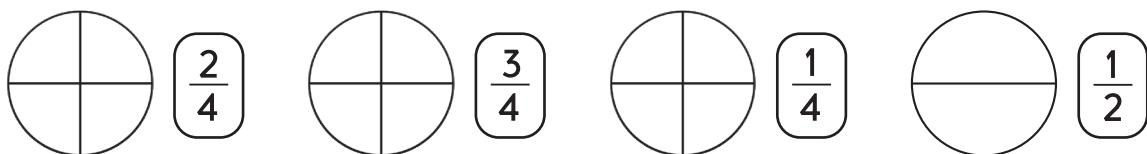
$$\frac{3}{4}$$

4 четвртини

$$\frac{4}{4}$$

3. **Обој** го делот од целото прикажан со дробка!

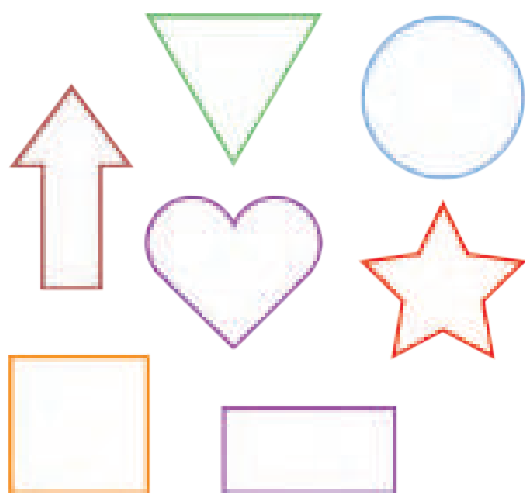

4. Колкав дел од целото е обоен? **Запиши** со дробка!

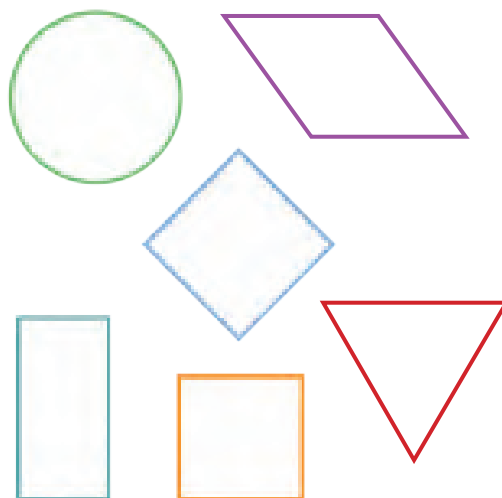

ПОЛОВИНИ И ЧЕТВРТИНИ

1. Нацртај линија со која ќе ги поделиш дадените форми на два еднакви дела.

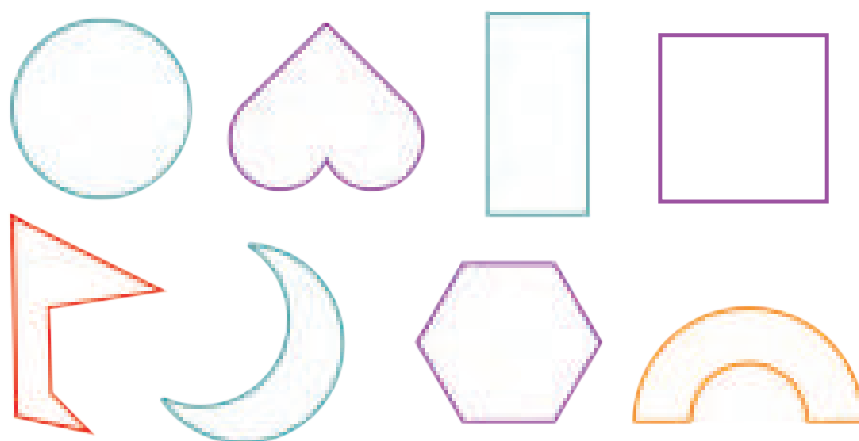

2. Нацртај линии со кои ќе ги поделиш дадените форми на четвртини.

3. Размисли и одговори!

- а)** Кои од дадените форми може да се поделат на половини? Подели ги, а потоа обој една половина со жолто!
- б)** Кои од дадените форми може да се поделат на четвртини? Подели ги, а потоа обој една необоена четвртина со сино!

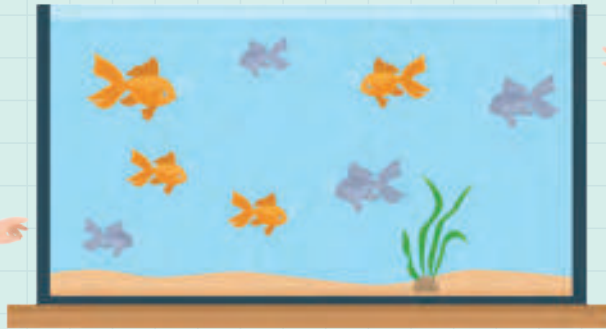

Кои форми не ги обои ниту со жолто ниту со сино? Објасни!

ПОЛОВИНА И ЧЕТВРТИНА ОД ГРУПА ПРЕДМЕТИ

Керем и Матеа ги набљудуваат рипките во аквариумот.

Половина од рипките се златни!

Да, точно 4 од 8 рипки се златни!

1. Изброј и запиши!

а) Бројот на капи на сликата е _____.

б) Заокружи една половина од роденденските капи!

в) Колку капи заокружи? _____

2. Обој една половина од подароците!

Половина од бројот _____ е бројот _____.

3. Нацртај 22 балони. Обој една половина од балоните!

Половина од бројот 22 е бројот _____.

Емел и Дејан се другари. Тие често си играат заедно со коцките.

Само 3 од 12
коцки се црвени!

Исто толку
коцки се
сини, а исто
толку се
и жолти и
зелени!

Од секоја
од четирите
бои имаме
ист број
коцки. По
3 од секоја
боја!

Сите 12 коцки се поделени во 4 групи според нивната боја.

Една четвртина од 12 коцки се 3 коцки.

1. Изброј и запиши!

а) Бројот на на сликата е _____.

б) Заокружи една четвртина од !

в) Колку заокружи? _____

2. Обој една четвртина од авионите!

$\frac{1}{4}$ од бројот _____ е бројот _____.

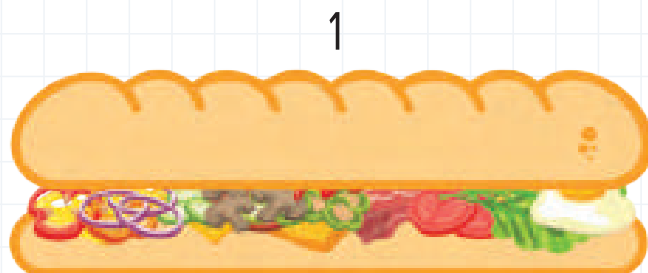
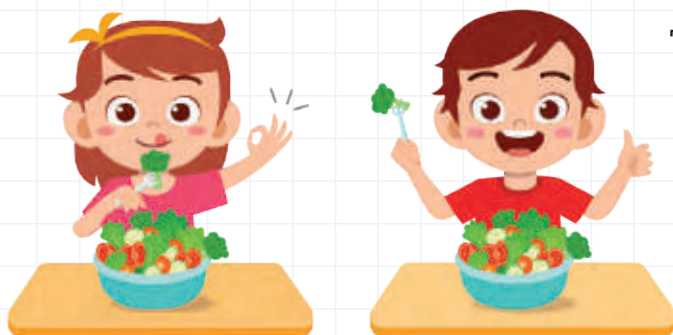
3. Нацртај 32 топки! Обој $\frac{1}{4}$ од топките!

$\frac{1}{4}$ од бројот _____ е бројот _____.

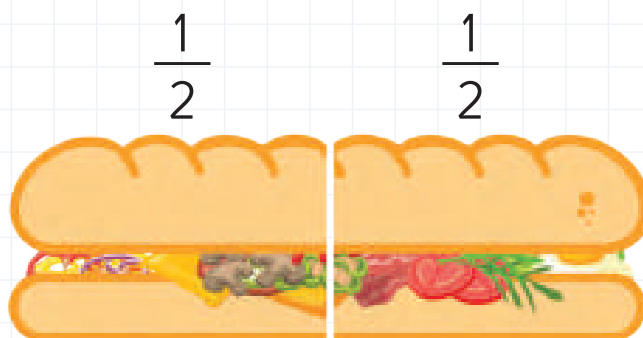
ЕДНАКВИ ДРОПКИ

Матеа и Ангел подготвуваат суперсендвич за вечера!
Не ја забораваат ниту свежата и вкусна салата!

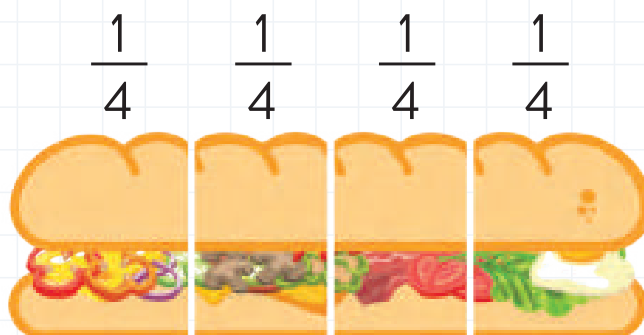
Можеби си мислиш дека некој од нив
двајцата сам ќе го изеде целиот сендвич?

Или, можеби, мислиш
дека ќе се гостат само
тие двајцата заедно?
Ако сендвичот го
поделат на два еднакви
дела, ќе добијат две

Сендвичот е многу голем и има
доволно за сите четири члена
на семејството: Матеа, Ангел,
мама и тато!
Затоа секоја половина ќе ја поделат
на два еднакви дела и така
ќе имаат _____.

Сигурно веќе знаеш дека **едно цело е исто што и две половини,**
а **две половини се исто што и четири четвртини!**

Запишуваме: $1 = \frac{2}{2} = \frac{4}{4}$.

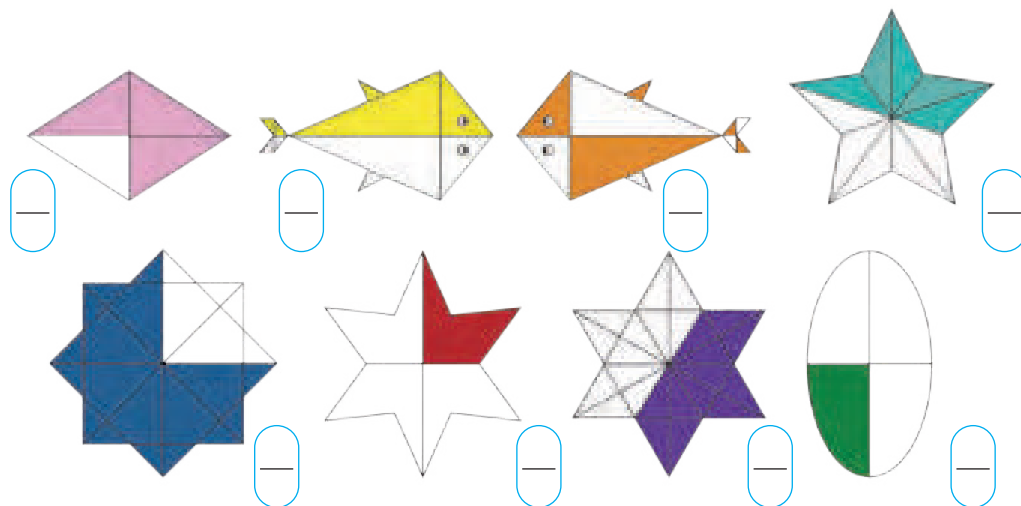
1. Матеа и Ангел заедно изеле две
четвртини од сендвичот.
Колку половини од сендвичот
изеле заедно?

1			
$\frac{1}{2}$		$\frac{1}{2}$	
$\frac{1}{4}$	$\frac{1}{4}$	$\frac{1}{4}$	$\frac{1}{4}$

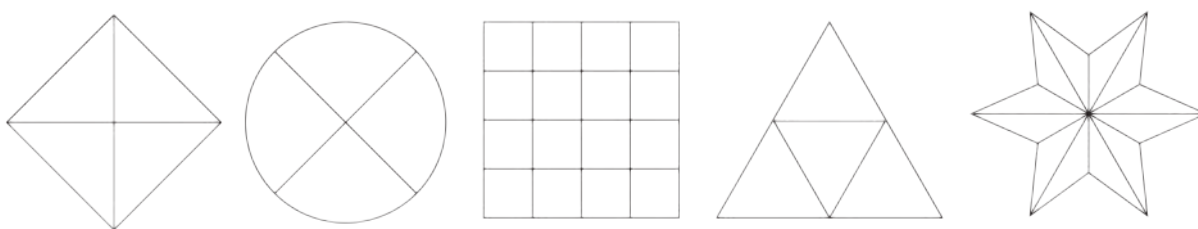
Одговор: _____

УЧЕВМЕ ЗА ДРОПКИ

1. **Запиши** со дробка колкав дел од фигурата е обоен!

2. **Една половина** од секоја фигура обој ја со црвена боја, а **една четвртина** од секоја фигура обој ја со сина боја!

3. Ева, Лејла, Магдалена и Симона подготвуваат покани за училишната претстава. Ги поделиле еднакво меѓу себе.

а) Колкав дел од поканите подготвува секоја од нив? **Запиши со дробка!** $\frac{\quad}{\quad}$

б) Вкупниот број покани е 24.
По колку покани подготвува секоја од нив? Подели ги поканите и запиши!

Решавање: _____

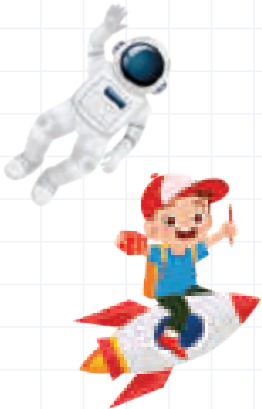

Одговор: _____

МАТЕМАТИЧКИ ИГРИ СО ОПЕРАЦИИТЕ

Игрите може да ги играш со другарчињата или самостојно. Потребна е една фигура за секој играч, една коцка и играта на почетокот од оваа тема (стр. 39).

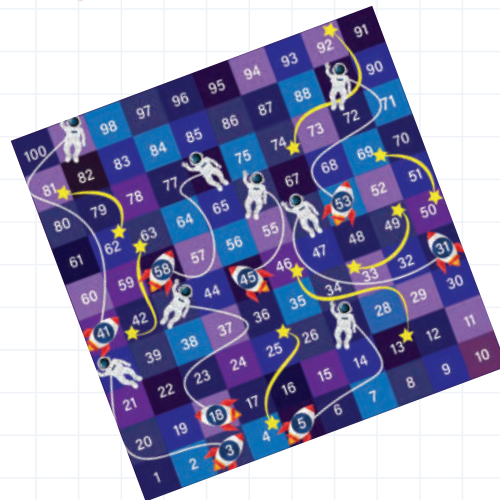

ИГРА 1:

Космонаутите се храбри и способни луѓе кои ги освојуваат далечните места во вселената!

Биди и ти како нив!

Не плаши се од предизвици!

Запиши ги броевите на полињата на кои има . Подреди ги почнувајќи од најмалиот до најголемиот!

< < < < < < <

ИГРА 2:

Играчите застануваат пред полето број 1. По договорен редослед, секој играч ја фрла коцката и се движи толку полиња нанапред колку што има точки на горната страна на коцката.

Ако играчот застане на поле со ракета , играчот може да скокне на полето со космонаутот поврзан со ракетата, но најнапред треба точно да ја реши задачата од тоа поле.

Ако играчот застане на поле со звезда што паѓа (поврзана е со звезда на поле со помал број), играчот може да остане на полето на кое се наоѓа и да не падне на пониското поле ако точно ја реши задачата од полето.

Ако играчот застане на поле со звезда што се крева нагоре (поврзана е со звезда на поле со поголем број), играчот може да скокне на повисокото поле ако точно ја реши задачата од тоа поле.

Поле	Задача	Решавање	Одговор
	$3 + \square = 41$		
	$4 + \square = 25$		
	$\square + 5 = 27$		
	$13 + \square = 46$		
	$\square + 18 = 43$		
	$25 - 4 = \square$		
	$\square + 31 = 56$		
	$33 + \square = 49$		
	$\square + 41 = 99$		
	$42 + \square = 63$		
	$\square + 45 = 66$		
	$46 - \square = 13$		
	$49 - \square = 43$		
	$50 + \square = 69$		
	$\square + 53 = 89$		
	$58 + \square = 76$		
	$\square + 62 = 81$		
	$69 - \square = 50$		
	$74 + \square = 92$		
	$81 - 62 = \square$		
	$92 - \square = 74$		

Проверката дали играчот точно ја решил секоја задача, може да се прави со броење на полињата.

Победува играчот кој прв ќе стигне до 100 или ќе надмине 100.

ИГРА 3:

Играчите застануваат пред полето број 1. По договорен редослед, секој играч ја фрла коцката двапати еднопосредно.

Ако при некое од двете фрлања на горната страна на барем една од коцките има 1, 2, 4 или 5 точки, играчот ги множи двата броја, го запишува множењето во тетратката и се движи толку полиња напред.

Ако при двете фрлања на горната страна на коцката не се појавува друг број точки освен 3 или 6, играчот ги собира двата броја, запишува и се движи толку полиња напред.

Пример:

Фрлање 1	Фрлање 2
5	6
$5 \cdot 6 =$	

Фрлање 1	Фрлање 2
6	3
$6 + 3 =$	

Победува играчот кој прв ќе стигне до 100 или ќе надмине 100.

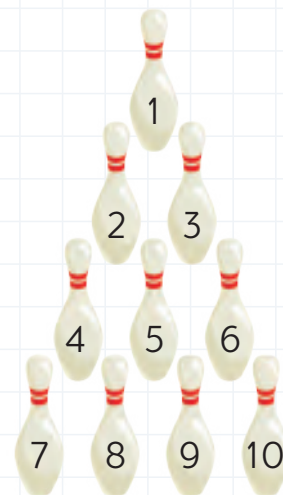
ИГРА 4: КУГЛАЊЕ

Секој играч ја фрла коцката двапати и ги запишува броевите. Од тие два броја со собирање, одземање, множење или делење треба да го добие секој од броевите на кегличките и така да ги турне.

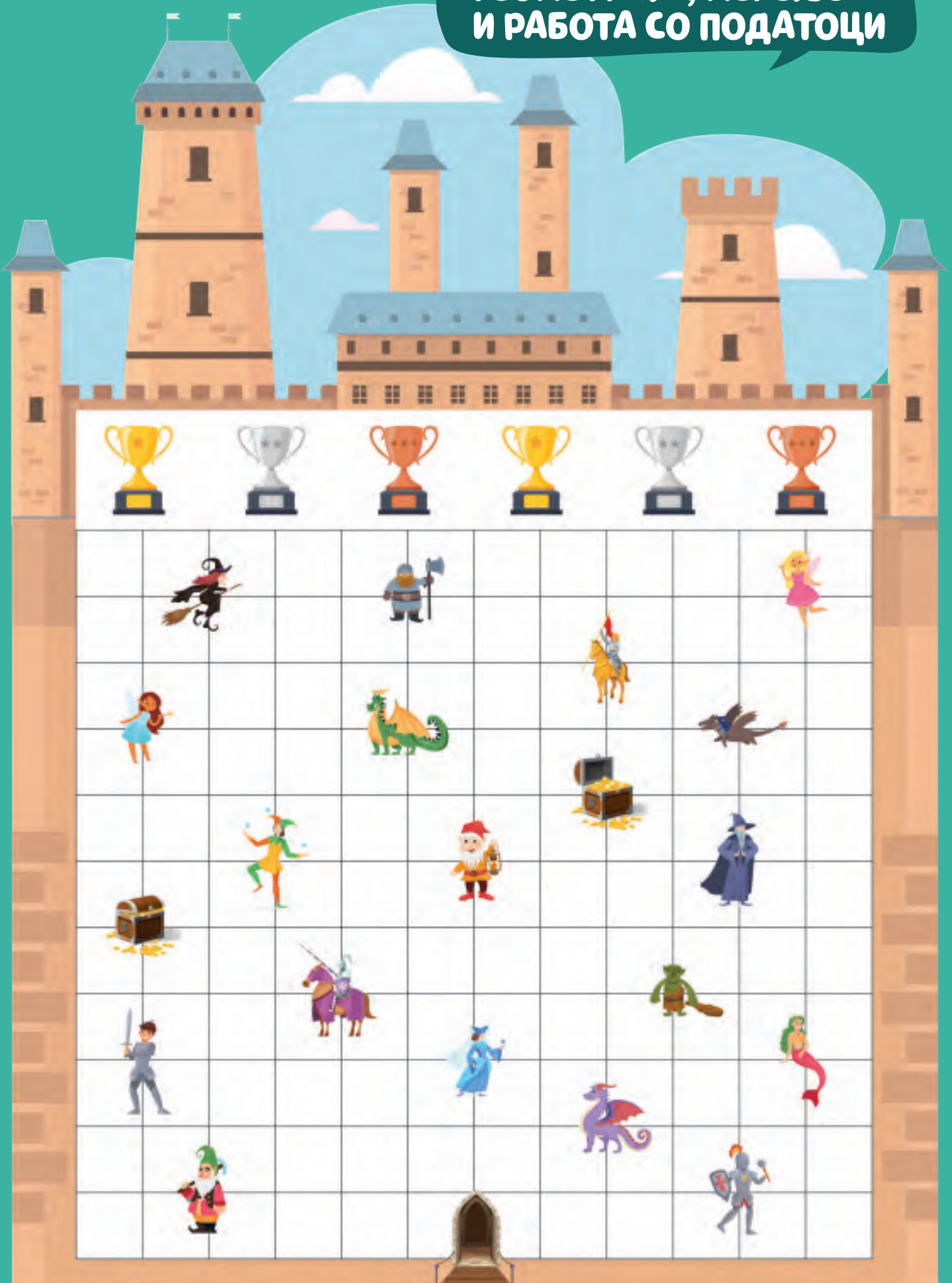
На пример, со броевите 2 и 3 може да ги турне кеглите со броевите 1, 5 и 6 бидејќи: $1 = 3 - 2$, $5 = 2 + 3$, $6 = 2 \cdot 3$.

Потоа секој играч повторно ја фрла коцката двапати и со добиените броеви се обидува да ги турне останатите кегли.

Играта продолжува сè додека некој од играчите не ги турне сите кеглички!

ГЕОМЕТРИЈА, МЕРЕЊЕ И РАБОТА СО ПОДАТОЦИ

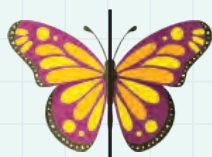

ЛИНИЈА НА СИМЕТРИЈА

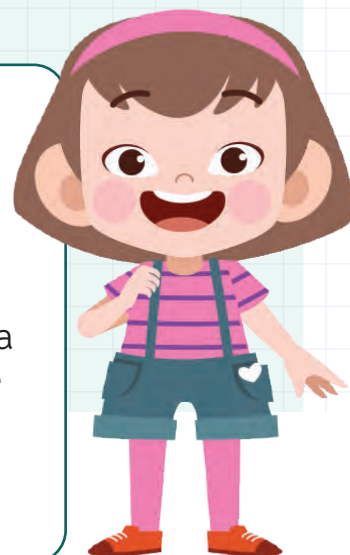
Милена,
јас мислам дека
овие цртежи имаат
линија на симетрија
и тие се симетрични!

Симетрични?
А што беше тоа
линија на симетрија?
Што е симетрична
форма?

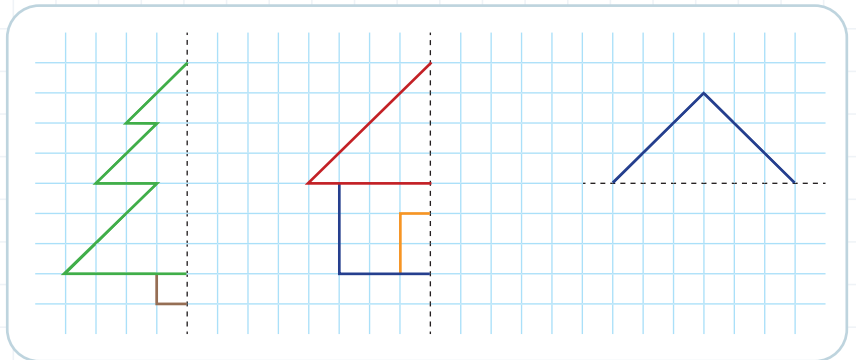
Кога двете
половини од
некоја форма,
цртеж или слика
се пресликуваат
како лик и слика
во огледало,
тогаш тие се
симетрични.

Кога сликата од
едната страна на
линијата е како
огледален одраз
на сликата од
другата страна на
линијата, велíme
дека линијата
е **линија на
симетрија.**

1.

Доцртај ја другата половина на фигурите за да бидат симетрични!

2.

Нацртај линија на симетрија на буквите што се симетрични!

А Б В Г Д Ѓ Е Ж З С И
 Ј К Л Љ М Н Њ О П Р
 С Т У Ф Х Ц Ќ Ч Џ Ш

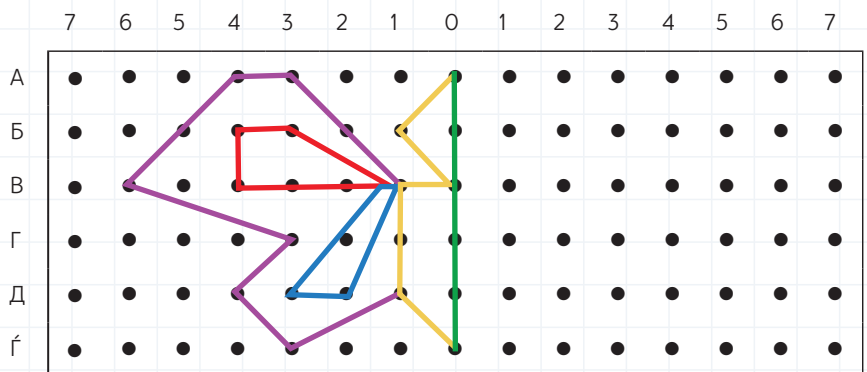
3.

Нацртај линии на симетрија на овие фигури за да добиеш:
 а) симетрични **половини**
 б) симетрични **четвртини**, ако е можно!

4.

Доцртај ја другата половина од сликата за да биде симетрична!
 Размисли како може да ги искористиш буквите до цртежот и броевите над цртежот при цртањето на другата половина!

Со која боја е нацртана линијата на симетрија?

_____

ПОЛОЖБА, НАСОКА И ДВИЖЕЊЕ

Артан и Уна знаат што е лево, а што е десно.

Со која рака се ракуваме?

ЛЕВА

ДЕСНА

1.

Помогни им на пиратите да ја прочитаат мапата, да ги избегнат опасностите и да стигнат до богатството. Запишувај упатства користејќи ги насоките: право, налево и надесно!

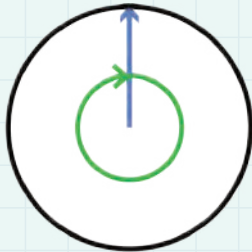
„Тргнете по мостот _____! На островот има ракови пирати. Спријателете се со нив! Одете _____ по мостот за да ги запознаете зборлестите папагали! Потоа свртете _____ кон островот со светилникот! Свртете _____ за да одите на гости кај октоподот! Мостот право води кај пиратот! Свртете _____ за да се освежите во водопадот. Свртете налево и одете по мостот до островот со _____! Ако свртите _____, ќе се вратите кај октоподот. Ако одите _____, ќе го пронајдете богатството!“

ЦЕЛО, ПОЛОВИНА И ЧЕТВРТИНА СВРТУВАЊЕ

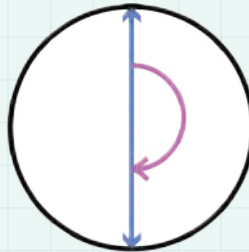
Како се движат стрелките на часовникот?

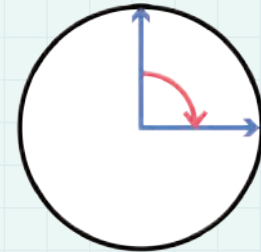
Со **цело свртување** стрелката опишува **цел круг**.

Со **половина свртување** стрелката опишува **половина круг**.

Со **четвртина свртување** стрелката опишува **четвртина круг**.

На секој од овие три цртежи стрелките формираат **агол**.

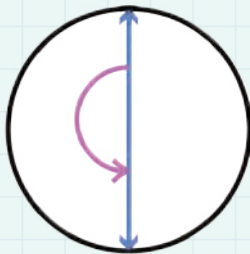
При четвртина свртување стрелката прави агол што се вика **прав агол**.

Горе е означено свртување **во насока на стрелките** на часовникот.

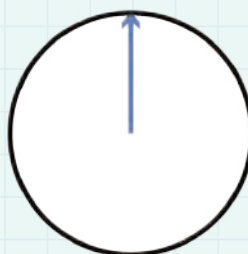
1.

Нацртај ја стрелката кога таа прави цело или четвртина свртување во насока спротивна на стрелките на часовникот!

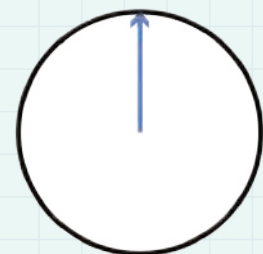
Половина свртување

Цело свртување

Четвртина свртување

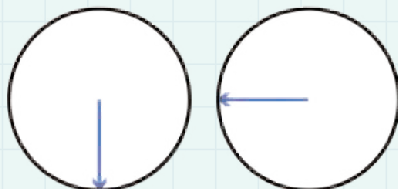
Што забележуваш?

2.

Нацртај ја стрелката што формира прав агол при свртување во:

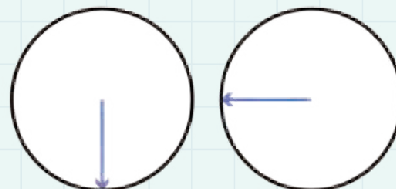
а)

насока на стрелките на часовникот

б)

насока спротивна на стрелките на часовникот

ПРЕПОЗНАВАМЕ СВРТУВАЊА

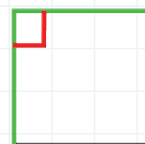
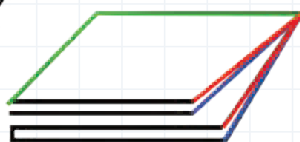
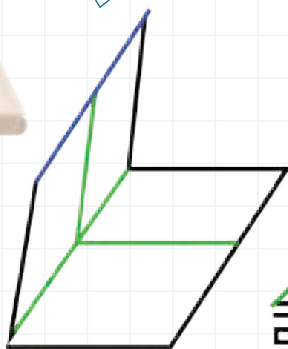
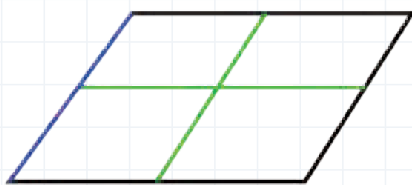
Ида му покажува на Маркијан како да направи прав агол од хартија.

Прво, превиткуваме лист хартија вдолж права линија.

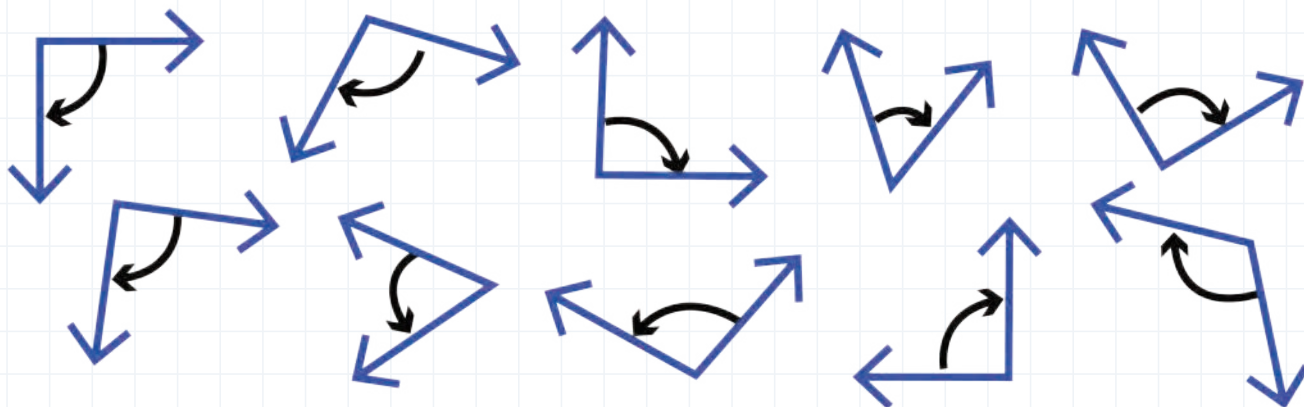
Потоа уште еднаш го превиткуваме листот вдолж права линија.

Добиваме лист што е свиткан под прав агол.

1.

Користи го правиот агол добиен на ваков начин за мерење четвртина свртувања! Заокружи го секое четвртина свртување!

2.

Колку најмалку свртувања треба да направи глвчето за да дојде до сиренцето?

Колку од тие свртувања се под прав агол?

Колку од тие свртувања не се под прав агол?

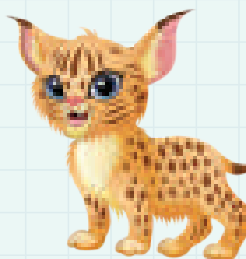
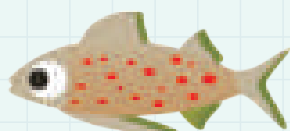
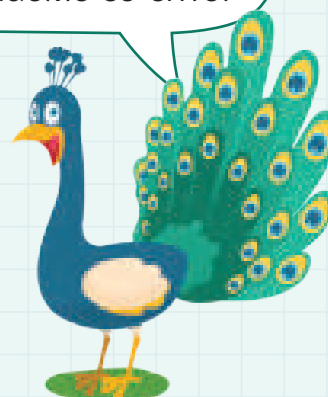

ПАРИ: МОНЕТИ И БАНКНОТИ

Здраво, ученичиња!
Знам дека се знаеме од прво
одделение! Јас сум Шаре!

Јас, паунот Панки, сакам
да ви кажам дека нашата
дружина е поголема! Сега
ќе ве запознаеме со сите!

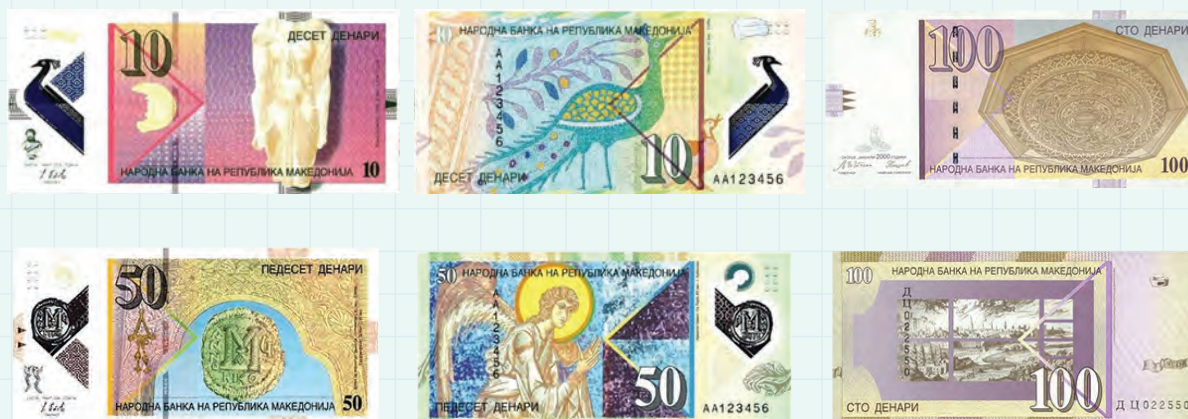

Постојат два вида пари. Металните
пари се викаат **монети**, а хартиените
пари се викаат **банкноти**!

Монети се:

Банкноти се:

1. Ина во својата касичка става само **монети**, а Боби во својата става само **банкноти**.

Обој точен број полиња во дијаграмот според бројот на монети и според бројот на банкноти што ги имаат Ина и Боби во своите касички!

Потоа пресметај ја вкупната вредност за секоја монета на Ина и за секоја банкнота на Боби одделно!

	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
											$7 \cdot 2 = 14$
	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

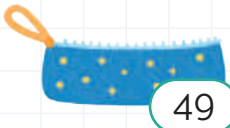
Направи проценка во чија касичка вкупната вредност на парите е поголема! Зошто мислиш така? **Објасни!**

ТОЧНА СУМА ПАРИ

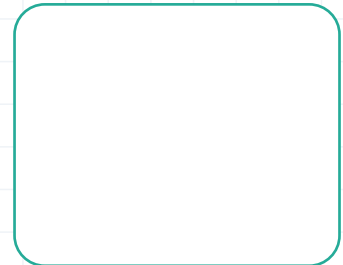
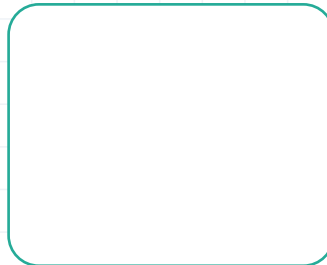
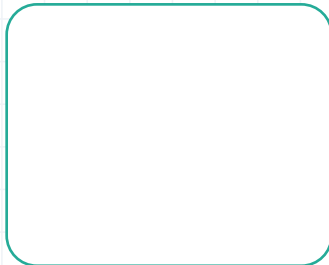
1. Секој производ има своја цена. Со кои монети и банкноти може точно да се плати? Напиши три различни начини!

85

49

2. Баба Дана е во супермаркет. Таа пазарува и пресметува. Колку денари ѝ се потребни за да купи:

а)

и

?

и

?

_____

_____

б) Баба Дана имала банкнота од 100 денари. Таа купила . Колку денари ѝ останале на баба Дана?

в) Состави задачи и со другите продукти!

Решавање:

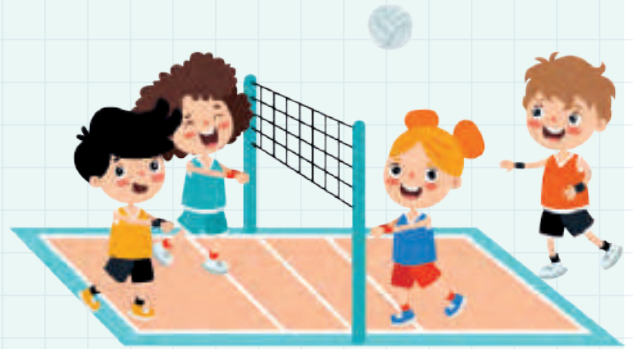

Одговор: _____

3.

Мартина и Јора сакаат да гледаат натпревар по одбојка. Една влезница чини 47 денари. Колку денари треба да платат за две влезници?

Решавање:

Одговор: _____

4.

Топката за фудбал што сакаат да ја купат Доријан и другарите чини 96 денари. Другарите имаат заштеда од 58 денари. Доријан има заштеда од 28 денари. Дали заедно имаат доволно пари за да ја купат топката за фудбал? Зошто?

Решавање:

Одговор: _____

5.

Сестричките Бојана и Ирина за купување ужинка имаат една банкнота од 50 денари, четири монети од 5 денари и 2 монети од 10 денари. Една кифла чини 38 денари.
а) Колку денари треба да платат Бојана и Ирина за две кифли?
б) Колку денари ќе им останат?

Решавање:

Одговор: _____

МЕРИМЕ ДОЛЖИНА ВО МЕТРИ И ВО САНТИМЕТРИ

Ќе се игра фудбал!

Даниел и Андрија ставаат камења за да ги означат противничките мрежи. Договорот е да ги постават камењата на истото растојание, 3 чекори, за да имаат еднакви шанси да дадат гол.

Што се случи? Андрија има многу подолги чекори од Даниел!

Како може да се измери еднаква должина меѓу камењата?

Еден, два, три!

Еден, два, три!

Во прво одделение учевме дека за мерење должина потребно е да избереме **мерна единица**. Вообичаените единици како прст, педа, лакт, чекор или стапало може да се различни кај различни луѓе.

Затоа користиме единица мерка што е иста за сите.

Ајде да се измериме!

Иван има 8 години, а неговата сестричка Лана има 4 години. Тие мерат колку се високи.

Јас сум повисок од 1 метар!

Јас сум висока 100 сантиметри!

Мерна единица за должина е **метар**.
Еден метар се означува со **1 м**.

Како може да процениш колкава е должината од 1 метар? Именувај нешто што е подолго и нешто што е покусо!

А колку е висок Иван? Тој е повисок од 1 м, но понизок од 2 м.

Има и должини што се многу помали од 1 метар. Како ќе ги измериме нив? Ни треба многу помала мерна единица.

Малите должини ги мериме во **сантиметри!**
Еден сантиметар се означува со **1 cm.**

1 метар = 100 сантиметри
1 m = 100 cm

Како може да процениш колку е 1 cm? Тој е долг приближно колку што е широко малото прсте. Што друго е со приближно иста должина?

1 cm

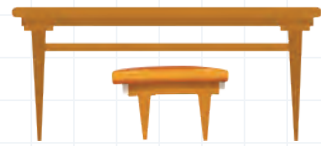
На сликата лево, линијарот и моливот не се прикажани во вистинската големина.

Колку сантиметри е долго ова моливче? _____

Каде е измерено тоа правилно?

Кои грешки се направени при две од мерењата? Објасни!

1. Колку е долго? Направи процена, измери во училницата и запиши!

Проценив! Измерив!

Проценив! Измерив!

Проценив! Измерив!

2. Нацртај предмети коишто во природна големина имаат должина:

околу 10 cm

околу 50 cm

околу 1 m

3. Запиши ја должината на секоја од боичките, а потоа подреди ги должините од најдолгата до најкратката!

cm
 cm
 cm
 cm

4.

Спореди ги следните должини! Запиши го точниот знак: $>$, $=$ или $<$.

4 cm 4 m
 100 cm 1 m
 73 cm 37 m

5.

Подреди ги по големина следниве должини почнувајќи од најмалата!

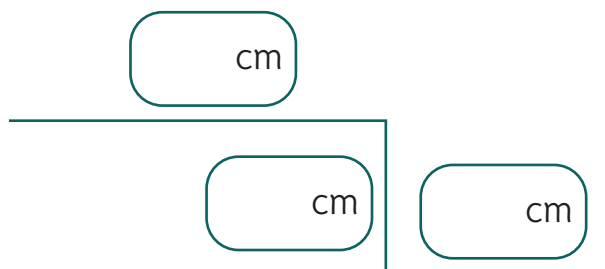
5 cm; 57 m; 50 m; 1 m; 99 cm; 1 cm
 _____, _____, _____, _____,
 _____, _____.

6.

Со сина боичка нацртај линија со должина од 16 cm! Со црвена боичка нацртај линија што има за 7 cm помала должина од сината линија. Колку cm е долга црвената линија?

7.

Со линијар измери ја должината на патеката што треба да ја мине Бани за да стигне до морковчето! Запиши и собери!

8.

Со линијар нацртај искршена линија што има должина 21 cm!

9.

Горјан, Борјан и Василијан прават линија со ставање оптегнати јажиња едноподруго. Јажето на Горјан е долго 8 m. Должината на јажето на Борјан е четири пати поголема од должината на јажето на Горјан. Василијан има јаже со должина еднаква на половина од збирот на должините на јажињата од Борјан и од Горјан.

Пресметај ја должината на линијата!

Решавање:

Одговор: _____

МЕРИМЕ МАСА ВО КИЛОГРАМИ

Во прво одделение масата на предметите ја меревме со мерни единици како што се:

Мојот камион има маса 9 коцки!

Масата на мојот камион тешко може да се измери со коцки!

Јас имам маса од 32 kg.

Мерна единица за маса е **килограм**.
Ја означуваме со **1 kg**. Масата ја мериме со **вага**.

1.

Процени ја масата на секој од предметите!
Заокружи!

помала од 1 kg
поголема од 1 kg

помала од 1 kg
поголема од 1 kg

2.

Нацртај предмет што има маса од 1 kg!

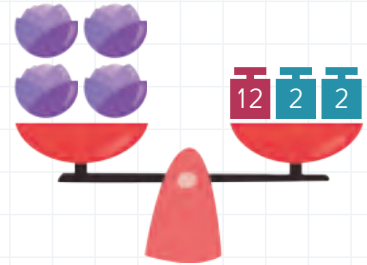
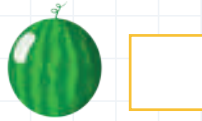
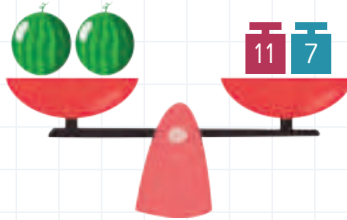
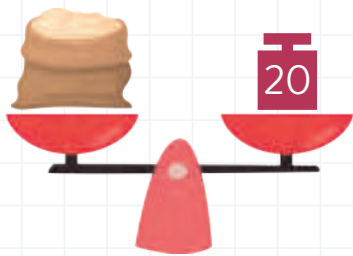
3.

Пресметај и на вагата обележи ја масата на вреќите!

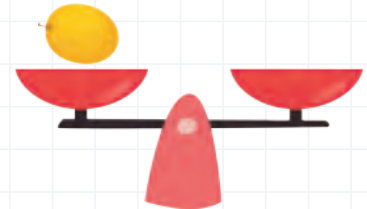
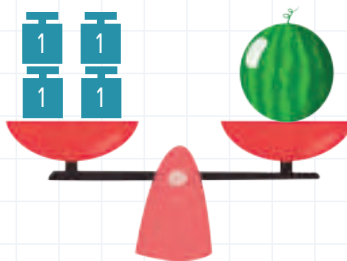
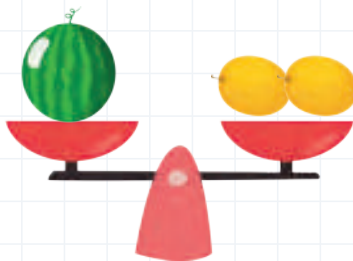
4.

Запиши ја масата на производите во kg според тоа што го покажува вагата!

5.

Колкава е масата на ? Пресметај и нацртај!

6.

Што има поголема маса? Пресметај! Спореди и запиши го точниот знак: <, = или >!

30 kg

10 kg

50 kg

20 kg

5 kg

а)

или

в)

и

или

б)

или

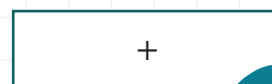
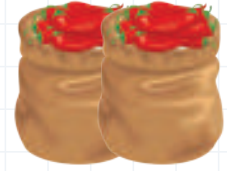
г)

или

и

7.

Дедо Томе продавал домати на пазар од понеделник до петок. Продажбата на домати ја бележел во табела.

Ден	Понеделник	Вторник	Среда	Четврток	Петок
Маса	24 kg	23 kg	46 kg	32 kg	54 kg

- а) Кој ден дедо Томе продал најмалку домати, а кој ден најмногу?

- б) Колку kg домати продал дедо Томе во вторник и во петок заедно?

Решавање:

Одговор: _____

- в) Во кои денови дедо Томе продал вкупно 100 kg?

Решавање:

Одговор: _____

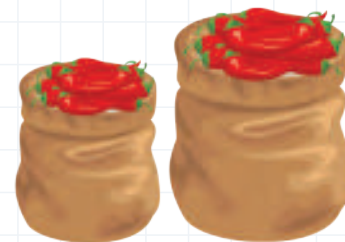
8.

Во вреќата на баба Мира има 40 kg пиперки. Вреќата на баба Ана има петпати помала маса од вреќата на баба Мира.

- а) Колкава е масата на пиперките во вреќата на баба Мира?

Решавање:

Одговор: _____

- б) Колкава е масата на вреќите на баба Мира и на баба Ана заедно?

Решавање:

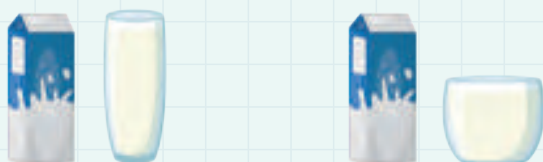
Одговор: _____

МЕРИМЕ ЗАФАТНИНА ВО ЛИТРИ

Илина и Дејан си купија исти мали пакувања млеко. Секој од нив го претури целото млеко од своето пакување во својата чаша.

Но чашите на Илина и на Дејан се различни по големина и по форма.

Кој од нив двајцата има повеќе млеко во својата чаша пред да почне со пиење?

Ако сипеме течност од помал во поголем сад, дали ќе добиеме повеќе течност?

Провери!

Зафатнината на течноста останува иста кога течноста се претура во различни садови!

Зафатнината на течностите ја мериме во литри. Мерна единица за зафатнината на течностите е еден **литар**. Ја означуваме со 1 l.

1. **Процени** и **поврзи** колку литри собира секој сад!

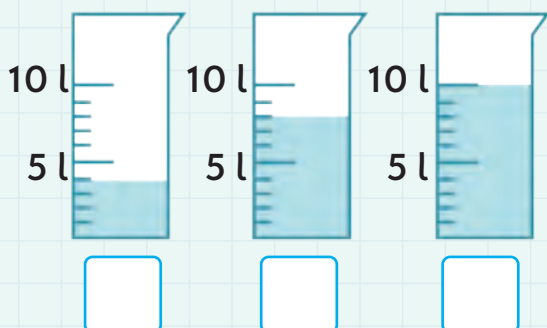

помалку од 1 l

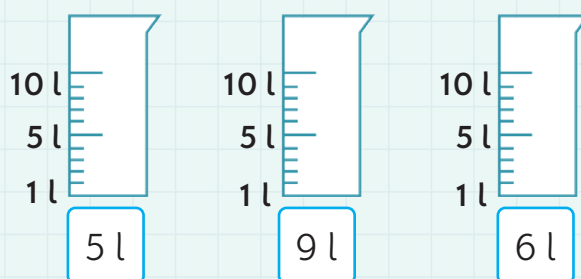
околу 1 l

повеќе од 1 l

2. Колку литри има во садот? **Прочитај** и **запиши!**

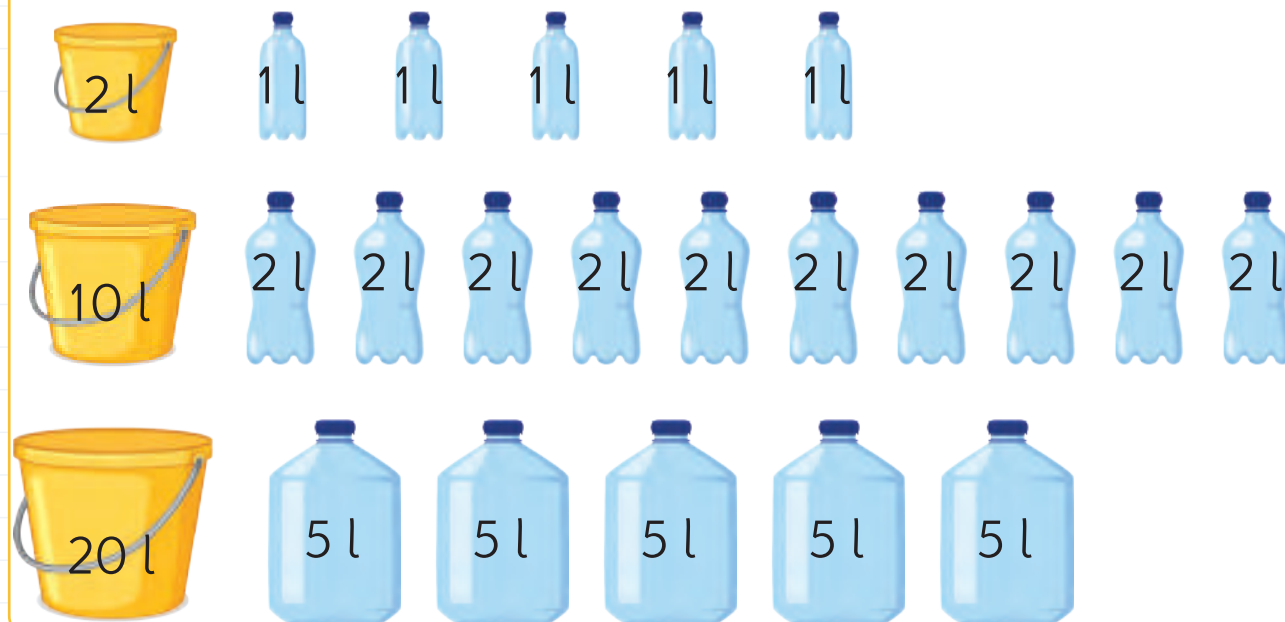

3. Со линијазначи ја зафатнината! **Обој** ја дадената количина на течноста во садот!

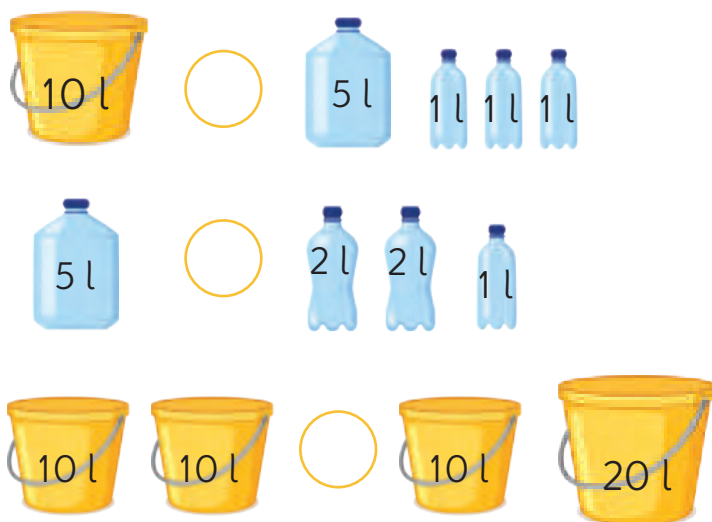
4.

Колку шишиња полни со вода се потребни за да се наполни садот? **Пресметај** и **заокружи!**

5.

Адријан пресметува и споредува. Запиши го точниот знак <, = или >!

6.

Бабата на Катерина направила 17 l сок од вишна и 24 l сок од јагода. Колку вкупно литри сок направила бабата на Катерина?

Решавање:

Одговор: _____

7.

Дедо купил 4 шишиња од по 5 l масло за јадење. Тато купил 10 шишиња од по 2 l. Пресметај кој од нив купил поголемо количество масло за јадење!

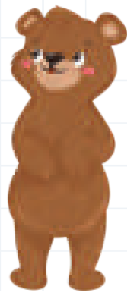
Решавање:

Одговор: _____

ДЕНОВИТЕ ВО СЕДМИЦАТА И МЕСЕЦИТЕ ВО ГОДИНАТА

Меди, од кои денови се состои седмицата?

Во **седмицата** има **7 дена**.

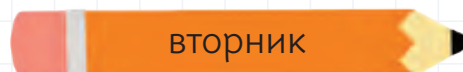
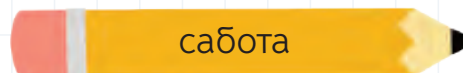
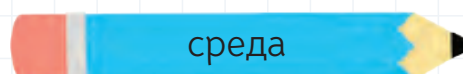
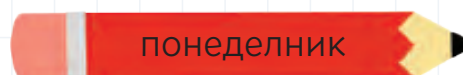
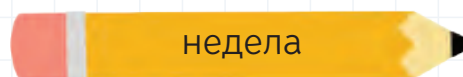
Првиот ден од седмицата е понеделник, а последен ден е недела. По секоја недела повторно доаѓа **понеделник**.

Секој ден повторно доаѓа по 7 дена.

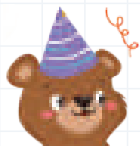
1.

Запиши ги деновите во седмицата по точен редослед!

1.	
2.	
3.	
4.	
5.	
6.	
7.	

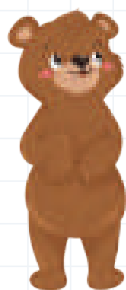
2. Медо прашува, Меди одговара. **Дополни!**

Кој ден сме денес Меди? Денес сме _____.

Кој ден ќе биде утре? _____.

Кој ден беше завчера? _____.

Медо, се сеќаваш колку месеци има една година?

Да, Меди! Годината има дванаесет месеци.

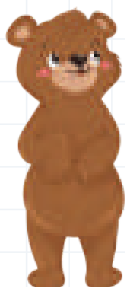
3. Запиши ги месеците во годината по точен редослед!

а)

1.		7.	
2.		8.	
3.		9.	
4.		10.	
5.		11.	
6.		12.	

б)

Обој ги полињата: пролетните месеци со **зелено**, летните со **жолто**, есенските со портокалово, а зимските со **сино**!

А за што ни служи календарот?

Календарот ги прикажува деновите по датум и како тие се организирани во седмици, во месеци и во години.

Некои месеци имаат 30 дена, некои 31 ден, а февруари има најмал број денови!

МЕРИМЕ ВРЕМЕ ВО ЧАСОВИ И ВО МИНУТИ

Разгледај ги и опиши ги сликите! Што прави Евгенија? Прочени колку време ѝ е потребно на Евгенија за секоја од активностите!

Да се потсетиме! Со што ќе измериме колку време ѝ е потребно на Евгенија за да ги заврши активностите?

Направата со која го мериме времето се вика **часовник**. Малата стрелка го покажува часот, а големата стрелка ги покажува минутите.

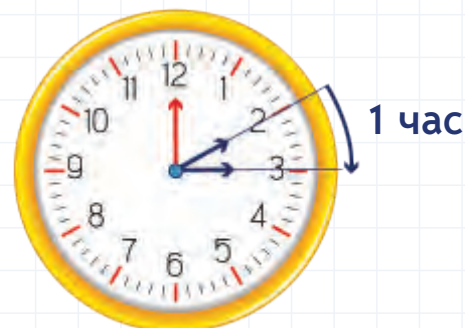
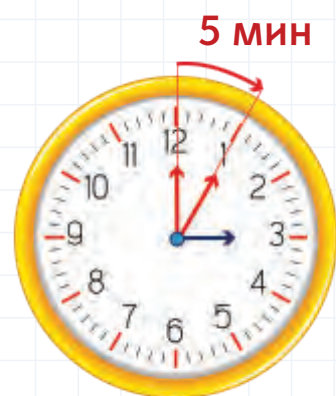

Времето што поминува додека долгата стрелка се поместува од една цртичка до друга цртичка се вика **минута**.
Времето што поминува додека долгата стрелка свртува цел круг се вика **час**.

Кусата стрелка се поместува од еден број до следниот број за време од 1 час.

Во еден час има 60 минути.
Запишуваме **1 час = 60 мин**.
Во едно деноноќие има 24 часа.

Колку круга ќе сврти малата стрелка за едно деноноќие?

1.

Додека Ведран ги завршува домашните работи, минува определено време. И додека Антонија собира пластични шишиња и ги фрла во канта за рециклирање, минува определено време. Колку време им е потребно на Ведран и на Антонија за овие активности? **Процени и поврзи!**

Повеќе од 1 час

Помалку од 60 минути

Помалку од 1 минута

2. Процени и измери!

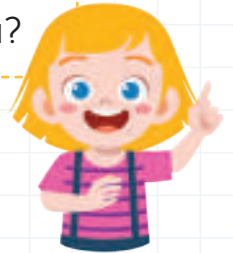
Колку минути можеш да стоиш на една нога?

Проценив! Измерив!

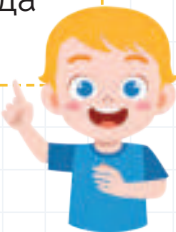
Колку време ти е потребно за да направиш сто чекори?

Проценив! Измерив!

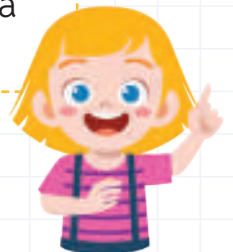
За колку минути можеш да ја кажеш азбуката?

Проценив! Измерив!

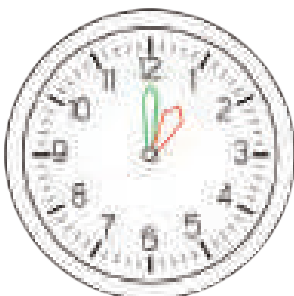
За колку минути можеш да го напишеш твоето име?

Проценив! Измерив!

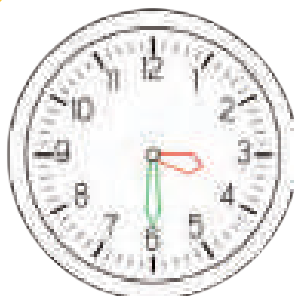

3.

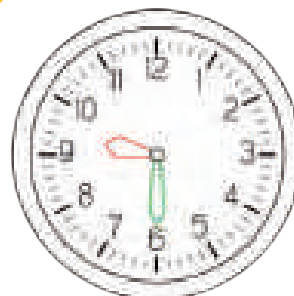
Обој го точното време што го покажува часовникот!

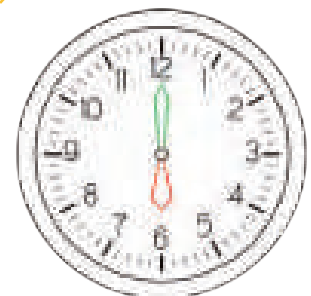
01:00 15:00 12:00

18:30 15:30 04:30

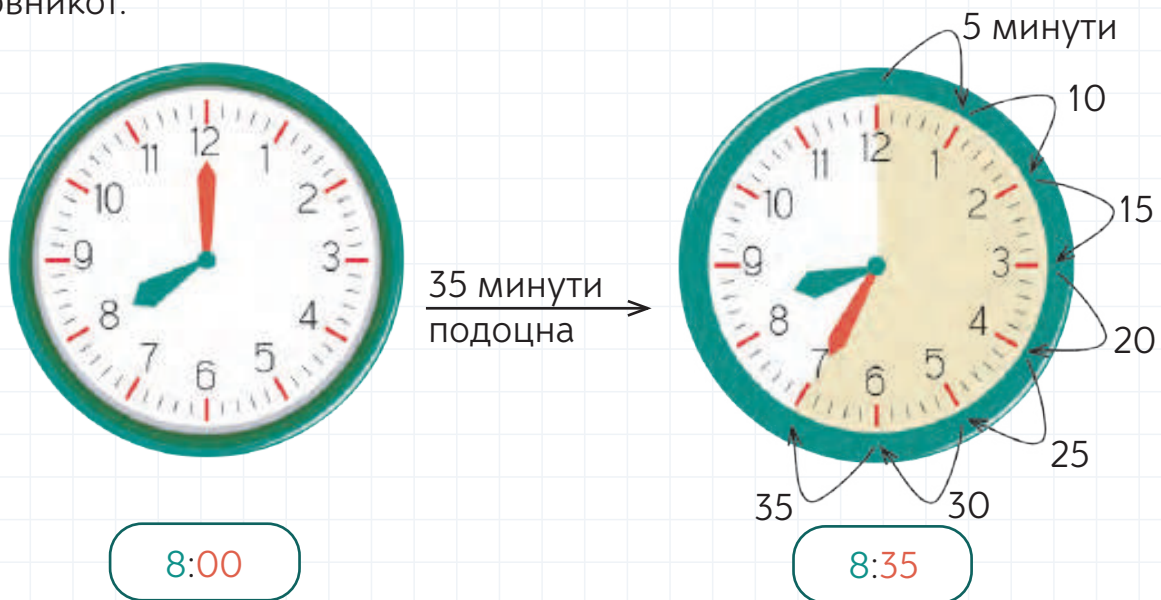

06:30 09:30 22:30

18:00 24:00 12:00

Броејќи по 5 може да ги користиме броевите од 1 до 12 означени на часовникот за да прочитаме колку минути поминале од целиот час. Почнуваме од бројот 12 и се движиме во насока на стрелките на часовникот.

4. Кое време го покажуваат часовниците? Запиши ги броевите што ги покажува дигиталниот часовник!

5. Антониј отишол на кино во 19:15. Филмот траел два часа. Во колку часот завршил филмот?

Решавање:

Одговор: _____

6. Првиот часовник го покажува времето кога Елена тргнува од дома, а вториот часовник времето кога стигнува на училиште. Колку време ѝ е потребно на Елена за да стигне од дома до училиште?

Решавање:

Одговор: _____

ПИКТОГРАМ, ВЕНОВ, СТОЛБЕСТ И КЕРОЛОВ ДИЈАГРАМ

Филипа и Давид заедно со своите другари Катја, Мерт, Ивана, Емилијан, Андреа, Стефан, Вања, Милош, Ведрана и Евгениј се на детски летен камп.

1.

Децата ги виделе овие животни во шумата и во реката покрај кампот: еж, паун, зајак, клукајдрвец, срна, лебед, желка, дабар, верверица, гуска, видра, був, пастрмка и сокол. Помогни им на Филипа и на Давид да го пополнат **Кероловиот дијаграм!**

Живо суштество	Има крзно	Нема крзно
Умее да плива		
Не умее да плива		

2.

Прочитај ги податоците од пиктограмот и одговори на прашањата!

Бројот на девојчиња во летниот камп е _____.

Бројот на момчиња е _____.

Пресметај го вкупниот број на деца во кампот!

Решавање: _____

Одговор: _____

Клуч:

■ = 4 момчиња

■ = 4 девојчиња

Бројот на децата учесници на летниот камп Филипа и Давид го претставиле на следниот **пиктограм**.

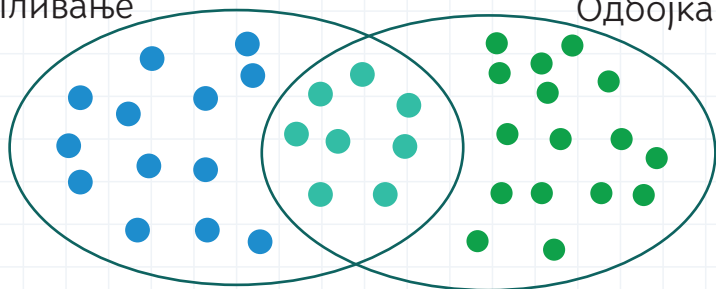

3.

Филипа направила истражување за омилените игри на децата во кампот. Резултатите ги претставила со **Венов дијаграм**.

Пливање

Одбојка

Прочитај ги податоците од дијаграмот и одговори на прашањата!

а) Колку деца сакаат пливање?

_____

б) Бројот на деца кои сакаат да играат одбојка е _____.

в) Колку деца сакаат и да пливаат и да играат одбојка?

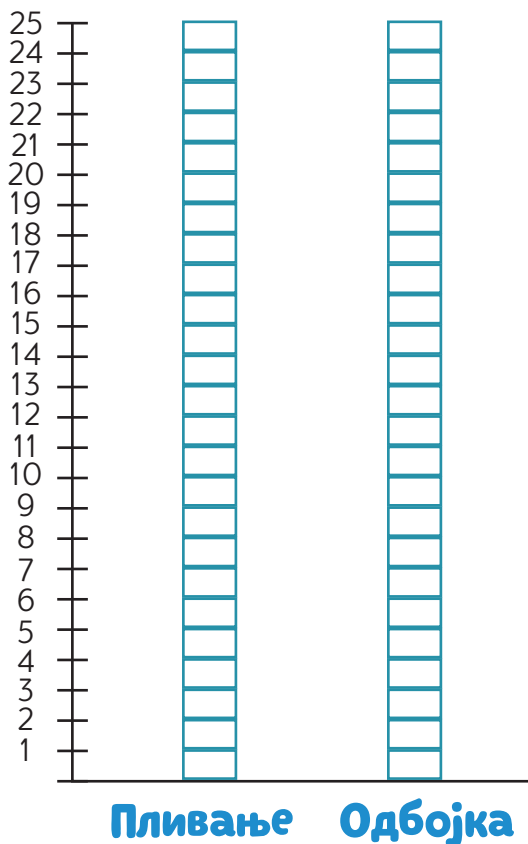
_____

г) Пресметај го вкупниот број деца кои учествувале во истражувањето на Филипа!

_____

4.

Претстави ги на столбестиот дијаграм податоците од истражувањето на Филипа!

МАТЕМАТИЧКИ ИГРИ ЗА КРАЈОТ НА ГОДИНАТА

ИГРА 1:

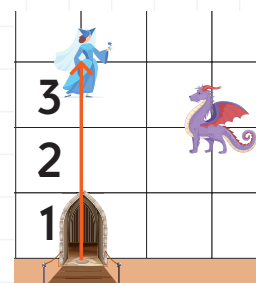
И оваа игра може да ја играш заедно со своите другарчиња или самостојно. Ќе користите:

Играта се игра на почетната страница на оваа тема. Целта на играта е стекнување најголем број пријателства со ликови од светот на приказните, запознавање волшебни суштества и пронаоѓање богатства. Кога играчот ќе застане на сликичка, ја решава задачата поврзана со сликичката и освојува поени. Притоа се спријателува со ликот од сликичката или открива богатство. Потоа го чека својот ред на фрлање во следниот круг од играта.

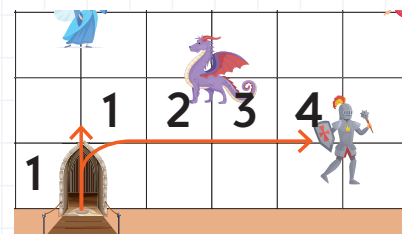
Играчот може да се движи само по линиите нагоре, надолу, налево под прав агол или надесно под прав агол.

По договорен редослед играчите ја фрлаат коцката. Секој играч одлучува дали ќе се движи нагоре, надолу, надесно под прав агол или налево под прав агол онолку чекори колку што е бројот на точки на коцката. Тоа го прави со цел да стигне до некоја од сликичките.

На пример, ако во првиот круг од играта играчот го добил бројот 3, тој/таа гласно најавува: **3 чекори право!** Со тоа се запознава со сината самовила.

Или, на пример, ако во првиот круг играчот направил 1 чекор нагоре, а во вториот круг го добил бројот 4, играчот може да најави: **4 чекори надесно!** Со тоа ќе стигне кај витезот во оклоп.

Секој играч црта своја табела пиктограм во која со цртички го бележи бројот на новостекнати пријатели, познанства со змејови и откриени богатства.

За секој играч играта завршува кога ќе освои некој пехар.
 На крајот од играта се пресметува бројот на цртички во секое поле од табелата и бројот на цртички во секое поле се множи според следниве правила.

Бројот на новостекнати пријатели (вitez, самовила, џин, џуџе, маѓесник, волшебничка, сирена...) **помножи го со 4 поени!**

Бројот на змејови со кои се запозна **помножи го со 5 поени!**

Бројот на откриени ковчези со злато **помножи го со 2 поени!**

Победува играчот со најголем вкупен број поени.

Поле	Задача, прашање или практична активност	Решение или одговор
	Мајсторчето ќе прави клупа. Помогни му и измери ја висината на училишната клупа! Запиши!	
	Оклопот на главата на вitezот го стега. Измери го обемот на главата на твое другарче и пиши му на вitezот да си направи нов!	
	Змејот те кани на летање, но му треба твојата маса за да го пресмета товарот. Процени ја твојата маса во килограми!	

	Витезот ќе те учи мечување во училиницата. Измери ги должината и широчината на училиницата! Запиши!	
	Самовилата сака симетрични форми. Нацртај ѝ симетрична слика на картичка и прати ѝ ја! Потоа обој го 😊!	
	Сирената излезе од вода во 10:35. Не смее да остане на суво подолго од 30 мин. Кога најдоцна мора да се врати во вода?	
	Витезот со оклоп има вкупна маса 100 kg. Масата на оклопот е еднаква на неговата маса. Колкава е масата на оклопот?	
	Никој не се сеќава на роденденот на тролот, а тој е за два месеци од денес! Кога е неговиот роденден?	
	Од ковчегот недостигаат три златници со вкупна вредност од 65 магични денари. Со која вредност се тие: 1, 2, 5, 10 или 50?	
	Дворскиот шут жонглира со три топчиња. Измери колку минути може да жонглира со три топки твој другар! Запиши!	
	На џуцето му треба помош да се врати дома. Овде нацртај му патека како искршена линија долга 17 cm.	
	Роденденот на мудриот волшебник беше три дена пред задутре. Кој ден од седмицата беше роденденот?	
	Во ковчегот има 48 златни, 37 сребрени и 14 бакарни монети. Колку вкупно монети има во ковчегот?	

	<p>На шега самовилата ги поместила стрелките на часовникот. За колку минути се разликува точното време од лажното?</p> 	
	<p>Змејот има распон на крилјата 10 пати поголем од растојанието меѓу врвовите на прстите на твоите раширени раце. Колкав е распонот на крилјата на змејот?</p>	
	<p>Змејот летал без прекин 29 дена сè до денес. На кој датум полетал?</p>	
	<p>Коњаникот галопирал еднаш по правоаголна патека и се вратил на местото од каде што тргнал. Колку пати свртел под прав агол?</p>	
	<p>Волшебничката прави математички напиток во тенџере од 1 литар. Ставила половина литар течно математичко знаење. Колку четвртини литри течно знаење ѝ треба да дополни до 1 литар?</p>	
	<p>Чуварот на замокот веќе две години вежба да свири на виолина. Колку месеци чуварот вежба свирење виолина?</p>	
	<p>Од цвет на цвет самовилата прелетува растојание од 20 см. Колку сантиметри прелетала самовилата од првиот до петтиот цвет?</p>	

Секоја игра има свој крај.

Но, крајот на една игра означува можност за започнување нови игри.

Оваа година заедно играјте игри и учевме математика.

Какви игри нè очекуваат следната година? Останува да видиме!

Со другарчињата смислувај нови игри летово и ќе ги играме заедно наесен!

ДОДАТОК - МОНЕТИ И БАНКНОТИ

ДОДАТОК - МОНЕТИ И БАНКНОТИ

